

BIULETYN INFORMACYJNY

NR 9 (123) 2022

Warszawa, wrzesień 2022 r.

Wydawca:

Zarząd Główny Stowarzyszenia Emerytów i Rencistów Policyjnych

Numer zredagował: **Adam Szyszko**

e-mail: ebiuletyn@seirp.pl

Adres Redakcji:

02-672 Warszawa,

ul. Domaniewska 36/38

tel.: 515 214 767

e-mail: ebiuletyn@seirp.pl, sekretariat@seirp.pl

Wydawca:

Zarząd Główny Stowarzyszenia Emerytów i Rencistów Policyjnych

02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 36/38

tel. policyjny: 22 60-129-13

www.seirp.pl

Link do polityki prywatności: <http://www.seirp.pl/polityka-prywatnosci>

e-mail: sekretariat@seirp.pl

Konta Zarządu Głównego SEiRP:

BGŻ BNP Paribas

„Statutowe, składkowe”:

48 2030 0045 1110 0000 0412 7270

„Darowizny”:

56 2030 0045 1110 0000 0412 8290

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca.
Redakcja zastrzega sobie prawo opracowywania i skracania tekstów.

SPIS TREŚCI

<u>Od Redaktora</u>	4
<u>Sprawiedliwość dziejowa. Ustawa represyjna</u>	5
<u>Wyrok SA w Szczecinie z 21.03.2022 roku</u>	11
<u>Wyrok SA w Łodzi z 13.10.2021 roku</u>	38
<u>Ekwiwalent za niewykorzystany urlop. Oblicza praworządności</u>	65
<u>Wyrok WSA w Krakowie z 12.09.2022 roku</u>	70
<u>Medialny Punkt Kontaktowy</u>	82
<u>Infoteka nr 62</u>	83
Zarząd Oddziału Wojewódzkiego w Olsztynie	
<u>Koło przy WSPol</u>	90
Zarząd Oddziału Wojewódzkiego we Wrocławiu	
<u>Koło w Bolesławcu</u>	93
<u>Program Ubezpieczeniowy „SEiRP 2019”</u>	98
<u>Olsztyński Biuletyn Informacyjny 8(148)</u>	103

OD REDAKTORA

W sprawie technicznych warunków publikowania informacji prasowych.

Zwracam się do **Autorów i Korespondentów** z uprzejmą prośbą o przysyłanie prac oraz materiałów, w celu ich publikacji, na dwa adresy równocześnie:

1. ebiuletyn@seirp.pl
2. sekretariat@seirp.pl

Uprzejmie również proszę o uwzględnianie następujących kryteriów oraz warunków technicznych materiałów przeznaczonych do publikowania:

- pliki fotograficzne - format JPG, objętość do 300 kilobajtów,
- pliki tekstowe Microsoft Word Document:
 - tekst standardowy
 - czcionka: Times New Roman, styl: normalny, rozmiar: 10-12
 - odstępy między znakami: standardowe, pojedyncze
 - akapit: tekst wyjustowany
 - rozmiar papieru: A-4, standardowy
 - orientacja pionowa
 - marginesy: góra:2,5, dół:2,5, lewy:2,5, prawy:2,5 cm,
- materiały winny wskazywać rodzaj medium, do którego adresowana jest publikacja (strona internetowa, biuletyn) oraz zawierać informacje o autorach prac, wskazanie identyfikacji organizacyjnej, nazwy Zarządu Wojewódzkiego lub Okręgowego,
- odpowiedzialność za naruszenie postanowień prawa prasowego i autorskiego spoczywa na autorach przesyłanych materiałów.

Ze względu na wynikającą z harmonogramu wydawniczego konieczność przestrzegania terminów, uprzejmie proszę o nadsyłanie materiałów do Biuletynu Informacyjnego do 15 dnia miesiąca. Materiały nadesłane po 15 dniu miesiąca zostaną opublikowane w następnym wydaniu BI.

Redaktor

SPRAWIEDLIWOŚĆ DZIEJOWA. USTAWA REPRESYJNA

Jesteśmy oburzeni wyrokami wydawanymi przez sędziów zaprowadzających oczekiwaną przez polityków sprawujących władzę polityczną tzw. „sprawiedliwość dziejową”. Komunały jakimi sędziowie się posługują uzasadniając wydane wyroki budzą nie tylko zdumienie, budzą wręcz przerażenie.

Dlatego prezentujemy dwa wyroki, dwóch sądów apelacyjnych wydane w bardzo podobnym stanie faktycznym.

Musimy zacząć od zacytowania wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 24 lutego 2010 roku, sygn. akt K 6/09 /w którym Trybunał uznał, że obniżenie emerytur za okres służby w organach bezpieczeństwa państwa jest zgodne z Konstytucją, nie twierdził jednak, że można to robić wielokrotnie/, i jednocześnie jednoznacznie w pkt 10.4.2 podkreślił, że:

„Każdy funkcjonariusz organów bezpieczeństwa Polski Ludowej, który został zatrudniony w nowo tworzonych służbach policji bezpieczeństwa, ma w pełni gwarantowane, równe prawa z powołanymi do tych służb po raz pierwszy od połowy 1990 r., w tym równe prawa do korzystania z uprzywilejowanych zasad zaopatrzenia emerytalnego” i w pkt 11.4 wskazał, że:

„Służba w organach suwerennej Polski po roku 1990 także traktowana jest jednakowo, bez względu na to, czy dany funkcjonariusz uprzednio pełnił służbę w organach bezpieczeństwa Polski Ludowej, czy też nie”.

Wyroki sądów apelacyjnych, które prezentujemy na kolejnych stronach Biuletynu prezentujemy dotyczą Koleżanki U.W i Kolegi Wojciecha Więclewskiego, który zgodził się użycie jego danych osobowych.

Jak ustalił Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim U. W. została przyjęta do służby w Milicji Obywatelskiej z dniem „01.04.1989 roku i mianowana funkcjonariuszem na okres służby przygotowawczej na stanowisko telefonistki (...) w Wydziale (...) w G. Dnia 07.06.1989 roku złożyła egzamin na podoficera MO w (...) w S. Służbę w Milicji

Obywatelskiej pełniła do lipca 1990 roku. W późniejszym okresie U. W. kontynuowała pracę jako funkcjonariusz Policji – referent (...) w (...) Policji w G. W kolejnych latach zajmowała stanowiska min. policjanta (...), policjanta (...), st. policjanta (...), asystenta (...). Od 01.07.2000 roku pełniła funkcje specjalisty(...) w G. W okresie służby U. W. była wielokrotnie nagradzana pisemnymi pochwałami za wzorowe wykonywanie obowiązków służbowych i pomoc w zwalczaniu przestępczości. Dnia 3.06.2015 roku została odznaczona przez Prezydenta RP złotym medalem za długoletnią służbę na rzecz Policji. W lutym 2017 roku otrzymała nagrodę pieniężną od (...) w G. /.../ U. W. podczas pracy w Wydziale (...) zajmowała się obsługą abonentów, łączeniem rozmów przychodzących oraz wychodzących z komisariatu. W trakcie służby w szeregach MO nie wykonywała żadnych innych czynności. Przez cały okres jej obowiązkiem było wyłącznie łączenie rozmów. Nie prowadziła działań operacyjnych. Nie zajmowała się działalnością polityczną. Nie należała do struktur partyjnych”. Bazując na tych ustaleniach Sąd Okręgowy przywrócił U.W. należną jej emeryturę.

Niestety od korzystnego wyroku apelację złożył ZER MSWiA, nie zważając na to, że 27 lat w Policji uprawnia do emerytury zgodnie z przepisami obowiązującymi policjantów. ZER MSWiA chlubi się hasłem, że „Misją Zakładu Emerytalno-Rentowego MSWiA jest służyć tym, którzy służą i tym, którzy służyli”.

**Misją Zakładu Emerytalno-Rentowego MSWiA
jest służyć tym, którzy służą i tym, którzy służyli.**

Niestety bardzo często 20, a nawet 27 jak w opisywanym przypadku to okres niewystarczający do utrzymania należnej emerytury – stąd apelacja. Niestety, apelacja okazała się skuteczna.

Sąd Apelacyjny
w Szczecinie

Sąd Apelacyjny w Szczecinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie następującym: Przewodniczący: Sędzia Barbara Białecka (spr.), Sędziowie: Gabriela Horodnicka-Stelmaszczuk, Urszula Iwanowska, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 21 marca 2022 r. w S. sprawy U. W. przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Warszawie o wysokość policyjnej emerytury i policyjnej renty inwalidzkiej na skutek apelacji organu rentowego od wyroku Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp. z dnia 14 października 2021 r., sygn. akt VI U 102/21

1. prostuje w komparycji zaskarżonego wyroku oznaczenie przedmiotu sprawy w ten sposób, że zamiast „o wysokość policyjnej renty i policyjnej renty inwalidzkiej” wpisuje „o wysokość policyjnej emerytury i policyjnej renty inwalidzkiej”,
2. zmienia zaskarżony wyrok i oddala odwołania,
3. zasądza od ubezpieczonej U. W. na rzecz Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. kwotę 420 (czterysta dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego organu rentowego za obie instancje.

Przytaczamy tylko cztery zdania z uzasadnienia: „Zdaniem Sądu Apelacyjnego nie można zapominać, że jednostki, w których służbę pełniła ubezpieczona służyły zachowaniu sowieckiej dominacji na terenie Państwa Polskiego wyrażającej się w sprawowaniu rządów przez partię komunistyczną i braku demokratycznego systemu politycznego jak również w narzucaniu ideologii marksizmu - leninizmu we wszystkich istotnych obszarach życia społecznego. Ubezpieczona służbę w tych jednostkach pełniła dobrowolnie, realizując obowiązki przypisane do stanowisk, które mieściły się w danej strukturze. Istota działań tych właśnie jednostek służyła utrzymywaniu reżimu totalitarnego na terenie Państwa Polskiego.

Gdyby nawet iść tokiem rozumowania Sądu Okręgowego i tylko na podstawie zakresu służby oceniać służbę ubezpieczonej to i tak negatywnie należałoby ocenić indywidualne czyny ubezpieczonej, czego

jednak nie dostrzegali Sąd Okręgowy, stwierdzając, jedynie na podstawie zeznań ubezpieczonej, że praca w podanym okresie przez IPN była pracą w postaci łączenia rozmów telefonicznych”.

Nie potrafimy zrozumieć jak można policjantkę z 27 letnią wysługą emerytalną w samej Policji pozbawić emerytury – w okolicznościach, w których nie można jej zarzucić żadnego nagannego zachowania. Jak widać można i to posługując się odartymi z treści komunałami. Zamiast komentarza chcemy przypomnieć, że Okrągły Stół zakończył się 5 kwietnia 1989 roku, 4 czerwca 1989 roku odbyły się wybory /w szkole w Legionowie to Solidarność wygrała wybory/, a 12 września 1989 roku powołano rząd Tadeusza Mazowieckiego.

Nie wiemy, dlaczego sędziowie Sądu Apelacyjnego nie chcą pamiętać, że Trybunał Konstytucyjny jeszcze przed ustanowieniem ustawy dezubekizacyjnej z 2009 uznawał, że /cytat z wyroku z 11 maja 2007 r., sygn. K 2/07 (OTK ZU nr 5/A/2007, poz. 48/:

„Środki demontażu dziedzictwa po byłych totalitarnych ustrojach komunistycznych dają się pogodzić z ideą demokratycznego państwa prawa tylko wtedy, gdy - pozostając w zgodzie z wymaganiami państwa opartego na rządach prawa - będą skierowane przeciwko niebezpieczeństwom grożącym podstawowym prawom człowieka oraz procesowi demokratyzacji. (...) Likwidując spuściznę po totalitarnych systemach komunistycznych, demokratyczne państwo oparte na rządach prawa musi stosować środki formalnoprawne takiego państwa. Nie może stosować żadnych innych środków, ponieważ wówczas nie byłoby lepsze od totalitarnego reżimu, który ma zostać całkowicie zlikwidowany. Demokratyczne państwo oparte na rządach prawa dysponuje wystarczającymi środkami, aby zagwarantować, że sprawiedliwości stanie się zadość, a winni zostaną ukarani. Nie może ono jednak i nie powinno zaspokajać żądzy zemsty, zamiast służyć sprawiedliwości. Musi natomiast respektować takie prawa człowieka i podstawowe swobody, jak prawo do należytego procesu, prawo do wysłuchania czy prawo do obrony, oraz stosować je także wobec tych osób, które same ich nie stosowały, gdy były u władzy”.

Ktoś kto tego nie rozumie nie powinien sprawować władzy sądowniczej.

Sąd Apelacyjny w Łodzi

Drugi przypadek i wyrok dotyczą Wojciecha Więclewskiego.

Z korzystnego dla Wojciecha Więclewskiego wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi dowiadujemy się, że został przyjęty do służby przygotowawczej Milicji Obywatelskiej 1 maja 1989 r. i mianowany na stanowisko technika Sekcji V Wydziału Łączności Wojewódzkiego Urzędu Spraw Wewnętrznych w Łodzi, gdzie pełnił służbę do dnia 31 lipca 1990 r. To miesiąc później niż Koleżanka z Gorzowa Wielkopolskiego. Wojciech Więclewski służył w Policji 25 lat. Tu również ZER MSWiA zapomniał o swojej misji i złożył apelację. Sąd Apelacyjny w Łodzi III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie: Przewodniczący: SSA Anna Szczepaniak-Cicha, Protokolant: starszy sekretarz sądowy Beata Kalinowska po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 29 września 2021 r. w Łodzi sprawy Wojciecha Więclewskiego przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Warszawie o wysokość emerytury policyjnej na skutek apelacji Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Warszawie od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 26 listopada 2020 r. sygn. akt VIII U 2438/20 oddalił apelację. W uzasadnieniu wyroku Sąd stwierdził: „zaprezentowane w sprawie dowody nie potwierdzają treści informacji IPN z dnia 1 marca 2017 r., jakoby Wojciech Więclewski „pełnił służbę na rzecz totalitarnego państwa” w rozumieniu przyjętym zwłaszcza w uchwale Sądu Najwyższego w sprawie III UZP 1/20. Dowody takie nie istniały przed wydaniem zaskarżonej decyzji, ani też nie zostały ujawnione w toku procesu. W szczególności brak ich w aktach osobowych Wojciecha Więclewskiego nadesłanych przez IPN (płyta CD). Sąd Apelacyjny nie widział natomiast żadnych wskazań, aby podjąć

inicjatywę dowodową z urzędu (art. 232 z.d. 2 k.p.c.) w interesie publicznym, ponieważ biorąc pod uwagę stanowisko służbowe (technik), które zajmował odwołujący się i to, jakie czynności wykonywał

w zakwestionowanym przez IPN okresie (o charakterze stricte technicznym - naprawa urządzeń), a nadto czasowe umiejscowienie jego służby (lata 1989-1990 - schyłek PRL), nie jest prawdopodobne, aby pełnił on służbę na rzecz totalitarnego państwa w znaczeniu wynikającym z cyt. uchwały sygn. akt III UZP 1/20”.

Dwa niemal tożsame stany faktyczne, bliźniaczo podobne okoliczności, jeden kraj, jeden system prawny. sądy. Jeden respektuje prawa człowieka i podstawowe swobody, w tym prawo do należytego procesu, prawo do wysłuchania, prawo do obrony, a drugi służy sprawiedliwości, według kryteriów które tylko sam rozumie.

Zapraszamy do zapoznania się z wyrokami:

1a. Wyrok SA w Szczecinie z 21.03.2022 roku

<https://www.saos.org.pl/judgments/471118>

Sygn. akt III AUa 527/21

WYROK**W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 21 marca 2022 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Barbara Białecka (spr.)

Sędziowie: Gabriela Horodnicka-Stelmaszczuk
Urszula Iwanowska

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 21 marca 2022 r. w S. sprawy U. W. przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Warszawie o wysokość policyjnej emerytury i policyjnej renty inwalidzkiej na skutek apelacji organu rentowego od wyroku Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp. z dnia 14 października 2021 r., sygn. akt VI U 102/21.

1. prostuje w komparycji zaskarżonego wyroku oznaczenie przedmiotu sprawy w ten sposób, że zamiast „o wysokość policyjnej renty i policyjnej renty inwalidzkiej” wpisuje „o wysokość policyjnej emerytury i policyjnej renty inwalidzkiej”,
2. zmienia zaskarżony wyrok i oddala odwołania,
3. zasądza od ubezpieczonej U. W. na rzecz Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Warszawie kwotę 420 (czterysta dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego organu rentowego za obie instancje.

Urszula Iwanowska,
Barbara Białecka,
Gabriela Horodnicka-Stelmaszczuk

Sygn. akt III AUa 527/21

UZASADNIENIE

Decyzjami z dnia 25.08.2017 roku Dyrektor Zakładu Emerytalno – Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Warszawie ponownie ustalił wysokość emerytury policyjnej i policyjnej renty inwalidzkiej U. W.

U. W. odwołała się od obu wydanych decyzji. Wniosła o ich zmianę i przyznanie świadczeń w dotychczasowej wysokości oraz zasądzenie kosztów postępowania. Podała, że podstawą do zmniejszenia emerytury i renty jest z art. 13b ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy..., który określa jako służbę na rzecz totalitarnego państwa służbę w wymienionych w tym przepisie instytucjach, nie określając jednak definicji takiej służby. W ocenie skarżącej brak definicji tego pojęcia może powodować dowolne jej interpretacje, a w konsekwencji liczne nadużycia, co ma istotne znaczenie w stosunku do ubezpieczonej, która nigdy nie prowadziła jakichkolwiek działań operacyjnych na rzecz państwa totalitarnego, a do jej obowiązków należało wyłącznie łączenie rozmów telefonicznych. Nadto ubezpieczona podkreśliła, że przepisy które stanowiły podstawę do obniżenia świadczeń stanowią ewidentne naruszenie przepisów Konstytucji RP i w konsekwencji nie mogą być podstawą do zmiany uprzednio nabytych świadczeń emerytalnych i rentowych.

W odpowiedziach na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie oraz zasądzenie kosztów postępowania. Podał, że zaskarżone decyzje zostały wydane na podstawie art. 15c, art. 22a w zw. z art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 roku o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji/.../ oraz ich rodzin. Wysokość emerytury nie może być wyższa niż miesięczna kwota przeciętnej emerytury wypłaconej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych z FUS. Natomiast w myśl art. 22a ust. 1 w przypadku osoby, która pełniła służbę na rzecz totalitarnego państwa, rentę inwalidzką zmniejsza się o 10% wymiaru za każdy rok służby na rzecz totalitarnego państwa. Wysokość renty inwalidzkiej nie może być wyższa niż miesięczna kwota przeciętnej renty z tytułu niezdolności do pracy wypłacanej przez ZUS.

Organ rentowy wskazał, że ustawodawca zobowiązał go do wszczynania z urzędu postępowania w przedmiocie ponownego ustalenia prawa do świadczeń i wysokości świadczeń stosownie do przywołanych przepisów. Natomiast z informacji o przebiegu służby uzyskanej IPN wynika, że odwołująca w okresie od dnia 01.04.1989 roku do 31.07.1990 roku pełniła służbę na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b ustawy. W związku z czym, będąc związanym uzyskaną informacją, organ rentowy dokonał ponownego przeliczania świadczeń przysługujących ubezpieczonej.

Wyrokiem z dnia 14 października 2021 r. Sąd Okręgowy w Gorzowie Wlkp. VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił zaskarżone decyzje i ustalił U. W. prawo do emerytury policyjnej i policyjnej renty inwalidzkiej w wysokości ustalonej przed 1 października 2017 roku.

Sąd Okręgowy swoje rozstrzygnięcie oparł o następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

U. W. urodziła się w dniu (...).

Ubezpieczona została przyjęta do służby w Milicji Obywatelskiej dnia 01.04.1989 roku i mianowana funkcjonariuszem na okres służby przygotowawczej na stanowisko telefonistki (...) w Wydziale (...) w G.

Dnia 07.06.1989 roku złożyła egzamin na podoficera MO w (...) w S. Służbę w Milicji Obywatelskiej pełniła do lipca 1990 roku. W późniejszym okresie U. W. kontynuowała pracę jako funkcjonariusz Policji – referent (...) w (...) Policji w G. W kolejnych latach zajmowała stanowiska min. policjanta (...), policjanta (...), st. policjanta (...), asystenta (...). Od 01.07.2000 roku pełniła funkcje specjalisty(...) w G. W okresie służby U. W. była wielokrotnie nagradzana pisemnymi pochwałami za wzorowe wykonywanie obowiązków służbowych i pomoc w zwalczaniu przestępczości. Dnia 3.06.2015 roku została odznaczona przez Prezydenta RP złotym medalem za długoletnią służbę na rzecz Policji. W lutym 2017 roku otrzymała nagrodę pieniężną od (...) w G.

Zgodnie z decyzją Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 8.12.1983 roku Wydział (...) był podporządkowany do bezpośredniego nadzoru zastępcy szefa (...). Do ogólnego zakresu działań (...) należało m.in. zapewnienie

międzydzielnicowej telefonicznej łączności rządowej dla władz wojewódzkich, zapewnienie telefonicznej międzydzielnicowej i wewnętrznej łączności resortowej, sprawne funkcjonowanie łączności telegraficznej, sprawne działanie łączności radiowej krótkofalowej. Wydział (...) dzielił się na: Kierownictwo Wydziału – Naczelnik i Zastępca Naczelnika, Sekcja(...), Sekcja (...), (...), (...), Sekretariat.

U. W. podczas pracy w Wydziale (...) zajmowała się obsługą abonentów, łączeniem rozmów przychodzących oraz wychodzących z komisariatu. W trakcie służby w szeregach MO nie wykonywała żadnych innych czynności. Przez cały okres jej obowiązkiem było wyłącznie łączenie rozmów. Nie prowadziła działań operacyjnych. Nie zajmowała się działalnością polityczną. Nie należała do struktur partyjnych.

Z pisma Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej wynika, że dane osobowe U. W. nie figurują w katalogu funkcjonariuszy, współpracowników, kandydatów na współpracowników organów bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 5 ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, oraz innych osób udostępnionym w Instytucie Pamięci od dnia 26.11.2004 roku.

Z informacji Instytutu Pamięci Narodowej Nr (...) z dnia 19.06.2017 roku wynika, że w okresie od 01.04.1989 roku do 31.07.1990 roku U. W. pełniła służbę na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b ustawy z dnia 18 lutego 1994 roku o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy...

Decyzją z dnia 25.08.2017 roku nr (...) Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego MSWiA ustalił wysokość policyjnej renty inwalidzkiej wypłacanej na rzecz odwołującej, ustalając wysokość świadczenia na kwotę 1.510,71 zł

Decyzją z dnia 25.08.2017 roku nr (...) Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego MSWiA ustalił wysokość policyjnej emerytury wypłacanej na rzecz odwołującej, ustalając wysokość świadczenia na kwotę 2 069,02 zł.

Sąd Okręgowy zważył, że odwołania zasługiwały na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 22a ust. 1 ustawy z dnia 18.02.1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy... w przypadku osoby, która pełniła służbę na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b, rentę inwalidzką ustaloną zgodnie z art. 22 zmniejsza się o 10% podstawy wymiaru za każdy rok służby na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b. Przy zmniejszaniu renty inwalidzkiej okresy służby, o której mowa w art. 13b, ustala się z uwzględnieniem pełnych miesięcy. Wysokość renty inwalidzkiej, ustalonej zgodnie z ust. 1, nie może być wyższa niż miesięczna kwota przeciętnej renty z tytułu niezdolności do pracy wypłaconej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ogłoszonej przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. W myśl art. 15c ust. 1 ustawy w przypadku osoby, która pełniła służbę na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b, i która pozostawała w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r., emerytura wynosi:

- 1) 0% podstawy wymiaru - za każdy rok służby na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b;
- 2) 2,6% podstawy wymiaru - za każdy rok służby lub okresów równorzędnych ze służbą, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 1, 1a oraz 2-4. Wysokość emerytury ustalonej zgodnie z ust. 1 i 2 nie może być wyższa niż miesięczna kwota przeciętnej emerytury wypłaconej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ogłoszonej przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Zgodnie z art. 13b ust. 1 pkt 5 ppkt d ustawy za służbę na rzecz totalitarnego państwa uznaje się służbę od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r. w wymienionych w ustawie cywilnych i wojskowych instytucjach i formacjach, w tym służby i jednostki organizacyjne Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, i ich poprzedniczki, oraz ich odpowiedniki terenowe: wykonujące czynności operacyjno-techniczne niezbędne w działalności Służby Bezpieczeństwa tj. Zarząd Łączności, od dnia 1 stycznia 1984 r.

Stan faktyczny sprawy wynikający z przytoczonych dowodów zdaniem Sądu Okręgowego nie był sporny między stronami. Spór sprowadzał się do zasadności zastosowania wobec odwołującej się przytoczonych powyżej przepisów ustawy, które spowodowały istotne zmniejszenie

świadczeń emerytalno-rentowych odwołującej. Powołane i zastosowane wobec wnioskodawczyni przepisy wprowadzono na mocy art. 1 ustawy nowelizującej z 16 grudnia 2016 r., i jest to już druga regulacja powodująca obniżenie emerytur a teraz także rent inwalidzkich osobom, które pełniły "służbę w organach bezpieczeństwa PRL", które to pojęcie obecnie zastąpiono pojęciem "służby na rzecz państwa totalitarnego". Zgodnie z art. 15c, w przypadku osoby, która pełniła "służbę na rzecz totalitarnego państwa" i która pozostawała w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r., emerytura wynosi: 0% podstawy wymiaru - za każdy rok tej służby a przy tym, emerytury nie podwyższa się zgodnie z art. 15 ust. 2 i 3 ustawy nowelizowanej, jeżeli okoliczności uzasadniające podwyższenie wystąpiły w związku z pełnieniem służby na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b. Jednocześnie ustawodawca wprowadził ograniczenie, zgodnie z którym wysokość emerytury ustalonej zgodnie z art. 15c ust. 1 i 2 nie może być wyższa niż miesięczna kwota przeciętnej emerytury wypłaconej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Analogiczne rozwiązania przyjmuje art. 22a w odniesieniu do ustalania wysokości rent inwalidzkich.

W pierwszej kolejności Sąd Okręgowy wskazał, że zgodnie z utrwalonymi już poglądami sąd ubezpieczeń społecznych, rozpoznający sprawę w wyniku wniesienia odwołania od decyzji Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, nie jest związany treścią informacji o przebiegu służby przedstawionej przez Instytut Pamięci Narodowej zarówno co do faktów jak i co do kwalifikacji prawnej tych faktów (m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 grudnia 2011 r., II UZP 10/11 oraz postanowienie Składu Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego - Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 16 września 2020 r. III UZP 1/20). Stanowisko wyrażone w przywołanych orzeczeniach Sąd Okręgowy w pełni podziela i akceptuje. Ustalenia faktyczne i interpretacje prawne Instytutu Pamięci Narodowej nie mogą więc wiązać Sądu, do którego wyłącznej kompetencji należy ustalenie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia w przedmiocie prawa do emerytury i renty policyjnej i jej wysokości oraz odpowiednia kwalifikacja prawna ustalonych faktów. Taka argumentacja

jest uzasadniona, tym bardziej że w postępowaniu z zakresu ubezpieczeń społecznych nie obowiązują ograniczenia dowodowe wynikające z przepisów rozporządzenia, odmiennie niż w postępowaniu przed organem rentowym, a zastosowanie znajdują wyłącznie przepisy k.p.c., w tym także przepisy dotyczące postępowania dowodowego. Sąd, w przeciwieństwie do organu rentowego, nie jest związany określonymi środkami dowodowymi, gdyż zgodnie z treścią k.p.c. w postępowaniu przed sądem w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu ze świadków i przesłuchania stron. Oznacza to, że każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądane, o czym stanowi art. 473 § 1 k.p.c. Jak wskazano powyżej zgodnie z treścią art. 13b ustawy, za służbę na rzecz totalitarnego państwa uznaje się służbę od dnia 22 lipca 1944 roku do dnia 31 lipca 1990 roku w enumeratywnie wymienionych cywilnych i wojskowych instytucjach i formacjach.

W ocenie Sądu I instancji nie wystarczy jednak pełnić służbę w jednostkach wymienionych w art. 13b ustawy dezubekizacyjnej, ale służba ta musi mieć cechy „służby na rzecz totalitarnego państwa”. W uchwale Składu Siedmiu Sędziów Sąd Najwyższego w sprawie III UZP 1/20 wskazano, iż kryterium „służby na rzecz totalitarnego państwa” określone w art. 13b ust. 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. powinno być oceniane na podstawie wszystkich okoliczności sprawy, w tym także na podstawie indywidualnych czynów i ich weryfikacji pod kątem naruszenia podstawowych praw i wolności człowieka.

Jednocześnie Sąd Najwyższy zauważył, że nie można generalizować i przyjmować, że każdy funkcjonariusz działał na rzecz państwa totalitarnego, gdyż kłóci się to z ideą sprawowania sądowego wymiaru sprawiedliwości, opierającą się na indywidualnej winie i pozostającą w opozycji wobec odpowiedzialności zbiorowej. Literalne brzmienie ustawy z 2016 r. nie zakłada żadnego rozróżnienia pomiędzy funkcjonariuszami, którzy w rzeczywistości dopuścili się czynów przestępczych lub podejmowali działalność przeciwko demokratycznej opozycji oraz tymi, którzy jedynie należeli na przykład do personelu technicznego, choćby sporna interpretacja wynikała wprost z wykładni językowej normy

zawartej w art. 13b ust. 1 ustawy z 1994 r. Z kolei w wyroku NSA z dnia 4.12.2020 roku w sprawie I OSK 3323/19 wskazano, iż nie każde nawiązanie stosunku prawnego w ramach służby państwowej wiąże się automatycznie ze zindywidualizowanym zaangażowaniem bezpośrednio ukierunkowanym na realizowanie charakterystycznych dla ustroju tego państwa jego zadań i funkcji. Charakteru służby "na rzecz" państwa o określonym profilu ustrojowym nie przejawia ani taka aktywność, która ogranicza się do zwykłych, standardowych działań podejmowanych w służbie publicznej, tj. służbie na rzecz państwa jako takiego, bez bezpośredniego zaangażowania w realizację specyficznych – z punktu widzenia podstaw ustrojowych – zadań i funkcji tego państwa, ani tym bardziej taka aktywność, która pozostaje w bezpośredniej opozycji do zadań i funkcji państwa totalitarnego. Z uwagi na to, że ustawa z 2016 roku nie określa definicji pojęcia służby na rzecz totalitarnego państwa. W związku z powyższym celem wyjaśnienia tego pojęcia należy odwołać się do preambuły do ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944 -1990 oraz treści tych dokumentów (Dz.U. 2019 poz. 430) tzw. ustawy lustracyjnej. W ustawie lustracyjnej pojęciem służby na rzecz komunistycznego ustroju totalitarnego ustawodawca objął służbę w organach bezpieczeństwa państwa komunistycznego, polegającą na zwalczaniu opozycji demokratycznej, związków zawodowych, stowarzyszeń, kościołów i związków wyznaniowych, łamaniu prawa do wolności słowa i zgromadzeń, gwałceniu prawa do życia, wolności, własności i bezpieczeństwa obywateli, która była trwale związana z łamaniem praw człowieka i obywatela. Skoro ustawodawca w ustawie z dnia 16 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym posługuje się pojęciem służby na rzecz totalitarnego państwa, to nie wystarczy, że organ rentowy zmniejszając świadczenie wykaże pełnienie służby w wymienionych przez ustawodawcę cywilnych i wojskowych instytucjach i formacjach wymienionych w art. 13 b ustawy, jak to się stało w przedmiotowej sprawie. Ma obowiązek wykazać, że była to służba na rzecz totalitarnego państwa według legalnej definicji zawartej w preambule ustawy lustracyjnej. A tego w niniejszej sprawie organ rentowy nie wykazał. Informacja IPN z 19.06.2017 roku nr (...) będąca podstawą obniżenia wnioskodawczyni świadczenia emerytalno-

rentowego wskazuje tylko, że w okresie od 01.04.1989 roku do 31.07.1990 pełniła służbę na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b wyżej cytowanej ustawy. W przypadku wnioskodawczynie zakwalifikowano jej służbę w Wydziale (...) w G. jako służbę na rzecz totalitarnego państwa tylko dlatego, że jej stanowisko było usytuowane w tym wydziale z pominięciem, że art. 13b ust. 1 pkt 5 ppkt d, który określa, iż za osobę wykonującą pracę na rzecz państwa totalitarnego "uznaje się osoby wykonujące czynności operacyjno-techniczne niezbędne w działalności Służby Bezpieczeństwa - Zarząd Łączności od 1 stycznia 1984 r." Tymczasem w ocenie Sądu I instancji z analizy dokumentów z akt osobowych U. W. wyłania się pomocniczy, czysto techniczny charakter wykonywanej przez nią pracy, polegający wyłącznie na łączeniu rozmów telefonicznych. Jak wynika z zeznań ubezpieczonej (k.174-174v) U. W. podczas pracy w Wydziale (...) zajmowała się obsługą abonentów, łączeniem rozmów przychodzących oraz wychodzących z komisariatu. W trakcie służb w szeregach MO nie wykonywała żadnych innych czynności. Przez cały okres jej obowiązkiem było wyłącznie łączenie rozmów. Nie prowadziła działań operacyjnych. Nie zajmowała się działalnością polityczną. Nie należała do struktur partyjnych.

Abstrahując od powyższego, analizując dokumenty zalegające w aktach osobowych ubezpieczonej nie sposób doszukać się w nich jakiegś wzmianki, która świadczyłaby o tym, że dotyczą one funkcjonariusza SB. Wręcz przeciwnie, mowa w nich jest o służbie w Milicji Obywatelskiej. Szczególnego wyeksponowania wymaga fakt, że po reorganizacji służb mundurowych tj. przekształcenia MO w organy Policji, będąc już zatrudniona w KWP w G., U. W., do czasu zmiany stanowiska i charakteru pracy, wykonywała takie same czynności, co podczas pracy w WUSW.

W ocenie Sądu I instancji poza sporem jest, że organy bezpieczeństwa PRL pełniły w rzeczywistości funkcję policji politycznej i stosowały metody działania naruszające prawa człowieka. Jednakże ogólna negatywna ocena instytucji i organów władzy PRL nie powinna być automatycznie przenoszona na ocenę sytuacji jednostki w kontekście jej uprawnień emerytalnych czy rentowych, jak również w zakresie

wysokości tych świadczeń. Niezależnie od powyższego Sąd miał na uwadze fakt, iż organ rentowy nie udowodnił, aby U. W. pełniła służbę na rzecz totalitarnego państwa w rozumieniu legalnej definicji zawartej w tzw. ustawie lustracyjnej. W postępowaniu sądowym zatem w ocenie Sądu Okręgowego została skutecznie podważona zgodność ze stanem faktycznym informacji IPN o przebiegu służby U. W. w organach bezpieczeństwa państwa. Skoro służba wnioskodawczyni nie spełniała kryteriów służby na rzecz totalitarnego państwa nie ma żadnych podstaw do ponownego przeliczania emerytury i renty w oparciu o przepisy art. 15c oraz 22a ustawy.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł organ rentowy, zaskarżając go w całości. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego tj.

- 1) art. 15c ust. 1-3 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy... poprzez ich niezastosowanie i nieuprawnione przyjęcie, że odwołująca się nie powinna podlegać rygorom przewidzianym w tych przepisach, pomimo iż spełnia przesłanki w tych przepisach określone;
- 2) art. 22a ust. 1-3 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r., poprzez ich niezastosowanie i nieuprawnione przyjęcie, że odwołująca się nie powinna podlegać rygorom przewidzianym w tych przepisach, pomimo iż spełnia przesłanki w tych przepisach określone;
- 3) art. 13b ust. 1 pkt 5 lit. d ustawy zaopatrzeniowej poprzez błędną wykładnię i niezastosowanie i błędne uznanie, że odwołująca się nie pełniła służby na rzecz totalitarnego państwa, w jednostkach enumeratywnie wymienionych w tym przepisie;
- 4) art. 13a ust. 5 ustawy zaopatrzeniowej poprzez niezastosowanie tego przepisu;
- 5) art. 13b ustawy zaopatrzeniowej poprzez nieprawidłową interpretację i przyjęcie, że jedyną legalną definicję „służby na rzecz państwa totalitarnego” zawiera preambuła ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych

dokumentów (tzw. ustawy lustracyjnej), a nie art. 13b ustawy zaopatrzeniowej zgodnie w wolą ustawodawcy wyrażaną w uzasadnieniu do projektu ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy ...

Ponadto, wyrokowi zarzucono naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na treść zaskarżonego rozstrzygnięcia tj.:

- 6) art. 252 k.p.c., poprzez zakwestionowanie przez Sąd zaświadczenia IPN, pomimo braku udowodnienia przez odwołującą się okoliczności przeciwnych;
- 7) art. 232 k.p.c., poprzez zarzucenie pozwanemu braku odpowiedniej inicjatywy dowodowej, w sytuacji, gdy służba odwołującej się na rzecz totalitarnego państwa jednoznacznie wynika z informacji o przebiegu służby, której wystawcą jest IPN;
- 8) art. 233 § 1 k.p.c., poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów; wymienionych w tym przepisie.
- 9) sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zgromadzonego materiału dowodowego, podczas gdy z Informacji o przebiegu służby, której wystawcą jest Instytut Pamięci Narodowej - Komisja Ścigania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu - wynika, iż strona odwołująca się pełniła służbę na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b ustawy emerytalnej.

Tak argumentując, apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i oddalenie odwołań U. W. i zasądzenie od odwołującej się na rzecz Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji kosztów postępowania wg. norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi decyzję w zakresie zasądzenia na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego za I instancję.

W odpowiedzi na apelację, ubezpieczona wniosła o oddalenie apelacji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego jest uzasadniona. Sąd Apelacyjny, odmiennie niż Sąd Okręgowy nie podzielił argumentacji odwołującej się.

W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę, że treść wskazanych wyżej przepisów art. 15c i 22a w zw. z art. 13b ustawy jest jasna, zaś ich wykładnia leksykalna wskazuje wprost, że służbą na rzecz totalitarnego państwa była, zgodnie z definicją legalną sformułowaną w art. 13b ust. 1, każda służba pełniona w okresie od 22 lipca 1944 roku do 31 lipca 1990 roku w jednej z wymienionych w tym przepisie instytucji i formacji. Należy tu odwołać się do podstawowych reguł wykładni przepisów prawnych, które wskazują, że zasadą jest stosowanie w procesie interpretacji norm prawnych w pierwszej kolejności wykładni językowej (leksykalnej). Natomiast w ramach tej wykładni, pojęciom języka prawnego należy przypisywać przede wszystkim takie znaczenie, jakie nadano im w ramach sformułowanej w danym akcie prawnym definicji, tzw. „definicji legalnej”, a dopiero gdy akt prawny definicji takiej nie zawiera, zasadnym jest odwołanie się do znaczenia, jakie danemu interpretowanemu pojęciu przypisuje się w języku potocznym.

Tymczasem zdaniem Sądu Apelacyjnego wzmiankowany przepis art. 13b ust. 1 zawiera definicję legalną pojęcia „służby na rzecz totalitarnego państwa”, odnosząc ją właśnie do służby w wymienionych w przepisie jednostkach we wskazanym tam okresie. Brak zatem podstaw do odwoływania się w tym przypadku do słownikowego znaczenia przedmiotowej frazy, czy tym bardziej - sięgania po wykładnię systemową lub celowościową, których zastosowanie jest uprawnione co do zasady w sytuacjach, gdy wykładnia leksykalna pozostawia wątpliwości co do sposobu zastosowania normy prawnej.

Tym samym Sąd Apelacyjny nie podziela zapatrywań prawnych sformułowanych w powołanej przez Sąd Okręgowy uchwale Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2020 roku, sygn. akt III UZP 1/20 (OSNP 2021 nr 3, poz. 28, str. 65, (...) Rzeczpr., Biul. SN 2020 nr 9-10, Biul. SN - IP 2020 nr 9, Prok. i Pr. 2021 nr 4, poz. 58, KSAG 2021 nr 1, str. 136, Legalis), zgodnie z którą kryterium „służby na rzecz totalitarnego państwa” określone w art. 13b ust. 1 powinno być oceniane na podstawie wszystkich okoliczności sprawy, w tym także na podstawie indywidualnych czynów i ich weryfikacji pod kątem naruszenia

podstawowych praw i wolności człowieka. Zastosowana przez Sąd Najwyższy wykładnia przybrała bowiem charakter prawotwórczy. W ocenie Sądu Apelacyjnego nie należy przypisywać pojęciu „służby na rzecz totalitarnego państwa”, którego zastosowanie przez ustawodawcę służyło ewidentnie wyłącznie podkreśleniu aksjologicznie negatywnej oceny wszelkiego rodzaju aktywności w ramach systemu władzy podległemu wówczas reżimowi komunistycznemu, a którego definicję legalną sformułowano w ramach przedmiotowego przepisu, rzekomej pojemności, pozwalającej na dokonywanie w procesie stosowania prawa jego interpretacji innej niż leksykalna, opartą właśnie o użytą definicję legalną.

Sąd Apelacyjny w tym miejscu podkreśla, że taka wola ustawodawcy nie wynika w żadnej mierze choćby z uzasadnienia projektu ustawy nowelizującej przedmiotowe przepisy (druk nr 1061 z kadencji sejmiku 2015-2019), zaakceptowanego jednak aktem uchwalenia przedmiotowych, spornych, przepisów. Projektodawca przedstawił tam racje przemawiające za ustanowieniem zamkniętego katalogu jednostek organizacyjnych, w których służba ma być uznawana za służbę na rzecz totalitarnego państwa. W uzasadnieniu projektu wskazano m.in., że „w związku z ewidentną potrzebą doprecyzowania katalogu jednostek, w których służba była pełniona na rzecz totalitarnego państwa oraz w związku z uwagą Instytutu Pamięci Narodowej, ażeby nie wprowadzać w chwili obecnej zmian w ustawie lustracyjnej, gdyż mogłoby to wpłynąć w sposób istotny na prowadzone postępowania lustracyjne oraz na sam proces składania i badania oświadczeń lustracyjnych, zaproponowano wprowadzenie art. 13b w ustawie zaopatrzeniowej, który enumeratywnie określa jaka służba zostaje uznana za służbę na rzecz totalitarnego państwa. Pojęcie „służby w organach bezpieczeństwa państwa” zostaje zastąpione pojęciem „służby na rzecz totalitarnego państwa”, ażeby nie wprowadzać nowej definicji organów bezpieczeństwa państwa wyłącznie na potrzeby ustawy dezubekizacyjnej. Katalog wprowadzany w art. 13b oraz przedstawione w tym zakresie [...] uzasadnienie zostało opracowane przez Instytut Pamięci Narodowej” (por. uzasadnienie projektu ustawy). Wynika z tego, że przedmiotowy katalog instytucji i formacji został sformułowany w oparciu o badania historyczne Instytutu,

które doprowadziły do wniosku, że istota działań tych właśnie jednostek służyła utrzymywaniu reżimu totalitarnego na terenie Państwa Polskiego.

Sąd Apelacyjny zwrócił nadto uwagę, że w uzasadnieniu projektu ustawy wskazano, że ograniczenie przywilejów emerytalnych i rentowych związanych z pracą w aparacie bezpieczeństwa (...) jest konieczne, ponieważ nie zasługują one na ochronę prawną przede wszystkim ze względu na powszechne poczucie naruszenia w tym zakresie zasady sprawiedliwości społecznej. W uzasadnieniu projektu wskazano, że jako przywilej należy rozumieć ustalenie świadczeń emerytalnych i rentowych na zasadach znacznie korzystniejszych, wynikających z ustawy zaopatrzeniowej w stosunku do sposobu ustalania emerytur i rent zdecydowanej większości obywateli na podstawie ustawy o emeryturach rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Chodzi o możliwość przejścia na emeryturę już po 15 latach służby. Jako podstawa wymiaru emerytury lub renty przyjmowane jest uposażenie należne na ostatnio zajmowanym stanowisku, zaś kwota emerytury lub renty inwalidzkiej może stanowić nawet 80 % (emerytura) lub 90 % (renta inwalidzka) tego uposażenia. Zdaniem autora projektu, o ile taki sposób ustalania świadczeń emerytalno - rentowych dla funkcjonariuszy strzegących bezpieczeństwa państwa, obywateli i porządku publicznego jest jak najbardziej zasadny, o tyle jest nie do przyjęcia dla byłych funkcjonariuszy pełniących służbę na rzecz totalitarnego państwa. Istotnym przywilejem funkcjonariusza policji jest również bardzo korzystna regulacja polegająca na tym, że świadczenie emerytalne wzrasta o 2,6 % wymiaru za każdy dalszy rok służby (art. 15 ust. 1 pkt 1 ustawy). Celem ustawy nowelizującej było zniesienie tego przywileju i przyjęcie za okresy służby na rzecz totalitarnego państwa 0 % podstawy wymiaru. Można zatem stwierdzić, że tak rozumiany cel ustawy wyraża się w pozbawieniu przywilejów nabytych z tytułu służby na rzecz totalitarnego państwa.

Innymi słowy, brak było podstaw do stosowania interpretacji rozszerzającej wobec pojęcia, co do którego wolą ustawodawcy nie było, by podlegało ono szerszej interpretacji, co znalazło wyraz w sformułowaniu w przedmiotowym przepisie jego legalnej definicji, polegającej na enumeratywnym wyliczeniu jednostek, co do których sam

fakt odbywania w nich służby oznaczał jej pełnienie na rzecz totalitarnego państwa. Natomiast zastosowanie szerszej interpretacji, polegającej na wywiedzeniu z treści przepisu obowiązku badania indywidualnego przebiegu służby pod kątem przyczyniania się do stosowanych przez reżim represji, prowadzi w tych okolicznościach do uzurpowania sobie przez Sąd Okręgowy roli organu powołanego nie do stosowania prawa, lecz do jego tworzenia.

W ocenie Sądu Apelacyjnego zatem, nieuprawnione i sprzeczne z fundamentalnymi zasadami wykładni pozostaje twierdzenie o konieczności odkodowania pełnej treści pojęcia „służby na rzecz totalitarnego państwa”, poprzez indywidualizowanie charakteru tej służby. W istocie bowiem taka wykładnia sprowadza się do stworzenia nowej normy prawnej, niezgodnej z wolą wyrażoną przez ustawodawcę.

Zauważyć należy, że prezentowany przez Sąd Apelacyjny powyżej pogląd nie jest odosobniony, znajduje bowiem odzwierciedlenie w orzeczeniach innych Sądów (por. wyrok NSA z 14.10.2020 r., I OSK 3208/19, *Legalis* nr 2529684, zdanie odrębne SSA Jerzego A. Siekluckiego do wyroku SA w Lublinie z 15.12.2020 r., III AUa 964/20, *Legalis* nr 2530663).

Sąd Apelacyjny nadto zwrócił uwagę, że celem ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy...była likwidacja przywilejów emerytalnych funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa (...) uzyskanych przez nich z tytułu służby na rzecz totalitarnego państwa. Cel ten w swoim generalnym założeniu i co do zasady uzasadnia ingerencję ustawodawcy zwykłego w ustalone uprawnienia emerytalne i rentowe w/w funkcjonariuszy, gdyż uprawnienia te - o ile ich istnienie lub wysokość mają ścisły związek z tą służbą - zostały nabyte niegodziwie.

Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 24 lutego 2010 r. w sprawie sygn. akt K 6/09 uznał, iż art. 15b ust. 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy. stanowiący, że w przypadku osoby, która pełniła służbę w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa

państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów, i która pozostawała w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r., emerytura wynosi: 1) 0,7 % podstawy wymiaru - za każdy rok służby w organach bezpieczeństwa państwa w latach 1944-1990; 2) 2,6 % podstawy wymiaru - za każdy rok służby lub okresów równorzędnych ze służbą, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 1, 1a oraz pkt 2-4; jest zgodny z art. 2, art. 10, art. 30, art. 32 i art. 67 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji oraz nie jest niezgodny z art. 42 Konstytucji. W uzasadnieniu wyroku z dnia 24 lutego 2010 r. Trybunał Konstytucyjny podkreślił, iż z konstytucyjnej zasady zaufania do państwa i stanowionego przez niego prawa nie wynika w żaden sposób, że każdy bez względu na cechujące go właściwości, może zakładać, że unormowanie jego praw socjalnych nie ulegnie nigdy w przyszłości zmianie na jego niekorzyść. W ocenie Trybunału Konstytucyjnego ustawodawca był uprawniony do wprowadzenia regulacji obniżających w racjonalnie miarkowany sposób świadczenia emerytalnego za okres służby w organach bezpieczeństwa publicznego, których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów. Zdaniem Trybunału zasada ochrony praw nabytych zakazuje arbitralnego znoszenia lub ograniczenia praw podmiotowych przysługujących jednostce lub innym podmiotom prywatnym występującym w obrocie prawnym. Ochrona praw nabytych nie oznacza przy tym nienaruszalności tych praw i nie wyklucza stanowienia regulacji mniej korzystnych, jeżeli przemawiają za tym inne zasady, normy lub wartości konstytucyjne. Zgodnie ze stanowiskiem Trybunału Konstytucyjnego zasada ochrony praw nabytych nie ma zastosowania do praw nabytych niesłusznie lub niegodziwie, a także praw nie mających oparcia w założeniach obowiązującego w dacie orzekania porządku konstytucyjnego.

Odnosząc powyższą ocenę do treści art. 15c ust. 1 pkt 1 ustawy zaopatrzeniowej, Sąd Apelacyjny uznał, iż nie stanowi on naruszenia powszechnej zasady równości lub proporcjonalności świadczeń uzyskiwanych z zaopatrzenia emerytalno-rentowego służb mundurowych przez osoby pełniące służbę na rzecz totalitarnego

państwa, które stosowały bezprawne, niegodne lub niegodziwe akty lub metody przemocy politycznej wobec innych obywateli, w porównaniu do standardów świadczeń uzyskiwanych z powszechnego systemu ubezpieczenia społecznego.

Sąd Apelacyjny wskazuje, że możliwość pozostającej w zgodzie z ustawą zasadniczą ingerencji w sferę prawa zabezpieczenia społecznego potwierdził Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 3 marca 2011 roku (II UZP 2/11, Legalis nr 288417), oceniając przepisy tzw. „pierwszej ustawy dezubekizacyjnej”. Zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 3 marca 2011 r. uprzednia nowelizacja z 2009 roku zaliczała okresy służby w organach bezpieczeństwa państwa do tzw. wysługi emerytalnej funkcjonariuszy służb mundurowych i przyznanie po 0,7 % podstawy wymiaru emerytury obliczanej od ostatniego, tj. z reguły najwyższego miesięcznego uposażenia na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym, w żaden sposób nie dyskryminowała tych osób. Przeciwnie, nadal pomimo tej nowelizacji i obniżenia współczynnika z 1,3 % do 0,7 % świadczenia tej grupy ubezpieczonych (adresatów nowelizacji z 2009 roku) były co najmniej porównywalne, a nawet korzystniejsze niż świadczenia ustalane w systemie nabywania świadczeń emerytalnych lub rentowych z powszechnego systemu ubezpieczeń społecznych. Sąd Najwyższy argumentował wówczas, że uprawnionym do świadczeń z systemu powszechnego ustala się podstawę wymiaru świadczeń nie od najwyższego dochodu osiąganego w jednym (ostatnim) miesiącu podlegania ubezpieczeniom społecznym, ale z wieloletniego okresu ubezpieczenia i od przeciętnej podstawy wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe według przepisów prawa polskiego z okresu kolejnych 10 kalendarzowych z ostatnich 20 lat kalendarzowych, albo z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia, poprzedzających bezpośrednio rok zgłoszenia wniosku o świadczenie (art. 15 ust. 1 i 6 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych).

Odnosząc powyższą ocenę do obecnej regulacji prawnej Sąd Apelacyjny uznał, iż sporna legislacja (art. 15c) nie stanowi jakiegokolwiek naruszenia powszechnej zasady równości lub proporcjonalności świadczeń uzyskiwanych z zaopatrzenia emerytalnego służb

mundurowych przez osoby pełniące służbę na rzecz totalitarnego państwa, w porównaniu do standardów świadczeń uzyskiwanych z powszechnego systemu ubezpieczenia społecznego. Nadal (po wprowadzeniu zasad nowelizacją z 2009 roku) mniej korzystne jest uregulowanie uprawnień emerytalno-rentowych ofiar systemu represji politycznych stosowanych przez organy bezpieczeństwa państwa totalitarnego, którym wprowadzie okresy uwięzienia z przyczyn politycznych uwzględnia się jako składkowe okresy ubezpieczenia, ale z „zerową” podstawą wymiaru świadczeń za konkretne lata (okresy) pozbawienia wolności z przyczyn politycznych wobec nieuzyskiwania podlegającego obowiązkowi składkowemu dochodu wskutek poddania ich bezprawnym represjom politycznym ze strony tzw. aparatu bezpieczeństwa (...). Zatem, obecne przyjęcie „zerowego” wskaźnika podstawy wymiaru (z ostatniego, w normalnym biegu zdarzeń najwyższego uposażenia przysługującego na zajmowanym stanowisku służbowym) za okresy świadomej służby na rzecz totalitarnego państwa tj. w organach bezpieczeństwa państwa stosujących totalitarną przemoc polityczną, represje polityczne, jest społecznie sprawiedliwe.

W ocenie Sądu Apelacyjnego służba w organach totalitarnej państwowej przemocy politycznej, w warunkach demokratycznego państwa prawnego nie może być tytułem do dalszego utrzymywania lub korzystania z przywilejów uzyskanych z nielegalnej, niegodnej lub niegodziwej służby z natury rzeczy i z punktu widzenia podstawowych, bo przyrodzonych naturze ludzkiej standardów prawnych i obywatelskich demokratycznego państwa prawnego, tj. przywilejów z tytułu służby w organach, które w istocie rzeczy były strukturami niebezpieczeństwa państwa totalitarnego, przeznaczonymi do zwalczania ruchów niepodległościowo-wolnościowych i demokratycznych dążeń oraz aspiracji do odzyskania lub przywrócenia podstawowych praw i wolności obywatelskich.

Jednoznacznie krytycznie należy ocenić powoływanie się Sądu Okręgowego na jakiekolwiek argumenty zmierzające do utrzymania przywilejów nabytych z tytułu lub w związku z uczestnictwem w systemie zniewolenia i stosowania represji politycznych przez służby niebezpieczeństwa państwa komunistyczno-totalitarnego przez

świadomych swej służby funkcjonariuszy. Powoływanie się na zasadę praw nabytych, które w istocie rzeczy zmierza do utrzymania przywilejów (bo w dalszym ciągu korzystniej liczonych świadczeń według nowelizacji z 2009 roku, z uwagi na sposób ustalania wysokości świadczenia) nabytych niesłusznie, niegodnie lub niegodziwie z tytułu lub związku z uczestnictwem w strukturach służb niebezpieczeństwa totalitarnego, które zwalczały przyrodzone prawa człowieka i narodu oraz podstawowe wolności obywatelskie, nie stanowi prawnej, prawniczej ani etyczno-moralnej podstawy do kontestowania zgodnej z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej legalności zmian ustawodawczych zmierzających do zrównoważenia uprawnień zaopatrzeniowych byłych funkcjonariuszy służb bezpieczeństwa państwa totalitarnego i co istotne - tylko za okresy takiej represyjnej służby - do standardów i poziomu powszechnych uprawnień emerytalno-rentowych ogółu ubezpieczonych obywateli.

Odpowiada to konstytucyjnym zasadom urzeczywistniania nie tylko zasady sprawiedliwości społecznej, ale realizuje ustawodawczy i jurysdykcyjny obowiązek zapewnienia reguł elementarnej przyzwoitości, które wymagają, aby przywileje zaopatrzeniowe sprawców lub uczestników systemu zniewolenia i stosowania totalitarnych represji politycznych uzyskane w okresach i z takiego nielegalnego, niegodnego lub niegodziwego tytułu, nie odbiegały znacząco od standardów świadczeń emerytalno-rentowych wynikających z powszechnego systemu świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Z bezprawnego tytułu i okresów uczestnictwa w zwalczaniu przyrodzonych praw człowieka i narodu oraz podstawowych wolności obywatelskich nie sposób prawnie ani racjonalnie wywodzić żądania utrzymania niesłusznie, niegodnie lub niegodziwie nabytych przywilejów z zaopatrzenia emerytalnego służb mundurowych. Tak uzyskane przywileje nie podlegają ochronie w demokratycznym porządku prawa krajowego, wspólnotowego i międzynarodowego, ponieważ osoby zwalczające przyrodzone prawa człowieka i narodu oraz podstawowe wolności obywatelskie nie mają prawa podmiotowego ani tytułu moralnego domagania się utrzymania przywilejów zaopatrzeniowych za

okresy zniewalania dążeń niepodległościowych, wolnościowych i demokratycznych narodu polskiego (orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 stycznia 2012 roku, K 39/09, z dnia 24 lutego 2010 roku, K 6/09, z dnia 11 lutego 1992 roku, K 14/91, z dnia 23 listopada 1998 roku, SK 7/98, z dnia 22 czerwca 1999 roku, K 5/99).

Odnosząc się do zarzutu pogwałcenia praw i wolności człowieka i obywatela przypomnieć nadto należy decyzję Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z 14 maja 2013 w sprawie A. C. przeciwko Polsce, w której Trybunał wraził – akceptowany przez Sąd Apelacyjny pogląd, że obniżenie przywilejów emerytalnych osobom, które przyczyniły się do utrzymywania władzy przez opresyjny reżim lub czerpały z niego korzyści, nie może być uważane za formę kary. Emerytury w bieżących przypadkach zostały obniżone przez ustawodawcę krajowego nie dlatego, że którakolwiek z osób skarżących popełniła zbrodnię lub ponosiła osobistą odpowiedzialność za naruszanie praw człowieka, lecz dlatego, że przywileje te zostały przyznane ze względów politycznych jako nagroda dla służb uważanych za szczególnie użyteczne dla państwa komunistycznego (patrz ust. 95, 98 i 104-106 powyżej oraz ust. 138 powyżej, z odniesieniami do prawa precedensowego Trybunału). Istotnie, biorąc pod uwagę powód, dla którego zostały one przyznane oraz sposób ich uzyskania, mogą one jedynie zostać uznane za wyraźnie niesprawiedliwe z punktu widzenia wartości leżących u podstaw Konwencji. W tym stanie rzeczy istnienie bądź nieistnienie winy osobistej osób, które korzystały z tych niesprawiedliwych przywilejów, nie jest istotne dla rozważenia kwestii zgodności z art. 1 Protokołu nr (...).

Reasumując ustawodawca przy uwzględnieniu reguł proporcjonalności i zasady nienaruszania istoty prawa zabezpieczenia społecznego jest uprawniony do takiej modyfikacji przepisów emerytalnych, które będą niwelowały przywileje emerytalne nabyte z tytułu służby na rzecz totalitarnego państwa.

W tym miejscu ponownie podkreślenia wymaga, że uchwalenie przedmiotowej nowelizacji było wyrazem woli i realizowało poczucie sprawiedliwości milionów obywateli Rzeczypospolitej Polskiej, która stała się demokratycznym państwem prawnym na skutek wyzwolenia się

z totalitarnego reżimu komunistycznego, realizującego w praktyce na terenie Państwa Polskiego interesy obcego mocarstwa i określonej, stosunkowo wąskiej grupy lojalnych wobec niego wysoko postawionych członków partii rządzącej. Możliwość funkcjonowania tego reżimu zapewniało natomiast przez wiele dziesięcioleci w zasadniczej mierze właśnie działanie aparatu bezpieczeństwa, złożonego z szeregu służb realizujących politykę represji wobec osób przejawiających dążenia wolnościowe i niepodległościowe. Dlatego zdaniem Sądu Apelacyjnego już samo zgłoszenie gotowości do służby w tym aparacie, musiało się wiązać ze świadomością uczestniczenia w jego represyjnej działalności, a zarazem wspierania dalszego funkcjonowania reżimu totalitarnego. Sam ten fakt, niezależnie od oceny indywidualnego zaangażowania w konkretną działalność represyjną, usprawiedliwiał w przekonaniu Sądu Apelacyjnego likwidację przywilejów byłych funkcjonariuszy służby bezpieczeństwa. Byli funkcjonariusze wiedząc jaki jest obecnie stan archiwów a dokładnie braki w materiałach archiwalnych wynikające z masowego niszczenia dokumentów organów bezpieczeństwa państwa przed ich przejściem przez Instytut powołują się na brak obciążających ich dowodów. Niszczenie zasobu archiwalnego miało kilka etapów. W pierwszej kolejności, jeszcze zanim się zajęto aktami operacyjnymi, zaczęto się szykować do usunięcia części kartotek, które były układem nerwowym SB – zawierały informacje o ludziach jakkolwiek interesujących służby oraz o ich statusie (np. osoby rozpracowywanej czy tajnego współpracownika), a także odesłanie do akt. Materiały Biura „C” zaczęły być usuwane lub klasyfikowane do usunięcia jeszcze w czerwcu 1989r. Następnie podzielono karty rejestracyjne na trzy kategorie: do zachowania, wydzielenia bądź zniszczenia. W czasie trwania operacji zniszczono około 55 tys. kart, ponadto przeznaczono do likwidacji kolejne 470 tys., które ostatecznie nie zostały jednak zniszczone. Część dokumentacji została przemieszczona (...). Można przyjąć, że do momentu wydania rozkazu zdołano się pozbyć zasadniczej części akt, na których zależało kierownictwu i funkcjonariuszom. A. Z., szef Biura (...) (...), stwierdził później, że usunięto 50–60 proc. teczek personalnych, chociaż nie we wszystkich regionach po tyle samo. Na przykład w G. wybrakowanie sięgało 95 proc. ((...)) Istotne są nie tylko akta osobowe (z których nigdy – także obecnie -

nie wynika udział funkcjonariusza/pracownika w konkretnych działaniach jego resortu) ale także akta konkretnych postępowań, zwerbowanych tajnych współpracowników a zwłaszcza osób, których działania SB dotyczyły.

Należy też wskazać, że działania organów bezpieczeństwa państwa miały charakter systemowy. Czyny poszczególnych funkcjonariuszy z pozoru nieszkodliwe i nieistotne tworzyły opresyjny system, w którym dopuszczano się też czynów zbrodniczych. Z tych też powodów ustalanie indywidualnej odpowiedzialności poszczególnych funkcjonariuszy jest niecelowe, gdyż dopiero suma poszczególnych działań funkcjonariuszy tworzyła system uznany powszechnie za bezprawny. W sytuacji, gdy jak powyżej wskazano dokumenty organów bezpieczeństwa państwa w szczególności na początku lat 1989 - 1990 były niszczone na masową skalę oraz zważywszy na fakt, że nie wszystkie przestępcze działania znalazły odzwierciedlenie w dokumentach organów, ustalanie indywidualnych przewinień funkcjonariuszy na podstawie dokumentów znajdujących się w archiwum IPN jest niemożliwe i niecelowe (stanowisko IPN).

Tym, co przede wszystkim przyciągało kandydatów do pracy w SB, były korzyści materialne i przywileje.

Zastosowanie przedmiotowych przepisów nie prowadzi do pozbawienia byłych funkcjonariuszy prawa do świadczeń z zabezpieczenia społecznego w ogóle, a jedynie do zmniejszenia ich do określonego pułapu, w niniejszym przypadku - średniego świadczenia emerytalnego. Przedmiotowe przepisy doprowadziły zatem jedynie do limitowania wysokości tych świadczeń do poziomu świadczeń pobieranych przez większość osób wykonujących przed 1990 rokiem pracę w ramach powszechnego systemu zabezpieczenia społecznego, tj. poza systemem dotyczącym służb mundurowych. Ustawa wprowadziła bowiem zasadę, że obniżona emerytura policyjna nie może być wyższa, niż średnia kwota emerytury przysługującej z tytułu opłacania składek w powszechnym systemie ubezpieczenia społecznego (art. 15c ust. 3 ustawy).

W cytowanym już wyżej uzasadnieniu do projektu ustawy nowelizującej wskazano, że przyjęta maksymalna wysokość emerytury policyjnej na poziomie przeciętnej emerytury wypłacanej przez ZUS, pozostawia emerytów policyjnych objętych projektowanymi przepisami w stosunkowo korzystnej sytuacji, ponieważ jak wynika z przekazanych przez ZUS informacji, w ramach powszechnego systemu emerytalnego było wówczas (tj. na chwilę udzielenia informacji do potrzeb projektu) wypłacanych 2 010 800 emerytur w wysokości powyżej przeciętnej kwoty, co stanowiło 39,6% wszystkich emerytur wypłacanych przez ZUS, natomiast (...) emerytur w wysokości poniżej przeciętnej kwoty, co stanowiło pozostałe 60,4% wszystkich emerytur wypłacanych przez ZUS (dane z uzasadnienia projektu ustawy).

Analiza powyższych danych potwierdza, że trudno mówić o pokrzywdzeniu funkcjonariuszy pełniących służbę na rzecz totalitarnego państwa, jeżeli wysokość ich emerytur nadal pozostaje wyższa od większości emerytur wypłacanych z powszechnego systemu ubezpieczenia społecznego. Nie bez znaczenia jest również, że wiele z tych osób od lat pobierało uprzywilejowane świadczenia, co uznano obecnie za niesłuszne, nie nakładając przy tym obowiązku zwrotu bądź kompensaty tych wypłaconych już wcześniej świadczeń.

Sąd Apelacyjny nie zgodził się również z argumentacją wskazującą na zaistnienie na skutek stosowania przedmiotowych przepisów, tzw. podwójnej represji wobec byłych funkcjonariuszy SB, czy też sprzeniewierzeniu się przez organy ustawodawcze zasadzie zakazu „podwójnego ukarania”. Wprowadzenie w 2016 roku kolejnych przepisów zwanych „dezubekizacyjnymi” prowadziło bowiem jedynie do pełniejszej realizacji zamierzenia pozbawienia byłych funkcjonariuszy reżimu komunistycznego przywilejów, należnych im niesłusznie ze względu na świadome uczestniczenie w aparacie bezpieczeństwa państwa totalitarnego. Należy przy tym zauważyć, że choć zamiary realizacji przedmiotowych sprawiedliwych zamierzeń były wielokrotnie odkładane już w wolnej Polsce przez skądinąd demokratycznie wybranych przedstawicieli władz parlamentarnych, osoby decydujące się na uczestniczenie w aparacie bezpieczeństwa totalitarnego reżimu komunistycznego winny były mieć świadomość, że prędzej czy później

będą musiały liczyć się z konsekwencjami tych świadomie podjętych niegdyś wyborów życiowych, choćby właśnie w postaci ograniczenia ich przywilejów emerytalnych, wynikających w dużej mierze również z podejmowanej wówczas służby.

Należy również powziąć refleksję, że zapewne w wielu przypadkach należne im świadczenia, nawet pomimo ich limitowania kolejno wprowadzanymi przepisami, w dalszym ciągu przewyższają świadczenia osób, które kosztem w wielu przypadkach brutalnych represji podejmowały czynną walkę o obalenie systemu komunistycznego, co ostatecznie przed ponad trzydziestoma laty dało obywatelom wolnej Rzeczypospolitej Polskiej możliwości rozwoju i kształtowania swego dobrobytu w ramach ustroju demokratycznego państwa prawa.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego nie stanowi zatem usprawiedliwienia podnoszony przez ubezpieczoną argument, że ona osobiście nie przyczyniła się w żaden sposób do naruszania praw człowieka i nie uczestniczyła w zwalczaniu opozycji demokratycznej. Podkreślenia wymaga, że zamiast uczestniczyć w totalitarnym reżimie ubezpieczona mogła, jak wielu współobywateli, podjąć walkę o jego szybsze obalenie, co niewątpliwie przyspieszyłoby demokratyczne przemiany, których pozytywne skutki są obecnie odczuwalne dla ogółu obywateli, w tym – co należy zauważyć – również dla byłych funkcjonariuszy reżimu komunistycznego.

Wreszcie odnotować należy, że w ramach przedmiotowej nowelizacji wprowadzono również przepisy pozwalające na ograniczenie limitowania świadczeń wobec osób, które pozostając na służbie totalitarnego państwa, w praktyce działały na rzecz niepodległości Państwa Polskiego (art. 15c ust. 5 ustawy), jak również tych, które będąc zatrudnionymi w służbach przez krótki okres w PRL, następnie swą ofiarną służbą w wolnej Polsce niejako odkupiły winę polegającą na wcześniejszym uczestniczeniu w reżimie totalitarnym (art. 8a ustawy). Ubezpieczona takich działań nie podejmowała.

Natomiast jeśli chodzi o obniżenie wysokości renty należy tu odwołać się do zapadłego wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 czerwca 2021 roku (sygn. akt P 10/20), w którym stwierdzono, że art. 22a ust. 2

cyt. wyżej ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy [...], jest zgodny z art. 2 oraz z art. 67 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Powyższy wyrok dotyczył policyjnej renty inwalidzkiej i w uzasadnieniu Trybunał zwrócił uwagę na istotne kwestie ogólne, rzutujące na ocenę zasadności odwołań byłych funkcjonariuszy pełniących służbę na rzecz totalitarnego państwa od decyzji obniżających wysokość nabytych przez nich świadczeń. W ocenie Trybunału, ustawodawca, pozostając w zgodzie z systemem konstytucyjnych wartości, był uprawniony, pomimo znacznego upływu czasu od rozpoczęcia transformacji ustrojowej, do wprowadzenia kolejnej regulacji obniżającej – w racjonalnie miarkowany sposób – świadczenia rentowe za okres służby na rzecz totalitarnego państwa. Podniesiono również m.in., że standard konstytucyjny jest w tym obszarze wyznaczany przez powszechny system emerytalno-rentowy, a nie systemy preferencyjne, takie jak emerytury i renty mundurowe lub emerytury w obniżonym wieku, które nie należą do istoty konstytucyjnego prawa do zabezpieczenia społecznego, zagwarantowanego w art. 67 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Pomimo uznania, że prawo do świadczeń nieproporcjonalnie wyższych zostało nabyte w sposób niegodziwy, ustawodawca nie pozostawił byłych funkcjonariuszy bez środków do życia, zapewniając im uposażenie na poziomie minimum socjalnego. Nie można zatem uznać, by stanowiło to nieproporcjonalną ingerencję w prawo do zabezpieczenia społecznego w rozumieniu art. 31 ust. 3 zdanie drugie Konstytucji RP. Skonkludowano, że kontrolowany przepis ustawy nie pozbawia funkcjonariuszy możliwości uzyskania świadczenia, zmniejsza jedynie kwotę wypłacaną z tego tytułu do takiej, jaką pobiera znaczna liczba polskich rencistów.

W konsekwencji powyższych rozważań ocenić należało, że zaskarżone decyzje były zgodne z obowiązującymi przepisami prawa, co do których Sąd Apelacyjny odmiennie niż Sąd Okręgowy nie odnalazł przesłanek do odmowy ich zastosowania. Jak już wyżej wskazano ratio legis rozwiązań wprowadzonych nowelizacją z 2016 roku jest obniżenie świadczenia jako wynik świadomego i dobrowolnego udziału ubezpieczonych w służbach bezpieczeństwa państwa o strukturze komunistyczno-totalitarnej, które

zwalczały najbardziej podstawowe, bo przyrodzone prawa człowieka i wolności obywatelskie.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego nie można zapominać, że jednostki, w których służbę pełniła ubezpieczona służyły zachowaniu sowieckiej dominacji na terenie Państwa Polskiego wyrażającej się w sprawowaniu rządów przez partię komunistyczną i braku demokratycznego systemu politycznego jak również w narzucaniu ideologii marksizmu - leninizmu we wszystkich istotnych obszarach życia społecznego. Ubezpieczona służbę w tych jednostkach pełniła dobrowolnie, realizując obowiązki przypisane do stanowisk, które mieściły się w danej strukturze. Istota działań tych właśnie jednostek służyła utrzymywaniu reżimu totalitarnego na terenie Państwa Polskiego.

Gdyby nawet iść tokiem rozumowania Sądu Okręgowego i tylko na podstawie zakresu służby oceniać służbę ubezpieczonej to i tak negatywnie należałoby ocenić indywidualne czyny ubezpieczonej, czego jednak nie dostrzegał Sąd Okręgowy, stwierdzając, jedynie na podstawie zeznań ubezpieczonej, że praca w podanym okresie przez IPN była pracą w postaci łączenia rozmów telefonicznych. Sąd Okręgowy bezrefleksyjnie przyjmuje, że żadne czyny ubezpieczonej nie prowadziły do naruszenia praw i wolności obywateli i nic nie wyróżniało tych czynności pod kątem służby totalitarnemu państwu, chociaż sam ustalił, że zgodnie z decyzją Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 8.12.1983 roku Wydział (...) był podporządkowany do bezpośredniego nadzoru zastępcy szefa (...). Do ogólnego zakresu działań (...) (...) należało m.in. zapewnienie międzymiastowej telefonicznej łączności rządowej dla władz wojewódzkich, zapewnienie telefonicznej międzymiastowej i wewnętrznej łączności resortowej, sprawne funkcjonowanie łączności telegraficznej, sprawne działanie łączności radiowej krótkofalowej. Wydział (...) dzielił się na: Kierownictwo Wydziału – Naczelnik i Zastępcę Naczelnika, Sekcja(...), Sekcja (...), (...), (...), Sekretariat.

Wobec powyższego, zdaniem Sądu Apelacyjnego, zarzuty apelacyjne są uzasadnione a to prowadzi do uznania, że wyrok Sądu Okręgowego jest nieprawidłowy. Z tych też względów, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że oddalił odwołania.

Rozstrzygając o kosztach postępowania Sąd Apelacyjny miał na uwadze treść art. 98 § 1 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Wobec czego należało zasądzić od skarżącej na rzecz organu rentowego 420 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego organu rentowego w obu instancjach na podstawie § 10 ust. 1 pkt 2 i § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2018.265 j.t.).

W związku z omyłką pisarską Sądu Okręgowego na podstawie art. 350 § 1 i 3 k.p.c. sprostowano z urzędu oznaczenie przedmiotu sprawy.

1b. Wyrok SA w Łodzi z 13.10.2021 roku**WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 13 października 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:

Przewodniczący: SSA Anna Szczepaniak-Cicha

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Beata Kalinowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 29 września 2021 r. w Łodzi

sprawy **Wojciecha Więclewskiego**

przeciwko

**Dyrektorowi Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw
Wewnętrznych i Administracji w Warszawie**

o wysokość emerytury policyjnej

na skutek apelacji Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego
Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Warszawie od
wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 26 listopada 2020 r. sygn.
akt VIII U 2438/20

oddala apelację.

Anna Szczepaniak - Cicha

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 19 czerwca 2017 r. o ponownym ustaleniu wysokości policyjnej emerytury, Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji ponownie ustalił wysokość świadczenia Wojciecha Więclewskiego od dnia 1 października 2017 r. W decyzji wskazano, że podstawę wymiaru świadczenia stanowi kwota 5.596,37 zł. Emerytura wynosi 75% podstawy wymiaru, a jej łączna wysokość wynosi 4.197,28 zł. Jednocześnie ogranicza się jej wysokość do 2.069,02 zł, tj. do poziomu przeciętnej emerytury ogłoszonej przez Prezesa ZUS. Jako podstawę prawną decyzji wskazano przepisy art. 15c w związku z art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (tj. Dz.U. z 2016 r. poz. 708 ze zm.) oraz otrzymaną z IPN informację z dnia 1 marca 2017 r.

Od powyższej decyzji odwołanie wniósł Wojciech Więclewski wskazując, iż nie służył, nie pracował i nie współpracował z organami bezpieczeństwa państwa, o czym świadczy postępowanie lustracyjne.

Decyzją z dnia 6 maja 2019 r. Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Warszawie odmówił ponownego ustalenia wysokości emerytury Wojciechowi Więclewskiemu z uwagi na brak nowych okoliczności mogących mieć wpływ na wysokość świadczenia. Od powyższej decyzji odwołanie wniósł Wojciech Więclewski wskazując i rozwodząc się szeroko, iż nie służył, nie pracował i nie współpracował z organami bezpieczeństwa państwa.

W odpowiedzi na odwołania Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Warszawie wniósł o jego oddalenie i zasądzenie od odwołującego na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa według norm przepisanych. Uzasadniając swoje stanowisko organ emerytalny wskazał, iż zaskarżona decyzja została wydana na podstawie art. 15c oraz ustawy z dnia 18 lutego 1994 r.

o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (tj. Dz.U. z 2016 r. poz. 708 ze zm.) w brzmieniu ustalonym przez przepisy ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz.U. z 2016 r. poz. 2270) oraz w oparciu o informację o przebiegu służby, która jest równoznaczna z zaświadczeniem o przebiegu służby sporządzanym na podstawie akt osobowych przez właściwe organy.

Wyrokiem z dnia 26 listopada 2020 r. Sąd Okręgowy w Łodzi zmienił zaskarżone decyzje i zobowiązał Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Warszawie do przeliczenia od dnia 1 października 2017 r. emerytury policyjnej Wojciecha Więclewskiego z pominięciem art.15c ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.

Sąd Okręgowy ustalił, że Wojciech Więclewski urodził się w dniu 23 lipca 1964 r. Został przyjęty do służby przygotowawczej Milicji Obywatelskiej w dniu 1 maja 1989 r. i mianowany na stanowisko technika Sekcji V Wydziału Łączności Wojewódzkiego Urzędu Spraw Wewnętrznych w Łodzi, gdzie pełnił służbę do dnia 31 lipca 1990 r.

Dane skarżącego nie figurują w katalogu funkcjonariuszy, współpracowników, kandydatów na współpracowników organów bezpieczeństwa państwa.

Z informacji Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Oddziałowe Archiwum IPN w Łodzi, sporządzonej dla organu emerytalnego w dniu 1 marca 2017 r. wynika, iż wnioskodawca, w okresie od 1 maja 1989 r. do 31 lipca 1990 r. pełnił służbę na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin. Sąd Okręgowy zważył, że odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie rozważań podniesiono, że w niniejszym postępowaniu Sąd rozpoznał sprawę na posiedzeniu niejawnym na podstawie art. 148¹ k.p.c., zgodnie z którym sąd może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, między innymi w sytuacji, gdy po złożeniu przez strony pism procesowych i dokumentów, sąd uzna - mając na względzie całokształt przytoczonych twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych - że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne.

Sąd *a quo* ocenił następnie, że w przedmiotowej sprawie okolicznością sporną jest ocena zgodności zastosowanych przepisów z Konstytucją RP, jak również wiążącymi umowami międzynarodowymi. Podkreślono przy tym, iż Sąd rozpoznający niniejszą sprawę uważa za obowiązującą i wiążącą go zasadę domniemania zgodności z Konstytucją przepisów prawa, wobec czego Sąd poczynił zastrzeżenie, że nie będzie odnosił się do kwestii konstytucyjności art. 15c w związku z art. 13b ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 708 ze zm.).

Jednocześnie Sąd pierwszej instancji nie stracił z pola widzenia okoliczności, że postanowieniem z dnia 24 stycznia 2018 r. Sąd Okręgowy w Warszawie wystąpił do Trybunału Konstytucyjnego z pytaniem prawnym dotyczącym zgodności z Konstytucją przywołanych

powyżej przepisów. Na dzień wyrokowania w tej sprawie Trybunał Konstytucyjny nie zajął stanowiska. Niemniej jednak, Sąd Okręgowy doszedł do wniosku, że ma obowiązek samodzielnie dokonać oceny zgodności zastosowanych przez organ emerytalny przepisów z prawem unijnym.

Sąd Okręgowy zreferował następnie, że w dniu 1 stycznia 2017 r. weszła w życie ustawa z dnia 16 grudnia 2016 r. nowelizująca ustawę zaopatrzeniową z 1994 r., na mocy której wprowadzono art. 13b ustalający katalog cywilnych i wojskowych instytucji i formacji, w których służba od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r. jest uznawana za służbę na rzecz totalitarnego państwa. Ustawa zmieniająca wprowadziła także zasady ustalania wysokości policyjnej emerytury i renty inwalidzkiej, nakazując stosowanie art. 15c i 22a ustawy. Przepisy te stanowią, iż w przypadku osoby, która pełniła służbę na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b, i która pozostawała w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r., emerytura wynosi 0% podstawy wymiaru - za każdy rok służby na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b i 2,6% podstawy wymiaru - za każdy rok służby lub okresów równorzędnych ze służbą, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 1, 1a oraz 2-4. Wysokość emerytury ustalonej zgodnie z tymi przepisami nie może być wyższa niż miesięczna kwota przeciętnej emerytury wypłacanej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ogłoszonej przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (art. 15c). Natomiast rentę inwalidzką ustaloną zgodnie z art. 22a zmniejsza się o 10% podstawy wymiaru za każdy rok służby na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b (art. 22a). Ustawodawca zobowiązał też organ do wszczynania z urzędu postępowania w przedmiocie ponownego ustalenia prawa do świadczeń i wysokości świadczeń stosownie do ww. przepisów (art. 2).

Wojciech Więclewski na mocy zmienionej ustawy zaopatrzeniowej i wydanych w jej wykonaniu decyzji został ograniczony w prawach emerytalnych. Ponadto naznaczono go jako współuczestnika systemu bezprawia, obniżając jego świadczenia emerytalno-rentowe bez badania jego czynów i indywidualnej winy. Jednocześnie przyjęto związanie sądów krajowych ustawodawczym wymiarem sprawiedliwości. Ustawę

uchwalono po blisko 27 latach od transformacji ustrojowej państwa, mimo istnienia konstytucyjnej zasady ciągłości państwa (tak art. 2 i art. 241 ustawy zasadniczej) i jego przynależności do systemu prawnego Unii Europejskiej oraz związania Rzeczypospolitej Polskiej Traktatem o Unii Europejskiej (art. 4 i art. 6 Traktatu o Unii Europejskiej - Dz.U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864). Kryteria wykluczenia ubezpieczonego z systemu ochrony praw podstawowych budzą wątpliwości w płaszczyźnie ich podstaw, czasu i winy zbiorowej oraz sankcji.

Sąd Okręgowy zaznaczył, że w stanie faktycznym sprawy nie ujawniono dowodów przestępczej działalności wnioskodawcy, którą przyjmuje ustawa zaopatrzeniowa w stosunku do każdego zatrudnionego w służbach bezpieczeństwa państwa, poprzez definiowanie służby jako wykonywanej na rzecz totalitarnego państwa (art. 13b). W związku z tym powstała wątpliwość czy sąd może być związany retrospektywną sprawiedliwością zdefiniowaną przez ustawodawcę krajowego, bez podważenia praw - zasad podstawowych Unii Europejskiej, będąc także sądem Unii Europejskiej.

Następnie Sąd orzekający podkreślił, że zgodnie z art. 9 i 91 Konstytucji oraz art. 4 ust. 3 i art. 6 Traktatu o Unii Europejskiej, prawa podstawowe Unii Europejskiej mają charakter praw bezpośrednio stosowalnych. W takiej sytuacji każdy sędzia krajowy z powołaniem się na zasadę efektywnej kontroli sądowej ma nie tylko prawo, ale i obowiązek pominąć w procesie sądowego stosowania prawa ustawy oraz praktyki sprzeczne z zasadami podstawowymi Unii Europejskiej. W ocenie Sądu Okręgowego, nie można akceptować odpowiedzialności obywateli Unii Europejskiej (którymi są również obywatele Polski) opartej na winie zbiorowej oraz ingerencji ustawodawcy w konstytucyjne uprawnienia sądów do wymierzania sprawiedliwości. Ponieważ w polskim porządku prawnym przyjęto unijne standardy związania prawami podstawowymi (wspomniane wyżej art. 9 i art. 91 Konstytucji oraz art. 4 ust. 3 i art. 6 TUE), ustawodawca nie może swobodnie oceniać przeszłości obywateli i wprowadzać sankcji opartych na winie zbiorowej według kryterium zatrudnienia. Zasada efektywnej ochrony sądowej stwarza podstawę do przyjęcia, że w każdym przypadku, gdy przepisy krajowe (lub praktyka stosowania prawa) uniemożliwiałyby ochronę praw podstawowych UE,

sąd krajowy w razie bezskutecznej wykładni przepisów krajowych powinien odmówić ich zastosowania w oparciu o art. 4 ust. 3 TUE lub kreować poprzez wykładnię takie orzeczenie, które zabezpieczą rządy prawa. W związku z czym nie można obniżyć świadczenia emerytalnego decyzją organu rentowego, wydaną na podstawie ustawy sprzecznej z zasadami podstawowymi Unii Europejskiej. W takim znaczeniu w podstawę rozstrzygnięcia niniejszej sprawy włączono zasady podstawowe Unii Europejskiej. Na mocy art. 6 TUE zasady podstawowe UE, zawarte w Karcie Praw Podstawowych (Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności - Dz.U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284) stają się fundamentalnym elementem porządku prawnego Unii (ust. 3). Natomiast prawa „orzecznicze” nie zostały formalnie skodyfikowane, lecz stanowią rezultat orzecznictwa Trybunału, który „odkrywał” te prawa i określał ich prawne kontury, a jednocześnie nadał im status zasad prawa. Obie kategorie praw podstawowych stanowią część prawa pierwotnego: pierwsze z uwagi na treść art. 6 ust. 1 TUE, który przyznaje Karcie moc równą Traktatom, drugie - ze względu na orzecznictwo TSUE, które nadało im taką rangę. Orzekając w niniejszej sprawie Sąd Okręgowy odwołał się do praw podstawowych dekodowanych z pozycji traktatów (w tym do TUE, TFUE oraz KPP poprzez art. 6 TUE), jak i orzeczeń ETS. Wyjaśnił, że kluczowe znaczenie dla oceny wydawanych decyzji, ograniczających prawa emerytalno-rentowe byłych funkcjonariuszy PRL mają zasady: podmiotowości (godności) obywateli UE, rządów prawa, sądowego wymiaru sprawiedliwości, niedyskryminacji, proporcjonalności oraz ochrony własności. Zasady te wywołują skutek bezpośredni w sądowym stosowaniu prawa. W ocenie Sądu pierwszej instancji, ustawa o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy z 2016 r., jak i wydawane na jej podstawie decyzje, wzbudzają wątpliwości co do ich zgodności z zasadą godności jednostki, zasadą rządów prawa (wina zbiorowa), zasadą równości (wadliwa cecha relewantna zróżnicowania), zasadą proporcjonalności (ustawę wydano po niemal 27 latach od transformacji ustrojowej) oraz zasadą sądowego wymiaru sprawiedliwości (ustawodawca zdefiniował winę zbiorową obywateli, a nie ustaliły jej sądy). Wspominana unijna zasada efektywnej ochrony sądowej stwarza podstawę do przyjęcia, że w każdym przypadku, gdy przepisy krajowe (lub praktyka stosowania prawa)

uniemożliwiałyby zabezpieczenie rządów prawa, Sąd krajowy w razie bezskutecznej wykładni przepisów krajowych powinien odmówić ich zastosowania. Sąd pierwszej instancji uznał, iż zobowiązany był do oceny dopuszczalności ograniczenia prawa do godności ubezpieczonego ustawą zaopatrzeniową, poprzez definicję służby na rzecz totalitarnego państwa zawartą w art. 13b, która przyjmuje winę zbiorową funkcjonariuszy, nazywając ich jako współuczestników bezprawia. Podkreślił, że w toku postępowania organ rentowy nie ujawnił żadnych dowodów przestępczej działalności Wojciecha Więclewskiego. Dlatego też, zdaniem tego Sądu, zarzut bycia uczestnikiem bezprawia poprzez służbę na rzecz totalitarnego państwa czyniony jest w sposób zbiorowy, bez badania indywidualnej winy i popełnionych czynów, a to prowadzi do naruszenia godności odwołującego się. Sąd podkreślił, że omawiana ustawa wykluczając z systemu prawnego ubezpieczonego w oparciu o winę zbiorową, zaprzecza realności jego praw podstawowych w Unii Europejskiej. Co więcej, ustawa o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy z 2016 r. podważa idee demokracji nie tylko w świadomości wykluczonych spod praw podstawowych Unii. Jeśli zakres tych praw może być definiowany tak swobodnie, to fundament Unii Europejskiej został podważony u jego podstaw również wśród obywateli dostrzegających niebezpieczny precedens dla bytu państwa, deklarującego się jako demokratyczne państwo prawa. Tego typu regulacje ustawowe godzą w istotę zasady rządów prawa, która wszak oznacza obowiązek władz publicznych traktowania osób w sposób adekwatny i proporcjonalny do ich postawy, zasług i przewinień. Niedopuszczalnym jest bowiem zastosowanie jakichkolwiek represji w stosunku do osób tylko za to, że pracowały lub służyły w okresie poprzedzającym zmianę ustroju państwa polskiego, tj. przed rokiem 1990. Nawet uznanie, że niektóre instytucje funkcjonujące przed tą zmianą działały w sposób budzący dziś poważne wątpliwości prawne i moralne, nie uprawnia ustawodawcy do stwierdzenia, że wszystkie osoby tam zatrudnione były przestępcami. Istotą demokratycznego państwa prawa związanego zasadą rządów prawa i związanej z nim klauzuli sprawiedliwości społecznej jest to, że każdy zostaje potraktowany przez państwo i prawo sprawiedliwie, czyli w sposób, który

jest adekwatny do popełnionych przez niego czynów i postawy przyjętej w czasach PRL.

W mniemaniu Sądu pierwszej instancji, tego rodzaju zróżnicowanie praw ustawą o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy budzi uzasadnione wątpliwości co do jej zgodności z zasadą równości jako zasadą podstawową UE, wynikającą z art. 14 EKPCZ. Na mocy tej ustawy wprowadzono fikcję prawną, iż w przypadku osoby, która pełniła służbę na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b, i która pozostawała w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r., emerytura wynosi 0% podstawy wymiaru - za każdy rok służby na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b i 2,6% podstawy wymiaru - za każdy rok służby lub okresów równorzędnych ze służbą, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 1, 1a oraz 2-4. Wysokość emerytury ustalonej zgodnie z tymi przepisami nie może być wyższa, niż miesięczna kwota przeciętnej emerytury wypłacanej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ogłoszonej przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Natomiast rentę inwalidzką ustaloną zgodnie z art. 22 zmniejsza się o 10% podstawy wymiaru za każdy rok służby na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b. Mechanizm ten nie jest znany w powszechnym systemie emerytalnym. Zdaniem Sądu Okręgowego system emerytalny i kształtowane w jego ramach uprawnienia emerytalne nie mogą być instrumentem prowadzenia polityki represyjnej przez państwo. Oznacza to, że służba w określonym organie bezpieczeństwa państwa nie może być uznana za istotne i jedyne kryterium różnicujące wysokość emerytalnych i rentowych uprawnień. Ustawodawca krajowy nie może, pod pretekstem likwidacji przywilejów, uznać danego okresu jako niepracowniczego, czy obniżyć wskaźnik wymiaru renty w ramach mechanizmu nieznanego powszechnemu systemowi ubezpieczeń społecznych. W uznaniu Sądu pierwszej instancji, by pozbawić kogoś praw, trzeba zdefiniować, gdzie jest granica przywileju, a gdzie zaczyna się represja. Jasnym jest, że ustalenie warunków przyznawania świadczeń rentowo-emerytalnych według zasad mniej korzystnych od powszechnego systemu emerytalnego, oznacza represję i dyskryminację. Sąd miał również na treść

art. 10 ust. 1 i 2 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy, zgodnie z którym prawo do emerytury policyjnej nie przysługuje funkcjonariuszowi skazanemu prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne lub przestępstwo skarbowe umyślne, ścigane z oskarżenia publicznego, popełnione w związku z wykonywaniem czynności służbowych i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, albo za przestępstwo określone w art. 258 kodeksu karnego, lub wobec którego orzeczono prawomocnie środek karny pozbawienia praw publicznych za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, które zostało popełnione przed zwolnieniem ze służby. W takim przypadku, prawomocnie skazanemu przestępcy przysługuje świadczenie na zasadach obowiązujących w powszechnym systemie emerytalnym. Sąd Okręgowy podkreślił, że ustawa z 2016 r. poprzez arbitralną i ahistoryczną definicję służby na rzecz totalitarnego państwa, kreuje określoną wykładnię ustawy, w oparciu o przyjęty wstępnie fundament aksjologiczny. Sąd orzekający uznał, że naruszenie zasady proporcjonalności w ramach ustawy z 2016 r. polega na braku zróżnicowania sankcji dla ubezpieczonych, niezależnie od ich aktywności w służbach i przyjęcia winy zbiorowej poprzez sam fakt zatrudnienia. Zastosowanie tej zasady wiąże się z pytaniem, czy ingerencja w uprawnienia była proporcjonalna w stosunku do celu prawowitego, któremu miała służyć. Test proporcjonalności ujawnił, iż omawiana ustawa traktuje funkcjonariuszy - takich jak ubezpieczony - gorzej niż tych, którzy na skutek skazania za przestępstwo karne (być może także związane z przebiegiem służby w czasach minionych) utracili prawo do emerytury lub renty mundurowej. Oni bowiem znaleźli się w powszechnym systemie ubezpieczeń społecznych (z przelicznikiem 1,3) i nie ograniczano im wysokości świadczeń.

Sąd Okręgowy wskazał, iż do istoty prawa do emerytury (renty) należy zapewnienie środków utrzymania w razie zaprzestania pracy w związku z osiągnięciem określonego wieku lub powstaniem niezdolności do pracy. Podstawowym celem konstytucyjnym prawa do zabezpieczenia społecznego po osiągnięciu wieku emerytalnego, jest zagwarantowanie godnego poziomu życia w warunkach obniżonej zdolności do zarabkowania, wynikającej z podeszłego wieku lub niezdolności do

zatrudnienia. Podniósł, że istotne znaczenie w ramach niniejszych analiz ma Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności z dnia 4 listopada 1950 r., zmieniona Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełniona protokołem nr 2. Z punktu widzenia ochrony emerytalnych uprawnień zasadnicze znaczenie posiada art. 1 Protokołu nr 1 i nr 4 (dalej nazywanego protokołem nr 1) do przedmiotowej Konwencji sporządzony w dniu 20 marca 1952 r. oraz w dniu 16 września 1963 r. Zgodnie z powoływaną regulacją, każda osoba fizyczna i prawna ma prawo do poszanowania swego mienia. Nikt zaś nie może być pozbawiony swojej własności, chyba że w interesie publicznym i na warunkach przewidzianych przez ustawę oraz zgodnie z zasadami prawa międzynarodowego. W skład mienia chronionego przez art. 1 protokołu nr 1 wchodzi zarówno nieruchomości, jak i rzeczy ruchome. Co się zaś tyczy praw emerytalnych, to zalicza się je do osobistych dóbr majątkowych o takim charakterze. Zdaniem Sądu Okręgowego, ustawa z 2016 r. jawnie narusza art. 1 Protokołu nr 1 do Konwencji oraz art. 17 KPP w związku z art. 6 TUE, ponieważ w sposób arbitralny obniża emerytury i renty funkcjonariuszy do poziomu, którego nie można zaakceptować i uzasadnić dążeniem do jakiegokolwiek słusznego celu leżącego w interesie publicznym. Ingerencja państwa polskiego w uzyskanie przez nich prawo do emerytury i renty - prawo własności - w rzeczywistości oznacza zastosowanie zbiorowej kary i represji politycznej za to, że w przeszłości byli oni zatrudnieni w byłych organach bezpieczeństwa państwa. Ustawa działa bez rozróżnienia pomiędzy funkcjonariuszami, którzy w rzeczywistości dopuścili się czynów przestępczych lub dławili demokratyczną opozycję oraz tymi, którzy jedynie należeli do personelu technicznego.

Sąd krajowy ma zatem obowiązek stosowania praw podstawowych UE z pierwszeństwem ich stosowania przed prawem krajowym. Niezależna i skuteczna kontrola sądowa, w tym kontrola poszanowania praw podstawowych, jest nadrzędnym obowiązkiem sądu krajowego.

Z powyżej przytoczonych względów Sąd pierwszej instancji nie znalazł podstaw do zwieszenia postępowania w oparciu o art. 177 § 1 pkt 3¹ k.p.c., czego domagał się organ emerytalno-rentowy. Raz jeszcze

podkreślono, że orzeczenie krajowego TK nie wpłynęłoby na postrzeganie sprawy przez pryzmat prawa wspólnotowego.

Na marginesie przeprowadzonych rozważań Sąd *a quo* nadmienił, iż zmiany w systemie emerytalnym są dopuszczalne w tym także może dochodzić do obniżenia świadczeń, co potwierdza dorobek orzeczniczy polskiego TK. Z przytoczonego przez Sąd Okręgowy orzecznictwa wynika jednak, że rozliczenie z poprzednim systemem nie może i nie powinno zaspokajać żądzy zemsty, zamiast służyć sprawiedliwości. Musi natomiast respektować takie prawa człowieka i podstawowe swobody, jak prawo do należytego procesu, prawo do wysłuchania czy prawo do obrony, oraz stosować je także wobec tych osób, które same ich nie stosowały, gdy były u władzy. W orzecznictwie konstytucyjnym przyjmuje się, że prawa emerytalne są co do zasady prawami nabytymi słusznie. Z kolei w świetle orzecznictwa ETPC, ustawodawca krajowy ma prawo zlikwidować przywileje finansowe o charakterze politycznym, przyznane byłym funkcjonariuszom przez reżimy totalitarne. Może to uczynić pod warunkiem, że podjęte kroki nie są niewspółmierne. W związku z powyższym, Sąd Okręgowy podkreślił, że ustawodawca dokonał już raz likwidacji takich przywilejów i obecnie, po pierwsze - nie ma żadnego uzasadnienia stwierdzenie, że u zasadności ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. leży konieczność wyeliminowania dalej istniejącego uprzywilejowania byłych funkcjonariuszy, a po drugie - obecnie wypłacane świadczenia emerytalno-rentowe nie zostały przyznane przez reżimy totalitarne, a ukształtowano je już w państwie demokratycznym. Wprowadzając kolejną obniżkę świadczeń emerytalnych ustawodawca nie naprowadził na żadne nowe okoliczności, które uzasadniałyby prymat interesu ogólnego nad prawem wnioskodawcy do ukształtowanego już zabezpieczenia społecznego. Jedynym uzasadnieniem była chęć poprawy uprzedniej ustawy dezubekizacyjnej, której rozwiązania były nie w pełni skuteczne. Powołanie się na konieczność poprawienia przez ustawodawcę własnych rozwiązań nie świadczy o potrzebie zaspokojenia poczucia sprawiedliwości i nie może uzasadniać tak głębokiej ingerencji w prawo własności ubezpieczonego. Konieczność wyważania interesów jednostki i interesu publicznego zobowiązuje ustawodawcę do wskazywania przesłanek wzruszania decyzji, które

uniemożliwią arbitralne, niczym nieograniczone działania władzy publicznej. O ile na gruncie uprzedniej ustawy dezubekizacyjnej z 2009 r. takie przesłanki istniały - co potwierdził wyrok Trybunału Konstytucyjnego oraz decyzja ETPC - to obecnie brak jest takiego uzasadnienia.

W tej sytuacji Sąd pierwszej instancji pominął zgłoszone wnioski dowodowe, albowiem ich przeprowadzenie prowadziłoby do nieuzasadnionego przedłużenia niniejszego postępowania, zwłaszcza, iż to po stronie organu emerytalno-rentowego leżało wykazanie działalności Wojciecha Więclewskiego na rzecz totalitarnego ustroju, czy popełnił czyny przeciwko prawom i wolnościom obywatelskim, czemu zupełnie nie sprostał w zakresie kryterium „służby na rzecz totalitarnego państwa” z tzw. ustawy dezubekizacyjnej.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy zmienił zaskarżone decyzje, co oznacza konieczność przeliczenia emerytury policyjnej Wojciecha Więclewskiego według zasad uprzednio obowiązujących.

Apelację od powyższego wyroku wniósł Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego MSWiA, zaskarżając go w całości i zarzucając:

1/ naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.:

art. 13a ust. 5, art. 15c ust. 1-3 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (dalej: *ustawa zaopatrzeniowa*) poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, polegające na nieuzasadnionym przyjęciu przez Sąd, że odwołujący się nie powinien podlegać rygorom przewidzianym w tych przepisach, pomimo iż spełnia przesłanki w tych przepisach określone;

art. 15c ust. 5 ustawy zaopatrzeniowej przejawiające się w nieuzasadnionym pominięciu przez Sąd zasad zawartych w tych przepisach, tj. pominięciu zasady, iż przepisów ust. 1-3 art. 15c nie

stosuje się, jeżeli osoba, o której mowa w tych przepisach, udowodni, że przed rokiem 1990, bez wiedzy przełożonych, podjęła współpracę i czynnie wspierała osoby lub organizacje działające na rzecz niepodległości Państwa Polskiego, pomimo iż odwołujący się nie wykazał żadnej z tych okoliczności;

§ 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 października 2004 r. w sprawie trybu postępowania i właściwości organu w zakresie zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej oraz ich rodzin poprzez jego zupełne pominięcie i niezastosowanie, podczas gdy zgodnie z brzmieniem tego przepisu środkiem dowodowym potwierdzającym datę i podstawę zwolnienia ze służby oraz okres służby jest zaświadczenie o przebiegu służby, sporządzone na podstawie akt osobowych funkcjonariusza, wystawione przez właściwe organy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu lub Państwowej Straży Pożarnej;

art. 13a ust. 5 ustawy zaopatrzeniowej poprzez zupełne pominięcie dowodu, jakim jest informacja o przebiegu służby, podczas gdy zgodnie z naruszonym przepisem informacja o przebiegu służby jest równoważna z zaświadczeniem o przebiegu służby sporządzanym na podstawie akt osobowych przez właściwe organy;

art. 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz.U. 2016 r. poz. 2270) poprzez niezastosowanie tego przepisu;

art. 178 ust. 1 Konstytucji RP poprzez jego niezastosowanie i wydanie orzeczenia z pominięciem obowiązujących przepisów prawa;

art. 9 i art. 91 ust. 3 Konstytucji RP w zw. z art. 4 ust. 3 i art. 6 Traktatu o Unii Europejskiej (Dz.U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864) poprzez odstąpienie

od zastosowania art. 13b i art. 15c ustawy zaopatrzeniowej stanowiących część krajowego porządku prawnego i orzeczenie na podstawie praw podstawowych Unii Europejskiej;

2/ naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na treść rozstrzygnięcia, a to: - art. 180 § 1 pkt 4 k.p.c. poprzez podjęcie postępowania mimo iż nie ustała przyczyna zawieszenia, w oparciu o którą Sąd zawiesił postępowanie postanowieniem (tj. brak rozstrzygnięcia przez Trybunał Konstytucyjny w postępowaniu toczącym się w zakresie stwierdzenia zgodności z Konstytucją m.in. art. 15c ustawy zaopatrzeniowej w sytuacji, gdy podstawowym argumentem odwołania jest niekonstytucyjność przepisów stanowiących podstawę wydania zaskarżonej decyzji; od rozstrzygnięcia w sprawie P 4/18 uzależnione jest bowiem jednoznaczne potwierdzenie prawa do ponownego ustalenia wysokości policyjnej emerytury i wydanie z urzędu decyzji o przeliczeniu pobieranego przez odwołującego się świadczenia).

Z uwagi na powyższe zarzuty apelujący organ wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania od decyzji Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego MSWiA z dnia 19 czerwca 2017 r. o ponownym ustaleniu wysokości emerytury policyjnej, a także zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych; ewentualnie - o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych za pierwszą i drugą instancję.

W odpowiedzi na apelację Wojciech Więclewski wniósł o oddalenie apelacji organu oraz zasądzenie od organu na swoją rzecz kosztów postępowania apelacyjnego. Stanowisko procesowe ubezpieczonego poparło Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów w Jeleniej Górze, którego członkiem jest Wojciech Więclewski.

Sąd Apelacyjny w Łodzi zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie, albowiem Sąd Okręgowy wydał w sprawie prawidłowe rozstrzygnięcie, które znajduje uzasadnienie w całokształcie okoliczności faktycznych sprawy oraz w treści

obowiązujących przepisów prawa, a w swych ustaleniach i wnioskach nie wykroczył poza ramy swobodnej oceny wiarygodności i mocy dowodów, nie popełnił też uchybień w zakresie kwalifikacji prawnej ustalonych faktów, które mogłyby uzasadnić ingerencję w treść zaskarżonego orzeczenia. W konsekwencji Sąd Apelacyjny, oceniając jako prawidłowe ustalenia faktyczne i rozważania prawne dokonane przez Sąd pierwszej instancji, w pełni je podzielił i uznał za własne, wobec czego zbędnym jest ich szczegółowe, powtórne powtarzanie (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1998 r., I PKN 339/98, OSNP 1999 nr 24, poz. 776).

Przed przystąpieniem do merytorycznych rozważań w sprawie wypada odnieść się do zarzutu dotyczącego naruszenia art. 180 § 1 pkt 4 k.p.c. przez podjęcie zawieszonego postępowania, mimo iż nie ustała przyczyna zawieszenia. Sąd Apelacyjny wyjaśnia w tym względzie, że uprawnienie z art. 177 § 1 pkt 3¹ k.p.c. ma charakter fakultatywny. A zatem, nie negując tego, że wskazane zawieszenie postępowania może nastąpić także wówczas, gdy z pytaniem prawnym wystąpił inny sąd (zob. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 20 lutego 2017 r., III AUz 74/17, Legalis nr 1576286) należy mieć na uwadze, iż z uwagi na fakultatywny charakter podstawy zawieszenia jej zastosowanie wymaga wykazania w odniesieniu do konkretnej pozostającej w rozpoznaniu sprawy wypełnienia przesłanki zawieszenia. Przy czym z uwagi na to, że art. 177 § 3¹ k.p.c. jest kolejnym wyjątkiem od konstytucyjnego prawa do rozpoznania sprawy bez zwłoki, to nie może on być interpretowany w sposób rozszerzający. Dopuszczenie bowiem do liberalnego zawieszania postępowania na tej podstawie prowadziło do konfliktu tak z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, jak i z treścią art. 6 EKPC. W ocenie Sądu Apelacyjnego zarzut organu emerytalno-rentowego jest nie do pogodzenia z konstytucyjnymi uprawnieniami ubezpieczonego do rozpoznania sprawy bez zbędnej zwłoki (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP), jak też dyrektywą wynikającą z art. 6 ust. 1 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (Dz.U. z 1993 r. nr 61, poz. 284). Nie budzi wątpliwości, że dalsze zawieszenie postępowania prowadziło do wydłużenia postępowania pierwszoinstancyjnego. Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Warszawie

wpłynęło do Trybunału Konstytucyjnego w dniu 27 lutego 2018 r., sprawie nadano sygnaturę P 4/18, do daty wyrokowania przez Sąd Okręgowy nie zapadło rozstrzygnięcie, przy czym spostrzec można długi i nietypowy sposób procedowania sprawy P 4/18. Tymczasem odwołujący się, jak każda strona postępowania, ma prawo do rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawy w rozsądnym terminie. Sąd Apelacyjny podziela ugruntowane stanowisko judykatury, zgodnie z którym orzekanie o zgodności ustaw z Konstytucją RP (art. 188 pkt 1 Ustawy zasadniczej) należy do wyłącznej kompetencji Trybunału Konstytucyjnego, co nie jest jednak tożsame z oceną konstytucyjności przepisu mającego zastosowanie w konkretnej sprawie rozstrzyganej przez sąd. Sąd jest obowiązany do oceny konstytucyjności przepisu ustawy w ramach ustalania, który przepis obowiązującego prawa będzie zastosowany do rozstrzygnięcia danego stanu faktycznego w indywidualnej sprawie - art. 8 ust. 2 Konstytucji (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2001 r., III ZP 12/01, Legalis nr 50075; wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 7 kwietnia 1998 r., I PKN 90/98, Legalis nr 45222; z dnia 29 sierpnia 2001 r., III RN 189/00, Legalis nr 52364; z dnia 8 stycznia 2009 r., I CSK 482/08, Legalis nr 158182; z dnia 23 maja 2013 r., III KRS 34/12, Legalis nr 797137; z dnia 17 marca 2016 r., III KRS 42/12, Lex nr 2288953; z dnia 8 sierpnia 2017 r., I UK 325/16, Legalis nr 1715282). Pomijając nadto fakt fakultatywnego zawieszenia postępowania na podstawie art. 177 § 1 pkt 3¹ k.p.c., trzeba też zauważyć, że nawet wydanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego stwarzać może stronom, stosownie do jego treści, możliwość potencjalnego wznowienia postępowania stosownie do art. 401¹, art. 403 § 4, art. 416¹ k.p.c. Z tych powodów Sąd odwoławczy uznał, że podjęcie zawieszonego postępowania, mimo braku rozstrzygnięcia Trybunału Konstytucyjnego w sprawie P 4/18, nie było wadliwe. Wobec powyższego zarzut ten okazał się chybiony.

Jakkolwiek Sąd drugiej instancji podziela rozważania jurydyczne Sądu Okręgowego, to jednak uznaje, że poza aspektem zgodności z Konstytucją i umowami międzynarodowymi (w tym Traktatami UE) przepisów znowelizowanej ustawy zaopatrzeniowej, należy je dodatkowo odkodować, a następnie odczytywać przez pryzmat dotychczasowego

dorobku orzeczniczego sądów krajowych, zwłaszcza zapadłego na kanwie dwóch ustaw dezubekizacyjnych - z 2009 r. i z 2016 r.

Mając na uwadze treść wywiedzionej apelacji przypomnieć należy, że podstawą do obniżenia policyjnej emerytury należnej Wojciechowi Więclewskiemu była informacja IPN z dnia 1 marca 2017 r. o przebiegu służby ww. na rzecz totalitarnego państwa. Informacja ta została wydana przez IPN w oparciu o art. 13a ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin w brzmieniu nadanym mu art. 1 pkt 3 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2016 r. poz. 2270). Zgodnie z treścią art. 13a ust. 1 ustawy zaopatrzeniowej, na wniosek organu emerytalnego Instytut Pamięci Narodowej - Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu sporządza na podstawie posiadanych akt osobowych i, w terminie 4 miesięcy od dnia otrzymania wniosku, przekazuje organowi emerytalnemu informację o przebiegu służby wskazanych funkcjonariuszy na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b. Zgodnie z art. 13a ust. 5 ustawy informacja o przebiegu służby jest równoważna z zaświadczeniem o przebiegu służby sporządzonym na podstawie akt osobowych przez właściwe organy.

W myśl § 14 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 października 2004 r. w sprawie trybu postępowania i właściwości organu w zakresie zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej

oraz ich rodzin (Dz.U. z 2015 r. poz. 1148), obowiązującego w dacie wydania zaskarżonych decyzji (jak również wydania samej informacji IPN), środkiem dowodowym potwierdzającym datę i podstawę zwolnienia ze służby oraz okres służby jest zaświadczenie o przebiegu służby sporządzone na podstawie akt osobowych funkcjonariusza wystawione przez właściwe organy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, organ emerytalny ponownie ustalając wysokość policyjnej emerytury Wojciecha Więclewskiego był związany treścią informacji IPN o przebiegu służby ww. „na rzecz totalitarnego państwa”, bowiem w świetle obowiązujących przepisów organ ten nie ma możliwości kontroli ani oceny informacji dotyczącej przebiegu służby funkcjonariusza. Sąd natomiast nie jest związany tą informacją, bowiem ubezpieczony ubiegający się o świadczenia z ubezpieczenia społecznego w postępowaniu przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych może wszelkimi dowodami wykazywać okoliczności, od których zależą jego uprawnienia z tytułu ubezpieczenia.

W orzecnictwie sądów powszechnych, sądów administracyjnych oraz Sądu Najwyższego ukształtował się jednolity pogląd, zgodnie z którym okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość mogą być udowadniane wszelkimi środkami dowodowymi przewidzianymi w Kodeksie postępowania cywilnego. Ponadto przeciwko informacji o przebiegu służby mogą być przeprowadzane przeciwdowody Sąd Najwyższy na gruncie art 473 k.p.c. wielokrotnie wypowiadał się, że w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych i prawa pracy w postępowaniu przed sądem nie obowiązują ograniczenia dowodowe. W postępowaniu przed sądem ubezpieczeń społecznych w sprawach o świadczenia emerytalno-rentowe prowadzenie dowodu z zeznań świadków lub z przesłuchania stron nie podlega żadnym ograniczeniom. Nie może zatem ulegać wątpliwości, że pracownik czy ubezpieczony ubiegający się o świadczenie z ubezpieczenia społecznego może w postępowaniu przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych wszelkimi dowodami wykazywać okoliczności, od których

zależą jego uprawnienia z tytułu ubezpieczenia - także wówczas, gdy z dokumentu (np. zaświadczenia o zatrudnieniu) wynika co innego (zob. wyroki z dnia 9 kwietnia 2009 r., I UK 316/08, LEX nr 707858; z dnia 6 września 1995 r., II URN 23/95, OSNAPiUS 1996 nr 5, poz. 77; z dnia 8 kwietnia 1999 r., II UKN 619/98, OSNAPiUS 2000 nr 11, poz. 439, z dnia 4 października 2007 r., I UK 111/07, LEX nr 275689; z dnia 2 lutego 1996 r., II URN 3/95, OSNAPiUS 1996 nr 16, poz. 239 oraz z dnia 25 lipca 1997 r., II UKN 186/97, OSNAPiUS 1998 nr 11, poz. 342).

Ponadto Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 9 grudnia 2011 r., II UZP 10/11 (OSNP 2012 nr 23-24, poz. 298) wyraził pogląd, wedle którego sąd ubezpieczeń społecznych, rozpoznający sprawę w wyniku wniesienia odwołania od decyzji Dyrektora Zakładu Emerytalno - Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Warszawie w sprawie ponownego ustalenia (obniżenia) wysokości emerytury policyjnej byłego funkcjonariusza Służby Bezpieczeństwa, nie jest związany treścią informacji o przebiegu służby w organach bezpieczeństwa państwa przedstawionej przez Instytut Pamięci Narodowej zarówno co do faktów (ustalonego w tym zaświadczeniu przebiegu służby), jak i co do kwalifikacji prawnej tych faktów (zakwalifikowania określonego okresu służby jako służby w organach bezpieczeństwa państwa). Należy podkreślić, że cytowane postanowienie Sądu Najwyższego zapadło na tle obniżenia emerytury policyjnej w związku z pierwszą ingerencją ustawodawcy w świadczenia emerytalne funkcjonariuszy reżimu komunistycznego, kiedy to do ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy, wprowadzono dodatkowy art. 15b przewidujący, że obniża się emeryturę osobie, która pełniła służbę w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (dalej *ustawa lustracyjna*), i która pozostawała w służbie przed dniem 2 stycznia 1999.

Sąd Najwyższy uznał zatem, że informacja IPN stanowi dowód, który nie jest jednak dowodem wyłącznym albo dowodem niepodważalnym, którym sąd byłby związany, bez możliwości jego oceny w ramach

przysługującego sądowi prawa do swobodnej i wszechstronnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.).

Odmienne rozumienie powyższego dawałoby IPN przymioty organu rozstrzygającego arbitralnie kwestie wysokości świadczenia emerytalnego bez potrzeby odwoływania się do sądu, zaś sąd byłby organem firmującym jedynie ustalenia zawarte w informacji IPN.

Odnosząc się do meritum sprawy wskazać należy, że wprawdzie z literalnego brzmienia przepisu art. 13b ustawy zaopatrzeniowej wynika, że jedynym kryterium pełnienia służby na rzecz totalitarnego państwa jest fakt pełnienia służby w okresie od 22 lipca 1944 r. do 31 lipca 1990 r. w wymienionych w nim jednostkach organizacyjnych będących częścią aparatu systemu policyjnego, na którym opiera się państwo totalitarne. Niemniej jednak Wojciech Więclewski podnosił w tym postępowaniu (zarówno w odwołaniu, jak i w odpowiedzi na apelację), iż we wskazanym w informacji IPN okresie nie służył w żadnej z instytucji czy też jednostce, które ustawa zaopatrzeniowa kwalifikuje jako służbę na rzecz totalitarnego państwa. Ubezpieczony zaprzeczył zatem, jakoby pełnił służbę w organach bezpieczeństwa państwa tudzież na rzecz totalitarnego państwa w rozumieniu ustawy zaopatrzeniowej oraz ustawy lustracyjnej.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy wskazuje, że Wojciech Więclewski w analizowanym w sprawie okresie od 1 maja 1989 r. do 31 lipca 1990 r. służył w Sekcji V Wydziału Łączności Wojewódzkiego Urzędu Spraw Wewnętrznych w Łodzi na stanowisku technika. W judykaturze natomiast przyjmuje się osobą, która pełniła w latach 1984-1990 służbę w Zarządzie Łączności Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Wydziałach Łączności Wojewódzkich Urzędów Spraw Wewnętrznych, jest osobą, która pełniła służbę w organach bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 15b ust. 1 ustawy z 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin w związku z art. 2 ust. 1 pkt 5 i ust. 3 ustawy z 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów

bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (zob. np. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 3 marca 2016 r., III AUa 527/15, LEX nr 2017708). Taką linię orzeczniczą potwierdził Sąd Najwyższy w uchwale 7. sędziów z dnia 14 października 2015 r., sygn. akt III UZP 8/15 (OSNP 2016 nr 4, poz. 47), a ostatnio - w uchwale 7. sędziów SN (Izba Karna) z dnia 26 maja 2021 r., I KZP 12/20 (OSNK 2021 nr 7, poz. 25). W tej ostatniej uchwale wyszczególniono, że osoba, która pełniła w latach 1984-1990 służbę w Wydziale Łączności Wojewódzkiego Urzędu Spraw Wewnętrznych i która na podstawie art. 149 ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz.U. Nr 30, poz. 179) z chwilą rozwiązania Milicji Obywatelskiej stała się policjantem (jak ubezpieczony w sprawie niniejszej), jest osobą, która pełniła służbę w organach bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 5 i ust. 3 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz.U. z 2020 r. poz. 306). Ze wskazanych przyczyn Sąd Apelacyjny uznaje zatem za nietrafne twierdzenia Wojciecha Więclewskiego wywiedzione w tym przedmiocie i wsparte stanowiskiem organizacji, która przystąpiła do procesu po jego stronie.

Niezależnie od powyższego, zdaniem Sądu drugiej instancji, uwzględniając wykładnię celowościową znowelizowanej po raz wtóry w 2016 r. ustawy zaopatrzeniowej z 1994 r., istotne znaczenie dla interpretacji pojęcia „służby na rzecz totalitarnego państwa”, stwierdzonej w informacji IPN w odniesieniu do Wojciecha Więclewskiego, ma rodzaj i zakres czynności faktycznie wykonywanych przez ww. w trakcie służby w zakwestionowanym przez IPN, a w konsekwencji organ emerytalny, okresie.

Przywołana ustawa nie zawiera definicji „służby na rzecz totalitarnego państwa”. Celem odkodowania znaczenia tego sformułowania należy w związku z tym odnieść się do definicji zawartej we wspomnianej już tzw. ustawie lustracyjnej, tj. ustawie z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz o treści tych dokumentów). Zgodnie z preambułą tej ustawy służbą tego rodzaju jest „praca albo służba w organach bezpieczeństwa państwa komunistycznego, lub pomoc

udzielana tym organom przez osobowe źródło informacji, polegające na zwalczaniu opozycji demokratycznej, związków zawodowych, stowarzyszeń, kościołów i związków wyznaniowych, łamaniu prawa do wolności słowa i zgromadzeń, gwałceniu prawa do życia, wolności, własności i bezpieczeństwa obywateli, była trwale związana z łamaniem praw człowieka i obywatela na rzecz komunistycznego ustroju totalitarnego”.

Z kolei w uzasadnieniu projektu ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy służb mundurowych wskazano, iż jej celem jest „wprowadzenie rozwiązań zapewniających w pełniejszym zakresie zniesienie przywilejów związanych z pracą w aparacie bezpieczeństwa PRL przez ustalenie na nowo świadczeń emerytalnych i rentowych osobom pełniącym „służbę na rzecz totalitarnego państwa” w okresie od 22 lipca 1944 r. do 31 lipca 1990 r.

W ocenie Sądu Apelacyjnego zatem, do zastosowania rygorów z art. 15c (i odpowiednio 22a, 24a) ustawy zaopatrzeniowej nie wystarczy samo formalne pełnienie służby w jednostkach wymienionych w art. 13b tej ustawy w okresie od 22 lipca 1944 r. do 31 lipca 1990 r., ale pełnienie służby polegające na zwalczaniu opozycji demokratycznej, związków zawodowych, stowarzyszeń, kościołów i związków wyznaniowych, łamaniu prawa do wolności słowa i zgromadzeń, gwałceniu prawa do życia, wolności, własności i bezpieczeństwa obywateli, łamaniem praw człowieka i obywatela.

Wreszcie odwołać należy się do wykładni art. 13b ust. 1 ustawy zaopatrzeniowej dokonanej przez Sąd Najwyższy w uchwale składu 7. sędziów z dnia 16 września 2020 r., III UZP 1/20. We wskazanej uchwale Sąd Najwyższy przede wszystkim stwierdził, że kryterium „służby na rzecz totalitarnego państwa” określone w art. 13b ust. 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy powinno być oceniane na podstawie wszystkich okoliczności sprawy, w tym także na podstawie indywidualnych czynów i ich weryfikacji pod kątem naruszenia podstawowych praw i wolności człowieka.

We wspomnianej uchwale Sąd Najwyższy potwierdził także, iż sądu powszechnego nie wiąże informacja o przebiegu służby wydana przez IPN w trybie art. 13a ust. 1 ustawy zaopatrzeniowej. W konsekwencji w razie stosownego zarzutu przeciwko osnowie informacji, sąd jest zobowiązany do rekonstrukcji przebiegu służby w konkretnym przypadku, na podstawie wszystkich okoliczności sprawy. W szczególności na podstawie długości okresu pełnienia służby, jej historycznego umiejscowienia w okresie od 22 lipca 1944 r. do 31 lipca 1990 r., miejsca pełnienia służby, zajmowanego stanowiska (§ 59 uchwały SN). W tym zakresie Sąd Najwyższy zwrócił uwagę na potrzebę sięgania do opinii służbowych funkcjonariuszy, uwzględniania ogólnych reguł dowodzenia: rozkładu ciężaru dowodu, dowodu *prima facie*, domniemań faktycznych, wynikających z informacji o przebiegu służby (§ 60 uchwały SN). Ponadto wskazano, że przy ocenie zasadności objęcia konkretnej osoby zakresem ustawy okolicznością, której nie można pominąć jest sam fakt weryfikacji w 1990 r. (§ 92 uchwały SN).

Za Sądem Najwyższym powtórzyć należy, że nie każde nawiązanie stosunku prawnego w ramach służby państwowej wiąże się automatycznie z zindywidualizowanym zaangażowaniem bezpośrednio ukierunkowanym na realizowanie charakterystycznych dla ustroju tego państwa jego zadań i funkcji. Charakteru służby „na rzecz” państwa o określonym profilu ustrojowym nie przejawia ani taka aktywność, która ogranicza się do zwykłych, standardowych działań podejmowanych w służbie publicznej, to jest służbie na rzecz państwa jako takiego, bez bezpośredniego zaangażowania w realizację specyficznych - z punktu widzenia podstaw ustrojowych - zadań i funkcji tego państwa, ani tym bardziej taka aktywność, która pozostaje w bezpośredniej opozycji do zadań i funkcji państwa totalitarnego (§ 82 uchwały SN). W ocenie Sądu Najwyższego nie można zakładać, że każda osoba pełniąca służbę działała na rzecz totalitarnego państwa, gdyż niektóre funkcje związane były z realizacją zadań w zakresie bezpieczeństwa państwa, które są istotne w każdym jego modelu; niezależnie od tego komu była podporządkowana: służba w policji kryminalnej, ochrona granic (§ 95 uchwały SN). Sąd

Najwyższy zwrócił uwagę na potrzebę odróżnienia osób, które kierowały organami państwa totalitarnego, angażowały się w realizację zadań i funkcji państwa totalitarnego, nękały swych obywateli także na innym polu niż styk szeroko rozumianego prawa karnego, a więc tych podmiotów, których ocena jest zdecydowanie negatywna, od osób, których postawa nie pozostawała w bezpośredniej opozycji do zadań i funkcji państwa, lecz sprowadzała się do czynności akceptowalnych i wykonywanych w każdym państwie, także demokratycznym, bez skojarzeń prowadzących do ujemnych ocen. Inaczej każdy podmiot funkcjonujący w systemie państwa w tych latach mógłby się spotkać z zarzutem, że jego działanie, w ogólnym rozrachunku, było korzystne dla państwa totalitarnego (§ 90 uchwały SN).

Rekapitulując Sąd Najwyższy wskazał, że pojęcie „służby na rzecz totalitarnego państwa” sensu stricto: „powinno objąć lata 1944-1956 i wiązać się wyłącznie z miejscem pełnienia służby, o ile oczywiście nie zostaną wykazane przez zainteresowanego przesłanki z art. 15c ust. 5 ustawy z 1994 r. lub w informacji o przebiegu służby zostaną wskazane okoliczności z art. 13a ust. 4 pkt 3 ustawy z 1994 r.” (§ 93 uchwały SN). Natomiast „pojęcie sensu *largo* obejmie zaś okres wskazany w art. 13b, czyli łączący w sobie cechy okresu totalitarnego i posttotalitarnego (autorytarnego) oraz pierwszego okresu transformacji, to jest od utworzenia rządu Tadeusza Mazowieckiego [...] tak interpretowane pojęcie zostanie ukierunkowane na funkcje, jakie pełnił i zadania, jakie podczas służby wykonywał funkcjonariusz.” (§ 94 uchwały SN).

W niniejszej sprawie IPN wydał informację o przebiegu służby Wojciecha Więclewskiego stosownie do art. 13a ust. 1 ustawy z 1994 r. i na podstawie akt osobowych stwierdził, że ww. od 1 maja 1989 r. do 31 lipca 1990 r. pełnił służbę na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b ustawy.

Jak wynika z akt osobowych odwołującego się, z dniem 1 maja 1989 r. został on przyjęty do Milicji Obywatelskiej w służbie przygotowawczej na stanowisku technika Sekcji V Wydziału Łączności Wojewódzkiego Urzędu Spraw Wewnętrznych w Łodzi. Dokumenty zawarte w aktach osobowych Wojciecha Więclewskiego nie nasuwają konstatacji, że odwołujący się w ramach swojej służby wykonywał specyficzne

bezpośrednie działania, które zmierzały do nękania obywateli i naruszania ich podstawowych praw i wolności, a tym samym służyły państwu totalitarnemu. Akta nie zawierają ponadto informacji o jego działaniach, które można było by oceniać negatywnie (np. aktywne zwalczanie opozycji, tłumienie akcji strajkowych itp.). Wnioskodawca na etapie postępowania apelacyjnego wyjaśnił, że podczas służby w latach 1989-1990 był pracownikiem technicznym, zajmował się naprawą urządzeń (np. krótkofalówek). Nadto oświadczył, że w ww. okresie nie wykonywał żadnych czynności operacyjnych w zakresie inwigilowania przedstawicieli opozycji i Kościoła. Po zmianach ustrojowych kontynuował służbę w Policji - do 2015 r., gdzie dalej zimował się łącznością (zaczynał jako asystent, a zakończył służbę jako specjalista). Nie przechodził weryfikacji, ponieważ znajdował się w grupie funkcjonariuszy, którzy z mocy prawa zostali „przemianowani” z milicjantów na policjantów. Wersja ta nie sprzeciwia się materiałowi dokumentarnemu sprawy z akt osobowych ubezpieczonego.

Sumując, zaprezentowane w sprawie dowody nie potwierdzają treści informacji IPN z dnia 1 marca 2017 r., jakoby Wojciech Więclewski „pełnił służbę na rzecz totalitarnego państwa” w rozumieniu przyjętym zwłaszcza w uchwale Sądu Najwyższego w sprawie III UZP 1/20. Dowody takie nie istniały przed wydaniem zaskarżonej decyzji, ani też nie zostały ujawnione w toku procesu. W szczególności brak ich w aktach osobowych Wojciecha Więclewskiego nadesłanych przez IPN (płyta CD). Sąd Apelacyjny nie widział natomiast żadnych wskazań, aby podjąć inicjatywę dowodową z urzędu (art. 232 zd. 2 k.p.c.) w interesie publicznym, ponieważ biorąc pod uwagę stanowisko służbowe (technik), które zajmował odwołujący się i to, jakie czynności wykonywał w zakwestionowanym przez IPN okresie (o charakterze stricte technicznym - naprawa urządzeń), a nadto czasowe umiejscowienie jego służby (lata 1989-1990 - schyłek PRL), nie jest prawdopodobne, aby pełnił on służbę na rzecz totalitarnego państwa w znaczeniu wynikającym z cyt. uchwały sygn. akt III UZP 1/20.

Jednocześnie Sąd odwoławczy zauważa, iż treść wywiedzionej apelacji nie wskazywała, aby okolicznością sporną w sprawie był ustalony przez Sąd Okręgowy na podstawie akt osobowych Wojciecha Więclewskiego

stan faktyczny (organ emerytalny nie postawił zarzutu dotyczącego oceny dowodów z art. 233 § 1 k.p.c.), niemniej jednak, dla transparentności przeprowadzonego wyводу, uznał za zasadne odniesienie się w treści uzasadnienia do tych ustaleń, aby usunąć wszelkie wątpliwości co do okoliczności pełnienia służby przez odwołującego się w zakwestionowanym przez IPN okresie.

Niejako na marginesie podkreślić należy, iż niniejszy wyrok jest wynikiem realizacji prawa konkretnego obywatela demokratycznego państwa prawnego do rzetelnego rozpoznania jego zindywidualizowanej, kontradiktoryjnej sprawy, z zachowaniem jego podstawowych gwarancji procesowych i materialnych, w zakresie ochrony jego świadczeń przyznanych w prawie krajowym i w wiążących Państwo Polskie umowach międzynarodowych.

Z tych wszystkich względów odwołujący się nie może być zakwalifikowany jako pełniący służbę w rozumieniu art. 13b ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy. W konsekwencji oznacza to, że nie ma do niego zastosowania przepis art. 15c ust. 1-3 tej ustawy, a zatem policyjna emerytura Wojciecha Więclewskiego nie mogła zostać obniżona. Sąd Apelacyjny z mocy art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną.

Sąd drugiej instancji rozpoznał niniejszą sprawę w składzie jednego sędziego z mocy obowiązujących przepisów szczególnych, lokujących się w treści art. 15z¹ ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 1842).

EKWIWALENT. OBLICZA PRAWORZĄDNOŚCI

Dlaczego organy Policji nie wykonują wyroków sądów administracyjnych?

Lektura setek wyroków wydawanych przez sądy administracyjne w postępowaniach o wypłatę wyrównania ekwiwalentu pozwala stwierdzić, że Organy Policji nie wykonują wyroków sądów i na masową skalę naruszają art. 153 Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi /Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 329 ze zm.) dalej jako: p.p.s.a / oraz przepisy prawa materialnego, tj. przepisy Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, szczególnie art. 66 ust. 2 i art. 190 ust. 1 i 4 oraz art. 115a Ustawy o Policji w związku z art. 9 ustawy o szczególnych rozwiązaniach dotyczących wsparcia służb mundurowych - poprzez ich błędną wykładnię w stopniu, który ma wpływ na wynik sprawy o wypłatę wyrównania ekwiwalentu. To niemal powszechna konkluzja wyroków sądów administracyjnych rozpatrujących skargi emerytów policyjnych na decyzje odmawiające wypłaty wyrównania ekwiwalentu. Sądy rozpatrując sprawy w przedmiocie odmowy wypłaty wyrównania ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystane urlopy masowo uchylają zaskarżone decyzje i poprzedzające je decyzje organu I instancji.

Tak jak informowaliśmy w poprzednim numerze Biuletynu „wojewódzkie sądy administracyjne wydają setki wyroków jednoznacznie wręcz łopatologicznie obligujących organy Policji do wyliczenia i wypłacenia należnego ekwiwalentu. Robią to jasno, dobitnie i jednoznacznie”. Niestety Organy Policji pomimo kilku tysięcy wyroków wydanych już przez wojewódzkie sądy administracyjne i setek oddalonych kasacji wniesionych do Naczelnego Sądu Administracyjnego w dalszym ciągu wydają decyzje odmowne ignorując wynikające z nich zobowiązania.

Sądy w wydawanych seryjnie wyrokach podkreślają, że „art. 153 p.p.s.a. ma charakter bezwzględnie obowiązujący co oznacza, że ani organ administracji publicznej, ani sąd, orzekając ponownie w tej samej sprawie, nie mogą nie uwzględnić oceny prawnej i wskazań wyrażonych

wcześniej w orzeczeniu sądu, gdyż są nimi związane. Związanie oceną prawną wyrażoną w uzasadnieniu orzeczenia oraz wynikającymi z niej wskazaniem co do dalszego postępowania oznacza, że organ nie może formułować nowych ocen prawnych sprzecznych z wyrażonym wcześniej poglądem, lecz obowiązany jest do podporządkowania się jemu w pełnym zakresie oraz konsekwentnego reagowania w razie stwierdzenia braku zastosowania się do wskazań w zakresie dalszego postępowania przed organem administracji publicznej (por. np. wyrok NSA z dnia 20 kwietnia 2021 r., III OSK 321/21, CBOSA).”.

Trudno zrozumieć niezwykle pokrętnie skonstruowany przepis art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 14 sierpnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach dotyczących wsparcia służb mundurowych nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, o zmianie ustawy o służbie więziennej oraz niektórych innych ustaw, który w intencjach jego autorów miał określać, jak należy interpretować z art. 115a ustawy o Policji.

Nie zgadzaliśmy się z narzucaną przez służby MSWiA i organy Policji interpretacjami. Niestety nie udało nam się przekonać Rzecznika Praw Obywatelskich i Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, że potrzebne jest zainicjowanie procedury podjęcia przez NSA tzw. uchwały abstrakcyjnej wyjaśniającej jak stosować art. 9 ust. 1 ustawy o wsparciu służb mundurowych w zw. z art. 115a ustawy o Policji, a w szczególności, czy należy go wyklądać w ten sposób, że ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy lub dodatkowy za okres przed dniem 6 listopada 2018 r. ustala się w wysokości wynagrodzenia funkcjonariusza za jeden dzień roboczy na dzień zwolnienia ze służby, czy też w wysokości 1/30 części miesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym należnego na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym.

Wskazywaliśmy w naszych wystąpieniach, że w sytuacji, kiedy Sejm podczas postępowania przed TK uznawał art. 115a za niekonstytucyjny w zakresie współczynnika 1/30, to nieracjonalnym byłoby zakładać, że wycofał się z tego stanowiska, w zakresie spraw dotyczących ekwiwalentów sprzed 6 listopada 2018 r., uchwalając w 2020 roku ustawę o wsparciu służb mundurowych. Sejm jako konstytucyjny organ władzy ustawodawczej ma obowiązek dążyć do realizacji orzeczeń

Trybunału Konstytucyjnego, kierując się dyrektywą, jak najpełniejszego zadośćuczynienia obywatelom strat wyrządzonych niekonstytucyjną regulacją. Przyjęcie odmiennego stanowiska byłoby nie do pogodzenia z art. 2 Konstytucji RP stanowiącym, że Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej. Skoro Trybunał Konstytucyjny oraz sam Sejm w ramach postępowania toczącego się pod sygn. akt K 7/15 uznały, że policjanci od chwili wejścia w życie ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o zmianie ustawy o Policji (Dz. U. z 2001 r. Nr 100, poz. 1084) otrzymywali zaniżony ekwiwalent za urlop, to obowiązkiem wszystkich organów państwa, w szczególności Organów Policji jest wypłata policjantom ekwiwalentu w prawidłowej wysokości poprzez podjęcie „z urzędu” stosownych czynności materialno-technicznych. Wskazać bowiem należy, że zgodnie z art. 7 k.p.a. organy administracji publicznej stoją na straży praworządności, a działania mogą i powinny podejmować z urzędu.

Na marginesie należy wskazać, że gdyby sprawa dotyczyła stosunku pracy, a nie stosunku służbowego o charakterze administracyjnoprawnym, brak wypłaty ekwiwalentu wypełniałoby znamiona wykroczenia określonego w art. 282 §1 pkt 1 Kodeksu pracy.

Niestety nasze argumenty dotychczas nie zostały uwzględnione. Wyroki sądów, których w wyszukiwarce Centralnej Bazy Orzeczeń Sądów Administracyjnych opublikowano kilka tysięcy, pokazują, że mieliśmy rację, a nasze wystąpienia miały solidne podstawy prawne i faktyczne.

Dlatego prezentujemy wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z 12 września 2022 roku, III SA/Kr 524/22 /:

<https://orzeczenia.nsa.gov.pl/doc/D7745FB0C8>,

(tekst wyroku w pliku Word, do odczytu, na końcu artykułu)

w przekonaniu, że może być przydatny do przygotowania pism procesowych w walce o odzyskanie należnego nam mienia.

Na zakończenie przedstawiamy najważniejszy cytat z uzasadnienia wyroku: „*Organy orzekając w sposób odmienny niż wynikało to ze wskazań zawartych w wyroku WSA w Krakowie i NSA naruszyły*

art. 153 p.p.s.a. Nie dokonały bowiem wyliczenia i wypłaty części należnego skarżącemu ekwiwalentu za niewykorzystane urlopy na podstawie art. 115a ustawy o Policji, interpretowanego w zgodzie z art. 66 ust. 2 Konstytucji RP i ww. wyrokiem TK, z uwzględnieniem stanowiska NSA, że przepis art. 115a ustawy o Policji odwołuje się do ostatniego jednomiesięcznego uposażenia bez odniesienia do jakiegokolwiek okresu rozliczeniowego czasu służby. W ocenie Sądu wejście w życie ww. nowelizacji ustawy o Policji nie pozwala na przyjęcie, że doszło do istotnej zmiany stanu prawnego, która uzasadniałaby odstąpienie od zastosowania wyroku WSA z dnia 19 lutego 2020 r. Aktualne bowiem pozostają w stosunku do policjantów zwolnionych ze służby przed ww. wyrokiem TK rozważania prawne oraz zalecenia w nim zawarte.”.

Organom Policji przypominamy, idąc za rozstrzygnięciami sądów, że wykonaniu podlegają prawomocne orzeczenia sądowe, tj. takie, od których nie została wniesiona skarga kasacyjna w terminie przewidzianym w art. 177 § 1 i § 2 p.p.s.a.), skarga kasacyjna została prawomocnie odrzucona lub sąd pierwszej instancji umorzył postępowanie kasacyjne oraz te, w przypadku których skarga kasacyjna została rozpoznana przez Naczelny Sąd Administracyjny i oddalona lub sąd II instancji umorzył postępowanie odwoławcze. Stosownie do treści art. 286 § 1 p.p.s.a. sąd pierwszej instancji po uprawomocnieniu się swego orzeczenia kończącego postępowanie zwraca akta administracyjne organowi administracji publicznej, załączając odpis orzeczenia ze stwierdzeniem jego prawomocności. Termin do załatwienia sprawy przez organ administracji publicznej określony w przepisach prawa lub wyznaczony przez sąd liczy się od dnia doręczenia akt organowi (art. 286 § 2 p.p.s.a.).

W określonej sytuacji stronie, która poniosła szkodę, przysługuje odszkodowanie od organu, który wydał decyzję. Ma to miejsce w sytuacji, gdy:

- sąd w orzeczeniu uchyli zaskarżoną decyzję, a organ - rozpoznając sprawę ponownie - umorzy postępowanie (art. 287 pkt. 1 p.p.s.a.) lub

- stwierdzi nieważność aktu albo ustali przeszkodę prawną uniemożliwiającą stwierdzenie nieważności aktu (art. 287 pkt. 2 p.p.s.a.).

Strona może dochodzić odszkodowania przed sądem powszechnym.

Skutki niewykonania orzeczenia sądu przez organ administracji publicznej reguluje przepis art. 154 ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, który stanowi:

§ 1. W razie niewykonania wyroku uwzględniającego skargę na beczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania strona, po uprzednim pisemnym wezwaniu właściwego organu do wykonania wyroku lub załatwienia sprawy, może wnieść skargę w tym przedmiocie, żądając wymierzenia temu organowi grzywny.

§ 2. Sąd, w przypadku, o którym mowa w § 1, może ponadto orzec o istnieniu lub nieistnieniu uprawnienia lub obowiązku, jeżeli pozwala na to charakter sprawy oraz niebudzące uzasadnionych wątpliwości okoliczności jej stanu faktycznego i prawnego. Jednocześnie sąd stwierdza, czy beczynność organu lub przewlekłe prowadzenie postępowania przez organ miały miejsce z rażącym naruszeniem prawa.

§ 3. Wykonanie wyroku lub załatwienie sprawy po wniesieniu skargi, o której mowa w § 1, nie stanowi podstawy do umorzenia postępowania lub oddalenia skargi.

§ 4. Osobie, która poniosła szkodę wskutek niewykonania orzeczenia sądu, służy roszczenie o odszkodowanie na zasadach określonych w Kodeksie cywilnym.

§ 5. Odszkodowanie, o którym mowa w § 4, przysługuje od organu, który nie wykonał orzeczenia sądu. Jeżeli organ w terminie trzech miesięcy od dnia złożenia wniosku o odszkodowanie nie wypłacił odszkodowania, uprawniony podmiot może wnieść powództwo do sądu powszechnego.

§ 6. Grzywnę, o której mowa w § 1, wymierza się do wysokości dziesięciokrotnego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w roku poprzednim, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie odrębnych przepisów.

§ 7. Uwzględniając skargę sąd może przyznać od organu na rzecz skarżącego sumę pieniężną do wysokości połowy kwoty określonej w art. 154 § 6.

Najwyższa pora zejść z tej ścieżki, bo to droga donikąd. To prosta droga do destrukcji państwa i niszczenia prawa.

Tekst (plik Word) wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z 12 września 2022 roku, III SA/Kr 524/22 /:

WYROK WOJEWÓDZKIEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO W KRAKOWIE z 12 września 2022 roku

<https://orzeczenia.nsa.gov.pl/doc/D7745FB0C8>

Data orzeczenia	2022-09-12
Data wpływu	2022-04-04
Sąd	Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie
Sędziowie	Hanna Knysiak-Sudyka Marta Kisielowska Renata Czełuśniak /przewodniczący sprawozdawca/
Symbol z opisem	6192 Funkcjonariusze Policji
Hasła tematyczne	Inne
Skarżony organ	Komendant Policji
Treść wyniku	uchylono zaskarżoną decyzję i poprzedzającą decyzję I instancji
Powołane przepisy	Dz.U. 2019 nr 0 poz. 161; Art. 115a; Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji - tekst jedn.

Dz.U. 2020 nr 0 poz. 1610; Art. 9 ust. 1; Ustawa z dnia 14 sierpnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach dotyczących wsparcia służb mundurowych nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw.

Dz.U. 2022 nr 0 poz. 329; Art. 145 par. 1 pkt 1 lit. a, c, art. 119; Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi - tj.

Sentencja

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie w składzie następującym: Przewodniczący Sędzia WSA Renata Czełusniak (spr.) Sędziowie WSA Hanna Knysiak-Sudyka ASR WSA Marta Kisielowska po rozpoznaniu w dniu

12 września 2022 r. na posiedzeniu niejawnym w trybie uproszczonym sprawy ze skargi G. Z. na decyzję Komendanta Wojewódzkiego Policji w Krakowie z dnia 16 lutego 2022 r. nr 14/EU-O/2022 w przedmiocie odmowy wypłaty wyrównania ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystane urlopy uchyla zaskarżoną decyzję i poprzedzającą ją decyzję organu I instancji.

Uzasadnienie

Pismem z dnia 13 listopada 2018 r. skarżący zwrócił się z wnioskiem o wypłatę wyrównania ekwiwalentu za niewykorzystane urlopy. Podstawę żądania stanowił wyrok TK z dnia 30 października 2018 r. sygn. akt K 7/15, zgodnie z którym art. 115a UoP w zakresie, w jakim ustala wysokość ekwiwalentu pieniężnego za 1 dzień niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego w wymiarze 1/30 części miesięcznego uposażenia jest niezgodny z art. 66 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3 zdanie drugie Konstytucji RP.

Komendant Powiatowy Policji w M decyzją nr [...] z 27 września 2019 r. odmówił skarżącemu wypłaty wyrównania ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystane urlopy wypoczynkowe, dodatkowe oraz za niewykorzystany czas wolny od służby za lata 2013-2017. Komendant Wojewódzki Policji w Krakowie 14 listopada 2019 r. utrzymał w mocy decyzję organu I instancji. WSA w Krakowie wyrokiem z 19 lutego 2020 r. sygn. akt III SA/Kr 1366/19

uchylił decyzję z 14 listopada 2019 r. oraz decyzję ją poprzedzającą, a NSA wyrokiem z dnia 1 czerwca 2021 r. sygn. akt III OSK 3058/21 oddalił skargę kasacyjną organu.

Decyzją z 13 grudnia 2021 r. nr [...] Komendant Powiatowy Policji w M ponownie odmówił wypłaty wyrównania ww. ekwiwalentu pieniężnego za lata 2013-2017. Wskazał, że orzeczenie TK, w następstwie, którego nastąpiła utrata mocy części przepisu art. 115a UoP, tj. w zakresie wielkości "przelicznika", nie przyznało uprawnień byłym policjantom do ww. ekwiwalentu w innej wysokości, tak jak to ma miejsce w innych służbach mundurowych. Prawa tego nie przyznały również przepisy UoP, obowiązujące od 1 października 2020 r., wprowadzone ustawą z 14 sierpnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach dotyczących wsparcia służb mundurowych nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 1610). Odnosząc się do prawomocnego orzeczenia WSA sygn. akt III SA/Kr 1366/19 organ wskazał zgodnie z art. 153 p.p.s.a., ocena prawna i wskazania co do dalszego postępowania wyrażone w orzeczeniu wiążą w sprawie m.in. organy, których działanie (...) było przedmiotem zaskarżenia, a także sądy, chyba że przepisy prawa uległy zmianie, co jego zdaniem, znajduje zastosowanie w nin. sprawie. W konsekwencji organ przyjął, że skoro w dacie zwolnienia ze służby wypłacono w całości byłemu policjantowi przysługujący mu wówczas ekwiwalent pieniężny za niewykorzystane urlopy, to jego uprawnienie zostało zrealizowane.

Skarżący nie zgodził się z ww. decyzją, zarzucając naruszenie art. 190 ust. 4 Konstytucji RP w zw. z art. 115a UoP poprzez błędną jego wykładnię oraz art. 7 i 77 § 1 k.p.a. Wniósł o jej uchylenie.

Komendant Wojewódzki Policji w Krakowie decyzją z dnia 16 lutego 2022 r. utrzymał w mocy decyzję organu I instancji. Wskazał, że skarżący został zwolniony ze służby w Policji z dniem 2 sierpnia 2017 r. na podstawie rozkazu personalnego Komendanta Powiatowego Policji w M nr [...] z dnia 12 lipca 2017 r. W dniu 3 sierpnia 2017 r. zostało sporządzone Zestawienie okresów nieprzerwanej służby zaliczonej do wysługi lat dla wypłaty odprawy policjanta zwolnionego ze służby w Policji, zawierające m.in. wskazanie

ilości dni niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego i dodatkowego w łącznym wymiarze 123 dni. Policjantowi wypłacono ekwiwalent w łącznej kwocie 26.322,00 zł brutto, tj. za wszystkie dni niewykorzystanych urlopów, ustalony przy zastosowaniu "przelicznika" w wysokości 1/30 cz. miesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym należnego na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym za 1 dzień niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego na podstawie art. 115a UoP w brzmieniu obowiązującym w dniu wypłaty. Organ odwoławczy wskazał też, że decyzja organu I instancji została wydana na podstawie art. 115a UoP w brzmieniu obowiązującym od 1 października 2020 r., zatem z uwzględnieniem zmiany tego przepisu oraz przepisów przejściowych wprowadzonych ustawą z dnia 14 sierpnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach (...). Zgodnie z jej art. 1 pkt 16 - art. 115a UoP otrzymał brzmienie: "Ekwiwalent pieniężny za 1 dzień niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego ustala się w wysokości 1/21 części miesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym należnego policjantowi na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym.". Z kolei zgodnie z art. 9 ust. 1, art. 115a UoP w brzmieniu nadanym ustawą nowelizującą stosuje się do spraw dotyczących wypłaty ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy lub dodatkowy wszczętych i niezakończonych przed dniem 6 listopada 2018 r. oraz do spraw dotyczących wypłaty ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy lub dodatkowy policjantowi zwolnionemu ze służby od dnia 6 listopada 2018 r. Ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy lub dodatkowy za okres przed dniem 6 listopada 2018 roku ustala się na zasadach wynikających z przepisów ustawy o Policji w brzmieniu obowiązującym przed dniem 6 listopada 2018 roku.

W konsekwencji, w ocenie organu, od dnia 1 października 2020 r. w stosunku do policjantów zwolnionych ze służby przed dniem 6 listopada 2018 r. zastosowanie znajdują wyłącznie przepisy w brzmieniu dotychczasowym, a więc z obowiązującym w dniu zwolnienia ze służby "przelicznikiem" 1/30 części miesięcznego uposażenia za 1 dzień niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego. Komendant podkreślił, że nowy art. 115a UoP, jak również przepisy przejściowe ustawy z dnia 14 sierpnia 2020

r. nie przyznają policjantowi zwolnionemu ze służby przed dniem 6 listopada 2018 r. prawa do wyrównania wypłaconego ekwiwalentu pieniężnego. Na podstawie przepisów obowiązujących od 1 października 2020 r. organ nie jest zatem upoważniony do dokonania wypłaty uzupełniającej. Mając na względzie, że z dniem 1 października 2020 r. weszły w życie wyżej omówione przepisy, które miały stanowić odpowiedź na orzeczenie TK z dnia 30 października 2018 r. sygn. akt K 7/15 zasadnym było rozważenie czy organ jest w stanie wykonać wyrok sądu administracyjnego, który uprawomocnił się w dniu 1 czerwca 2021 r. Organ podniósł, że uchylenie przez WSA w Krakowie decyzji z powodu jej wadliwości, a następnie oddalenie skargi kasacyjnej organu nie powoduje, że sprawa administracyjna traci swój byt. Dla organu i strony wniosek o wszczęcie postępowania, które doprowadziło do wszczęcia w pierwszej kolejności trybu instancyjnego przed organami oraz trybu sądowo administracyjnego w sprawie, w której uchylono decyzję nadal nie został rozpoznany. Zgodnie z art. 6 k.p.a. organ zobowiązany jest stosować stan prawny z daty orzekania, chyba, że przepisy odrębne stanowią inaczej. W omawianym przypadku ustawodawca wprowadził przepisy intertemporalne. Takim przepisem jest ww. art. 9 ust. 1 ustawy z 14 sierpnia 2020 r. Tym samym do spraw o wypłatę ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy i dodatkowy za okres poprzedzający 6 listopada 2018 r. stosuje się "przelicznik" wynikający z przepisów UoP w brzmieniu obowiązującym przed dniem 6 listopada 2018 r.

Komendant podkreślił, że art. 153 p.p.s.a. przewiduje istotne odstępstwo od zasady, a mianowicie organ nie jest związany oceną prawną wyrażoną przez sąd jeżeli istotnej zmianie uległ stan prawny. Powyższe zezwala organowi na uchylenie się od restrykcyjnych skutków art. 153 p.p.s.a. Organ podkreślił, że WSA w Krakowie orzekał przed dniem wejścia w życie ww. zmian ustawowych. Z kolei NSA rozpatrując skargę kasacyjną stwierdził, że "Rzeczą organu jednak, ponownie rozpatrującego sprawę, będzie ocena na ile zawarte w nich zalecenia, podobnie jak z zaskarżonym wyroku, co do konieczności wyliczenia ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystane urlopy według korzystniejszego przelicznika wynikającego z uzasadnienia wyroku Trybunału Konstytucyjnego i jego wypłaty, wobec zmienionego stanu prawnego (ustawą z dnia 14 sierpnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach dotyczących wsparcia służb mundurowych nadzorowanych przez ministra

właściwego do spraw wewnętrznych, o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw-Dz.U. z 2020 r., poz. 1610) zachowują walor związania w rozumieniu art. 153 p.p.s.a." Zastosowanie się zatem do wykładni art. 115a UoP w brzmieniu zaprezentowanym w ww. wyroku sądu stanowiłoby naruszenie art. 6 k.p.a. Od dnia 1 października 2020 r. organ został wyposażony bowiem w materialnoprawne przepisy umożliwiające rozpoznanie wszystkich spraw o wypłatę ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy lub dodatkowy obejmującym każdy mogący się pojawić stan faktyczny.

W skardze do WSA w Krakowie skarżący wniósł o uchylenie w całości zaskarżanej decyzji oraz decyzji organu I instancji, zarzucając naruszenie:

- - art. 190 ust. 4 Konstytucji RP w zw. z art. 115a UoP i art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 14 sierpnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach (...) poprzez błędną jego wykładnię polegającą na przyjęciu, że wyrok TK z 30 października 2018 r. nie ma już w tej sprawie zastosowania, a na podstawie art. 9 ust. 1 ww. ustawy w stosunku do policjantów zwolnionych ze służby przed dniem 6 listopada 2018 r. zastosowanie znajdują wyłącznie dotychczasowe przepisy dotyczące ustalania wysokości ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystane urlopy wypoczynkowe i dodatkowe, podczas gdy prawidłowa wykładania prowadzi do wniosku, że przedmiotowy wyrok Trybunału ma skutki *ex tunc* i nadal ma zastosowanie w sprawie, a organ winien doprowadzić swoim działaniem do powstania stanu zgodnego z prawem;
- art. 7 k.p.a. poprzez jego niezastosowanie prowadzące do utrwalenia stanu niezgodnego z Konstytucją RP i niewyjaśnienia wszystkich okoliczności sprawy;
- art. 77 § 1 k.p.a. poprzez naruszenie obowiązku zebrania i rozpatrzenia całego materiału dowodowego w sposób wyczerpujący.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i przekazanie sprawy organowi I instancji do ponownego rozpoznania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonej decyzji i ponowne ustalenie oraz zarządzenie wypłaty wyrównania należnego ekwiwalentu pieniężnego przysługującego na podstawie art. 33 ust. 3 ustawy o Policji za lata 2013-2017.

W odpowiedzi na skargę organ wniosł o jej oddalenie.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie zważył, co następuje:

Stosownie do treści art. 1 § 2 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz.U. 2021 r., poz. 137) w zw. z art. 3 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2022 r., poz. 329), dalej w skrócie p.p.s.a., sądy administracyjne sprawują kontrolę działalności administracji publicznej, stosując środki określone w ustawie. Kontrola sądu polega na zbadaniu, czy przy wydawaniu zaskarżonego aktu nie doszło do rażącego naruszenia prawa dającego podstawę do stwierdzenia nieważności, naruszenia prawa dającego podstawę do wznowienia postępowania, naruszenia prawa materialnego w stopniu mającym wpływ na wynik sprawy oraz naruszenia przepisów postępowania administracyjnego w stopniu mogącym mieć istotny wpływ na wynik sprawy.

Sąd uznał, że skarga zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotem kontroli Sądu była decyzja Komendanta Wojewódzkiej Policji w Krakowie z dnia 16 lutego 2022 r. utrzymująca w mocy decyzję Komendanta Powiatowej Policji w M z dnia 13 grudnia 2021 r. odmawiającą skarżącemu wypłaty wyrównania ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystane urlopy wypoczynkowe oraz dodatkowe za lata 2013-2017.

Na wstępie wskazać należy, że WSA w Krakowie wyrokiem z dnia 19 lutego 2020 r. sygn. akt III SA/Kr 1366/19 uchylił decyzję z dnia 14 listopada 2019 r. oraz poprzedzającą ją decyzję z dnia 27 września 2019 r. odmawiającą skarżącemu wypłaty wyrównania ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystane urlopy. NSA wyrokiem z 1 czerwca 2021 r. sygn. akt III OSK 3058/21 oddalił skargę kasacyjną organu. W wyniku ponownego rozpatrzenia sprawy Komendant Wojewódzkiej Policji po raz drugi utrzymał w mocy decyzję odmawiającą skarżącemu wypłaty wyrównania ww. ekwiwalentu. Zdaniem organu, zastosowanie się do wykładni art. 115a UoP w brzmieniu przyjętym w wyroku WSA w Krakowie stanowiłoby naruszenie art. 6 k.p.a. Wskazał bowiem, że dnia 1 października 2020 r. organ został wyposażony w materialnoprawne przepisy umożliwiające rozpoznanie

wszystkich spraw o wypłatę ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy lub dodatkowy.

Sporna pozostaje zatem kwestia związania organów Policji powołanym wyrokiem WSA w Krakowie z dnia 19 lutego 2020 r.

Zgodnie z art. 153 p.p.s.a. ocena prawna i wskazania co do dalszego postępowania wyrażone w orzeczeniu sądu wiążą w sprawie organy, których działanie, bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania było przedmiotem zaskarżenia, a także sądy, chyba że przepisy prawa uległy zmianie. Trzeba wskazać, że zmiana stanu prawnego uzasadniająca odstępianie od wskazań zawartych w wyroku ma miejsce wyłącznie wówczas, gdy powoduje, że pogląd sądu stanie się nieaktualny (por. wyrok NSA z 22.09.1999 r., I SA 2019/98, cyt. za B. Dauter, A. Kabat, M. Niezgódka-Medek, Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Komentarz, LEX/el. 2019), co nie miało miejsca w nin. sprawie.

Organy orzekając w sposób odmienny niż wynikało to ze wskazań zawartych w wyroku WSA w Krakowie i NSA naruszyły art. 153 p.p.s.a. Nie dokonały bowiem wyliczenia i wypłaty części należnego skarżącemu ekwiwalentu za niewykorzystane urlopy na podstawie art. 115a ustawy o Policji, interpretowanego w zgodzie z art. 66 ust. 2 Konstytucji RP i ww. wyrokiem TK, z uwzględnieniem stanowiska NSA, że przepis art. 115a ustawy o Policji odwołuje się do ostatniego jednomiesięcznego uposażenia bez odniesienia do jakiegokolwiek okresu rozliczeniowego czasu służby.

W ocenie Sądu wejście w życie ww. nowelizacji ustawy o Policji nie pozwala na przyjęcie, że doszło do istotnej zmiany stanu prawnego, która uzasadniałaby odstępianie od zastosowania wyroku WSA z dnia 19 lutego 2020 r.. Aktualne bowiem pozostają w stosunku do policjantów zwolnionych ze służby przed ww. wyrokiem TK rozważania prawne oraz zalecenia w nim zawarte.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy z 14 sierpnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach dotyczących wsparcia służb mundurowych nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2020 r. poz. 1610): "Przepis art. 115a ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym

niniejszą ustawą stosuje się do spraw dotyczących wypłaty ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy lub dodatkowy wszczętych i niezakończonych przed dniem 6 listopada 2018 r. oraz do spraw dotyczących wypłaty ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy lub dodatkowy policjantowi zwolnionemu ze służby od dnia 6 listopada 2018 r. Ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy lub dodatkowy za okres przed dniem 6 listopada 2018 r. ustala się na zasadach wynikających z przepisów ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu obowiązującym przed dniem 6 listopada 2018 r. (...)."

Jak stanowi zatem ww. przepis ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy lub dodatkowy za okres przed dniem 6 listopada 2018 r. ustala się na zasadach wynikających z przepisów ustawy o Policji w brzmieniu obowiązującym przed dniem 6 listopada 2018 r., a nie w wysokości wynikającej z przepisów ww. ustawy. Odwołanie się przez ustawodawcę do zasad, a nie do wysokości 1/30 części miesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym należnego policjantowi na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym oznacza, że ustawodawca nie powtórzył niekonstytucyjnych zapisów tej ustawy, wbrew wyrokowi TK z dnia 30 października 2018 r. i nie nakazał stosowania do obliczania ekwiwalentu za niewykorzystany urlop z okresu przed 6 listopada 2018 r. (czyli sprzed daty publikacji orzeczenia TK) uregulowań, które utraciły moc w wyniku ww. wyroku. Przyjęcie za prawidłową wykładnię przepisów przejściowych zastosowaną przez organy w przedmiotowej sprawie oznaczałoby istnienie zjawiska tzw. "wtórej niekonstytucyjności", które polega na tym, że ustawodawca powtarza rozwiązania normatywne uznane już raz za niekonstytucyjne (K. Kos, O pojęciu wtórej niekonstytucyjności prawa, *Przegląd Prawa Konstytucyjnego* 2018, nr 2 (42), s. 21). Oznaczałoby to, że ustawodawca przepisami przejściowymi próbuje ograniczyć zakres zastosowania wyroku Trybunału, a nadto narusza konstytucyjną zasadę powszechnej mocy obowiązującej wyroków TK, które wiążą również ustawodawcę.

Zdaniem Sądu, zasady, o których mowa w art. 9 ust. 1, oznaczają konieczność wzięcia pod uwagę, przy wykładni art. 115a ustawy o Policji, wyroku TK, na co wielokrotnie już zwracały uwagę wojewódzkie sądy administracyjne i NSA, jak również ustawodawca w uzasadnieniu projektu ww. nowelizacji

ustawy o Policji. Ustawodawca wskazał, że projekt przewiduje wprowadzenie rozwiązań prawnych mających na celu wdrożenie wyroku TK z dnia 30 października 2018 r., sygn. K 7/15, w którym Trybunał orzekł, że art. 115a ustawy o Policji w zakresie, w jakim ustala wysokość ekwiwalentu pieniężnego za 1 dzień niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego w wymiarze 1/30 części miesięcznego uposażenia, jest niezgodny z art. 66 ust. 2 w zw. z art. 31 ust. 3 zd. drugie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Ww. wyrok TK usunął z systemu prawnego niekonstytucyjne rozumienie art. 115a UoP w ww. zakresie, dlatego również organy Policji winny dokonywać wykładni art. 115a UoP w zw. z art. 9 ust. 1 ww. ustawy z dnia 14 sierpnia 2020 r. - zgodnie z Konstytucją RP.

Mając powyższe na uwadze, obowiązek ustalenia ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy lub dodatkowy za okres przed dniem 6 listopada 2018 r. ustala się na zasadach wynikających z przepisów ustawy o Policji w brzmieniu obowiązującym przed dniem 6 listopada 2018 r., co oznacza obowiązek obliczenia go wg zasad podanych w ustawie o Policji w brzmieniu ukształtowanym wyrokiem TK z dnia 30 października 2018 r. (sygn. akt K 7/15). W rezultacie w nin. sprawie, w której skarżący został zwolniony z Policji z dniem 2 sierpnia 2017 r. (a zatem przed 2018 r.), do oceny zasadności żądania o ponowne przeliczenie ekwiwalentu zastosowanie znajduje art. 115a UoP w brzmieniu obowiązującym przed 2018 r. ukształtowanym ww. orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego.

NSA w wyroku z dnia 1 czerwca 2021 r. sygn. akt III OSK 3058/21 wyraźnie wskazał, że art. 190 Konstytucji dotyczy wszystkich wyroków TK, bez względu na ich rodzaj i charakter. Podkreślił, że każdy wyrok Trybunału wymusza na organach i sądach stosujących prawo konieczność poszukiwania takiego rozwiązania, które umożliwi zastosowanie danej regulacji zgodnie z Konstytucją. Każdy wyrok TK zmienia system prawny, derogując normę prawną, która w zależności od jego charakteru jest albo zbyt wąska albo tylko błędnie, niezgodnie z ustawą zasadniczą, jest interpretowana i stosowana przez organy i sądy. Okoliczność, że wyroki Trybunału są kierowane również do ustawodawcy i wielokrotnie zawierają wskazania co do nowej regulacji mającej spełniać walor konstytucyjności nie oznacza, że organy i sądy

powinny do momentu jej uchwalenia pozostawać bierne i stosować przepisy w ich brzmieniu niezgodnym z ustawą zasadniczą, albo oczekiwać na nową regulację i tym samym nie załatwiać spraw do momentu uchwalenia nowych przepisów. NSA wskazał też, że w sytuacji, gdy w danej sprawie znajdują zastosowanie przepisy prawa, co do których Trybunał orzekł o ich niekonstytucyjności, to bez względu na charakter tego orzeczenia obowiązkiem tak organów, jak i sądów jest konieczność jego uwzględnienia i na jego podstawie zrekonstruowania normy prawnej, której treść będzie odpowiadać zgodności z ustawą zasadniczą. Niedopuszczalne jest niejako założenie z góry (przed podjęciem jakiegokolwiek próby odkodowania normy w jej brzmieniu konstytucyjnym), że wyroki Trybunału określonego rodzaju, na przykład zakresowe, nie podlegają wykonaniu przez sądy do momentu uchwalenia przez ustawodawcę brakującej części regulacji.

Pomimo takich wskazań NSA i pomimo zobowiązania organu do oceny, przy ponownym rozpoznaniu sprawy, na ile wskazania co do konieczności wyliczenia ekwiwalentu według korzystniejszego przelicznika wynikającego z uzasadnienia wyroku Trybunału i jego wypłaty, wobec zmienionego stanu prawnego ustawą z dnia 14 sierpnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach (...) zachowują walor związania w rozumieniu art. 153 p.p.s.a., organy Policji przytoczyły jedynie brzmienie art. 9 ust. 1 ww. ustawy i nie dokonały wykładni nowego prawa zgodnie z obszernie opisanymi, szczególnie przez NSA, normami Konstytucji RP. Powołując się jedynie na art. 6 kpa nie wyjaśniły dlaczego uznały za wciąż obowiązujący niekonstytucyjny wskaźnik 1/30 części miesięcznego uposażenia i to pomimo że NSA stwierdził, że podstawę prawną ustalenia należnego prawa do ekwiwalentu pieniężnego z tytułu niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego nadal stanowił art. 115a, który w tym zakresie zachował walor konstytucyjności, a niekonstytucyjność dotyczyła wyłącznie jednego elementu przepisu, wskazanego w nim ułamka, którego wysokość wynika jednoznacznie z uzasadnienia orzeczenia Trybunału.

Przedstawiona wyżej wykładnia art. 9 ust. 1 ww. ustawy, sprawia, że w pełni aktualne pozostają wskazania zawarte wyroku WSA z dnia 19 lutego 2020 r. oraz wyroku NSA z dnia 1 czerwca 2021 r. W nin. sprawie nie doszło bowiem do zmiany istotnych elementów sprawy w postaci: okoliczności faktycznych, a także norm prawnych stanowiących podstawę orzekania i nadal, tak jak to

miało miejsce w dniu wydania ww. wymienionych wyroków, ocena sytuacji skarżącego powinna zostać dokonana z zastosowaniem poprzednio obowiązującego art. 115a UoP interpretowanego zgodnie z wyrokiem TK z 30 października 2018 r. oraz art. 66 ust. 2 Konstytucji oraz przy uwzględnieniu stanowiska NSA, że przepis art. 115a UoP odwołuje się do ostatniego jednomiesięcznego uposażenia.

Jeszcze raz należy podkreślić, że art. 153 p.p.s.a. ma charakter bezwzględnie obowiązujący co oznacza, że ani organ administracji publicznej, ani sąd, orzekając ponownie w tej samej sprawie, nie mogą nie uwzględnić oceny prawnej i wskazań wyrażonych wcześniej w orzeczeniu sądu, gdyż są nimi związane. Związanie oceną prawną wyrażoną w uzasadnieniu orzeczenia oraz wynikającymi z niej wskazaniemi co do dalszego postępowania oznacza, że organ nie może formułować nowych ocen prawnych sprzecznych z wyrażonym wcześniej poglądem, lecz obowiązany jest do podporządkowania się jemu w pełnym zakresie oraz konsekwentnego reagowania w razie stwierdzenia braku zastosowania się do wskazań w zakresie dalszego postępowania przed organem administracji publicznej (por. np. wyrok NSA z dnia 20 kwietnia 2021 r., III OSK 321/21, CBOSA).

W konsekwencji powyższego, mając na względzie naruszenie przez organy Policji art. 153 p.p.s.a oraz przepisów prawa materialnego, tj. przepisów Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, szczególnie art. 66 ust. 2 i art. 190 ust. 1 i 4 oraz art. 115a UoP w związku z art. 9 ustawy o szczególnych rozwiązaniach - poprzez ich błędną wykładnię w stopniu, który miał wpływ na wynik sprawy, Sąd na podstawie art. 145 § 1 pkt 1 lit. a i c p.p.s.a w zw. z art. 119 p.p.s.a, orzekł jak w sentencji wyroku.

MEDIALNY PUNKT KONTAKTOWY POKRZYWDZONYCH BYŁYCH FUNKCJONARIUSZY

Od 24 września 2018 roku funkcjonuje nowy adres e-mailowy: wykluczeni@seirp.pl który będzie punktem kontaktowym dla wszystkich byłych funkcjonariuszy pokrzywdzonych w wyniku bezprawnego poddania weryfikacji, a następnie włączonych do katalogu funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa państwa i katalogu funkcjonariuszy pełniących służbę na rzecz totalitarnego państwa przez działających w porozumieniu przedstawicieli IPN, MSWiA i ZER.

Biuro Zarządu Głównego SEiRP

INFOTEKA NR 62

Przegląd mediów – 19. 09. 2022 r.

Zawiera wybrane przez Biuro ZG SEiRP artykuły i informacje opublikowane w prasie i mediach elektronicznych dotyczące walki z ustawą represyjną, a także związane z innymi sprawami ważnymi dla naszego środowiska.

Oto, ile osób wygrało z dezubekizacją

<https://wyborcza.biz/biznes/7,147880,28857457,tylko-u-nas-oto-ile-osob-wygralo-z-dezubekizacja-najnowsze.html>

Leszek Kostrzewski, 02 września 2022

Oto, ile osób wygrało z dezubekizacją. Najnowsze dane [tylko u nas]

Emeryci wygrywają w sądach i odzyskują emerytury obniżone ustawą dezubekizacyjną. Sposobów na wygraną jest kilka. Oto one. /.../ 7 tys. emerytów wygrało w sądzie okręgowym. Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów Policyjnych, powołując się na dane sądów, podliczyło, że już 7 tys. emerytów wygrało przed sądem okręgowym. Od tych wyroków zazwyczaj odwoływało się MSWiA. Ponad 3 tys. osób wygrało jednak przed sądem apelacyjnym i odzyskało pełną emeryturę.

– Wkroczyliśmy w szósty rok procedowania. W tym czasie z łącznej liczby spraw przekraczającej 28 tys. rozpatrzono około 15 tys. – mówi Jan Gaładyk ze Stowarzyszenia Emerytów i Rencistów Policyjnych. I dodaje: – Od wydania decyzji minęło ponad pięć lat, a batalia jest ledwo w połowie w sądach okręgowych i na poziomie 20 proc. w sądach apelacyjnych. Takie mamy demokratyczne państwo prawne.

Policjanci wygrywają w sprawach o ekwiwalent za niewykorzystany urlop

https://kadry.infor.pl/kadry/wynagrodzenia/rozliczanie_wynagrodzen/5563608,policjant-ekwiwalent-pieniezny-niewykorzystany-urlop.html

23 sierpnia 2022

Policjanci wygrywają w sprawach o ekwiwalent za niewykorzystany urlop, /.../ Co można zarzucić policji? W sprawach doszło do naruszenia zasady praworządności i prowadzenia postępowania w sposób sprzeczny z obowiązującymi normami prawnymi /.../ Wypłata ekwiwalentu musi być zgodna z Konstytucją RP. Jak wskazuje się w orzecznictwie sądów administracyjnych, nie ma żadnych prawnych przesłanek, by ograniczyć uprawnienie funkcjonariuszy Policji do uzyskania pełnego, odpowiadającego wymogom konstytucyjnym ekwiwalentu za niewykorzystany urlop w zależności od kryterium daty zwolnienia ze służby, o ile zwolnienie to nastąpiło po wejściu w życie zakwestionowanego przez Trybunał Konstytucyjny art. 115a ustawy o Policji (por. cyt. wyrok WSA w Gorzowie Wlk. z 8 sierpnia 2019 r. i powołane tam wyroki: WSA w Gdańsku z dnia 4 lipca 2019 r., III SA/Gd 313/19 oraz z dnia 19 czerwca 2019 r., III SA/Gd 312/19). Niewątpliwe jest, iż wyrok TK ma charakter wyroku zakresowego. Po jego wydaniu obowiązkiem ustawodawcy była zmiana niekonstytucyjnej części tego przepisu ustawy o Policji.

Sąd we wszystkich tych sprawach uwzględnił skargi i uchylił decyzje organów Policji obu instancji o odmowie uwzględnienia zgłoszonych roszczeń

<https://lublin.wsa.gov.pl/a/sprawy-rozpoznane-23-07-2021-r>

Sprawy dotyczące przyznania według nowych zasad byłym funkcjonariuszom Policji wyrównania ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy i dodatkowy w związku ze zwolnieniem ich ze służby w Policji

W dniu 29 grudnia 2021 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Lublinie rozpoznał 63 sprawy dotyczące odmowy przyznania byłym funkcjonariuszom Policji wyrównania ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy i dodatkowy oraz odsetek ustawowych od tych należności w związku ze zwolnieniem ich ze służby w okresie, kiedy zasady ustalania wysokości tych należności były mniej korzystne niż te, jakie obowiązują obecnie. Sąd we wszystkich tych sprawach uwzględnił skargi i uchylił decyzje organów Policji obu instancji o odmowie uwzględnienia zgłoszonych roszczeń.

/.../ W konsekwencji Sąd przyjął, że zastosowana przez organy norma prawna, wyprowadzona z art. 115a ustawy o Policji w związku z art. 9 ust. 1 ustawy nowelizującej przy ustalaniu należnego policjantom ekwiwalentu za niewykorzystany urlop, za okres przed dniem 6 listopada 2018 r., która nakazuje stosować zaniżony przelicznik 1/30, jest – w świetle orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego – oczywiście niekonstytucyjna i jako taka nie mogła stanowić podstawy wydanego w sprawie rozstrzygnięcia. Dlatego Sąd wskazał, że organy ponownie rozpoznając sprawę powinny zastosować wyrażoną powyżej ocenę prawną oraz dokonać wyliczenia i wypłaty na podstawie czynności materialno-technicznej byłemu funkcjonariuszowi należnego ekwiwalentu za niewykorzystany urlop na podstawie art. 115a ustawy o Policji, interpretowanego w zgodzie z art. 66 ust. 2 Konstytucji RP. Sąd uznał przy tym, że dla roszczeń odsetkowych nie istnieje podstawa prawna w administracyjnym toku instancji.

Potraktowano mnie gorzej niż zabójców księdza Popiełuszki

https://wyborcza.biz/biznes/7,147880,28845002,potraktowano-mnie-gorzej-niz-zabojcow-ksiedza-popieluszki.html?_ga=2.170622496.1811219973.1661104413-393248288.1632835365#S.TD-K.C-B.7-L.1.duzy

04 września 2022

"Potraktowano mnie gorzej niż zabójców księdza Popiełuszki". Funkcjonariusze wygrywają z dezubekizacją. Panu Jerzemu obniżyli emeryturę, bo prowadził warsztat samochodowy, panu Ireneuszowi - bo studiował na niewłaściwej uczelni, a panu Augustynowi obcięli świadczenie, mimo że współpracował z opozycją i Kościołem. W końcu wygrali przed sądem. Jerzy Bednarczuk, lat 81. Urodziłem się w Przemyślu w 1941 r. w czasie okupacji radzieckiej. Trzeba było się ewakuować i pojechaliśmy do Wałbrzycha, już po wojnie przenieśliśmy się do Wrocławia i tam się wychowywałem.

Wystąpienie ZG NSZZP do Prezesa Rady Ministrów

<https://nszzp.pl/najwazniejsze-wiadomosci/pilne-nszz-policjantow-zaostrza-swoje-dzialania-w-sprawie-waloryzacji-uposazzen/>

Dotychczasowe zapowiedzi Rządu w sprawie wysokości przyszłorocznej waloryzacji wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej a także waloryzacji rent i emerytur zaostrzyły niepokoje w służbach mundurowych. Z informacji potwierdzonych zarówno zapowiedziami, jak i konkretnymi działaniami ze strony policjantów, którzy przekroczyli już pierwszy próg emerytalny (15 lat służby) wynika, że przyszły rok może się okazać rekordowym pod względem liczby odejść na emeryturę. Prezydium Zarządu Głównego NSZZ Policjantów postanowiło wystąpić do Prezesa Rady Ministrów z pilnym wnioskiem o podjęcie działań mających zapobiec sytuacji, którą już kilka miesięcy temu okrzyknięto „kadrowym Armagedonem”.

Horror w szkole policji

<https://poznan.wyborcza.pl/poznan/7,36001,28872783,horror-w-szkole-policji-po-naszym-sledztwie-nietykalny-komisarz.html?fbclid=IwAR1fHyNLvIaHoLtIrcIG58Zx6hPVgb30gDbFbHInAx6KK3b0yZ3MgHVWXhl>

Piotr Żytnicki, 06 września 2022

Horror w szkole policji. Po naszym śledztwie nietykalny komisarz dostał zarzuty. Prokuratura potwierdza ustalenia "wyborczej": wykładowca z Piły skakał młodym policjantom po brzuchach, dwóm połamał i stłukł żebra. Jego przełożeni zamiatali to pod dywan.

– Jest nietykalny – mówili o nadkom. Adamie Z. pracownicy szkoły policji w Pile. Przyszli policjanci przechodzą tam szkolenie podstawowe. Plan zajęć jest napięty, wśród nich kluczowe są zajęcia fizyczne z taktyki i technik interwencji.

Policyjni związkowcy zapowiadają protest

https://www.rmfm24.pl/fakty/polska/news-policyjni-zwiazkowcy-zapowiadaja-protest-ostregaja-przed-ka,nId,6274831?fbclid=IwAR1j3MdZVlkrp1RY8p9uPQFIWO1ObvBtHfrk-x2qoWHvGxhJEZsf22vP1Tg#crp_state=1

Krzysztof Zasada, 09 września 2022

Policyjni związkowcy zapowiadają protest. Ostrzegają przed "kadrowym Armagedonem". Policyjni związkowcy w liście do premiera grożą powtórką protestu z 2018 roku oraz ostrzegają przed zbiorowymi odejściami ze służby, jeśli uposażenia funkcjonariuszy nie zostaną zwaloryzowane co najmniej na poziomie tegorocznej inflacji - dowiedział się dziennikarz RMF FM.

Czy Jarosław Kaczyński jest szantażowany

https://wyborcza.pl/duzyformat/7,127290,28853789,prezes-pis-pozywa-dziennikarza-youtubera-czy-jaroslaw-kaczynski.html?fbclid=IwAR0qYecHQIZS1Fa51vctOMSW6YxSt-3Et_ljbwwMcXHPPQib91wCz_XYssc

Piotr Głuchowski, 02 września 2022

Prezes PiS pozywa za naruszenie jego prywatności. W Sądzie Okręgowym w Warszawie rozpocznie się wkrótce proces, jakiego w III RP nie widziano. Sąd stanie przed dylematem: jak dalece zagłębiać się w życie intymne prezesa PIS. Szef partii rządzącej pozwał dziennikarza youtubera Jana Pińskiego za naruszenie prywatności i nieprawdziwe informacje co do rzekomego intymnego związku z oficerem wojskowych służb informacyjnych oraz za to, że Piński zasugerował, jakoby Kaczyński był z tego powodu „hakowany” przez Antoniego Macierewicza.

Komendanci planują emerytury

https://infosecurity24.pl/sluzby-mundurowe/komendanci-planuja-emerytury?fbclid=IwAR39xeASCIXcJbvM6A_Ty7wl0YrrLV0QheZ9TyQ0psSAbxKwt3kx7ibbOzQ

Dominik Mikołajczyk, 29 sierpnia 2022

Komendanci planują emerytury? W ubiegłym tygodniu opinię publiczną obiegła informacja, zgodnie z którą komendant główny policji miałby – już pod koniec tego roku – odejść na emeryturę. Doniesienia te dość szybko zdementował wprawdzie wiceszef MSWiA Maciej Wąsik, jednak – bez względu na to czy ruchy kadrowe na czele policji w najbliższych miesiącach staną się faktem czy też nie – nie jest wykluczone, że szefowie służb (i to nie tylko tych podległych MSWiA) mogą coraz poważniej rozważać odejście z kierowanych przez siebie formacji.

Rosja już tu jest

<https://wyborcza.pl/magazyn/7,124059,28885495,najwiekszym-sukcesem-rosji-w-polsce-jest-pis.html?fbclid=IwAR0wRc7orjp7MMhaj4IBSvS6iMsMEV6z6rbVGPvoAGhEB6G98VIMWFrhK>

Donata Subbotko, 09 września 2022

Gen. Piotr Pytel: Rosja już tu jest. Jej największym sukcesem w Polsce jest PiS. PiS działa tak, jakby byli szkoleni przez Rosjan albo mieli rosyjskich doradców od wojny psychologicznej. Rok temu rozmawialiśmy o tym, że Rosja nas penetruje. Coś się zmieniło?

– Rosja już tu jest.

W jakim sensie?

– Wszystko, co się stało w Polsce po 2015 r., wpisuje się w rosyjskie interesy na tym obszarze. A nasze służby pozostawiły polskie państwo w obliczu zagrożenia ze strony Rosji nagie i pozbawione ochrony. Zaczniemy od Poufnej Rozmowy – jej konstrukcja mnie przekonuje, że w PiS jest mocne zaplecze agenturalne działające dla Rosji.

Poufna rozmowa, czyli maile Dworczyka.

– Pani mówi „maile Dworczyka”, ja mówię: „Operacja Poufna”.

To pewne, że stoją za tym Rosjanie?

– Według moich analiz prowadzi ją 72. centrum specjalnej służby GRU z pomocą służb białoruskich, bo Rosjanie nie mają do nas czasu, a Białorusini są w nas wyspecjalizowani.

ZARZĄD ODDZIAŁU WOJEWÓDZKIEGO W OLSZTYNIE

KOŁO PRZY WSPOL. BEZPIECZEŃSTWO NAD WODĄ W ZGODZIE Z NATURĄ

„Patrzeć na ten cud natury, na tę wodę i lasy piękne są nasze mazury, wróć jeszcze tu na wczasy...”

Zarząd Koła Stowarzyszenia Emerytów i Rencistów Policyjnych przy WSPol. W Szczycinie w dniu 04-09-2022 zorganizował wycieczkę statkiem po Wielkich Jeziorach Mazurskich. Wycieczkę rozpoczęto w Rucianem Nida płynąc do Mikołajek. Trasa prowadziła przez jezioro Beldan, śluzę Guzianka, jezioro Guzianka Mała, Guzianka Duża, Mikołajskie i Śniardwy. W Guziance przeplwaliśmy przez śluzę komorową pokonując różnicę ponad 2 m poziomu wody. Należy nadmienić, że jezioro Beldan jest otoczone Puszcą Piską, która pokazuje swoją naturę i bogactwo przyrody Mazur. Po przybyciu do Mikołajek był czas do chwili powrotu na zwiedzenie miasta i spożycie posiłku.

W spotkaniu integracyjno - szkoleniowym wzięło udział 50 osób. W trakcie drogi do Mikołajek kolega Andrzej Sznarkowski przeprowadził szkolenie na temat bezpiecznego zachowania nad wodą. Pogoda była wymarzona na taką wycieczkę, było ciepło i słonecznie. Uczestnicy bawili się dobrze, humory dopisywały i była możliwość prowadzenia rozmów po okresie covidowym, który nie pozwalał na cykliczne spotkania. Z rozmów wynikało, że wycieczka spełniła oczekiwania i uczestnicy oczekują więcej tego typu imprez. Do ponownego zobaczenia na imprezach organizowanych przez Koło.

Zdjęcia i tekst: Zdzisław Wnukowicz

ZARZĄD ODDZIAŁU WOJEWÓDZKIEGO WE WROCŁAWIU Z/S W JELENIEJ GÓRZE

KOŁO W BOLESŁAWCU. ZEBRANIE SPRAWOZDAWCZO-WYBORCZE

W dniu 26 sierpnia 2022 r. w świetlicy w nowej KPP w Bolesławcu odbyło się zebranie sprawozdawczo-wyborcze koła SEiRP. Na zebranie przyszło 17-tu członków wobec 45 należących do tut. Koła (kilku zmarło w ostatniej kadencji – upamiętniono to minutą ciszy). W zebraniu uczestniczył w zastępstwie miejscowego komendanta st. asp. szt. Mariusz Białowąz (z-ca naczelnika wydz. prevencji), któremu czł. Koła Jerzy Moryson wręczył upominek w postaci oprawionej wypełnionej karty daktyloskopijnej z 1924 r. do zawieszenia w jednostce. Natomiast czł. Koła Jerzy TALAR został przez prezesa odznaczony medalem „Za Zasługi dla SEiRP”.

Dotychczasowy zarząd Koła SEiRP złożył sprawozdanie z działalności organizacyjnej i finansowej, które zostało przez zebranie przyjęte bez głosów przeciw i wstrzymujących. Należy zaznaczyć, że połowa kadencji przypadła w okresie trwania Covid-19.

Zgodnie z planem zebrania i procedurą (regulaminem) wybrano nowy zarząd: Bogdan GAJEWSKI - prezes, Zdzisław MIRECKI - wiceprezes, Andrzej GIESZCZYK - sekretarz i Mirosław KOZOMARICZ - skarbnik oraz nową komisję rewizyjną: Zbigniew DĄBROWA – przewodniczący i Antoni SOWA - sekretarz. Wybrano też delegatów na zjazd wojewódzki SEiRP tj.: Bogdana Gajewskiego i Zdzisława Mireckiego.

Po krótkiej dyskusji prezes Koła zaprosił za tydzień na spotkanie integracyjne. Zebranie upłynęło w koleżeńskej atmosferze.

Tekst i foto Zdzisław Mirecki

PROGRAM UBEZPIECZENIA „SEIRP 2019”

PZU W Razie Wypadku

DOKUMENT ZAWIERAJĄCY INFORMACJE O PRODUKCIE UBEZPIECZENIOWYM
I OGÓLNE WARUNKI GRUPOWEGO UBEZPIECZENIA

Tekst posiada certyfikat

p. **prosta polisacyzacja**
STANDARD UNIWERSYTETU WROCŁAWSKIEGO

Program „SEiRP 2019”

Ubezpieczenie grupowe dla Członków Stowarzyszenia Emerytów i Rencistów Policyjnych

W celu przystąpienia do ubezpieczenia trzeba być członkiem Stowarzyszenia Emerytów i Rencistów Policyjnych i dopełnić niezbędnych formalności w terminie do 25 dnia miesiąca poprzedzającego rozpoczęcie ochrony ubezpieczeniowej.

Przykładowo, aby przystąpić do ubezpieczenia od 1 października 2020 r. formalności należy dopełnić w nieprzekraczalnym terminie do dnia 25 września 2020 r.

W celu przystąpienia do ubezpieczenia należy:

1. Czytelnie wypełnić i podpisać deklarację przystąpienia.
2. Opłacić składkę na nowy numer rachunku bankowego, odpowiedni do wybranego zakresu /.../
3. Składkę należy opłacić najpóźniej do dnia 25 dnia miesiąca poprzedzającego rozpoczęcie ochrony ubezpieczeniowej (jest to składka płacona „z góry” na następny miesiąc).
4. Podpisane i wypełnione deklaracje przystąpienia wraz z kopią legitymacji SEiRP należy odesłać w terminie do 25 dnia miesiąca poprzedzającego rozpoczęcie ochrony ubezpieczeniowej na adres: PZU Życie SA Oddział w Krakowie 31-133 Kraków; ul. Dunajewskiego 3 koniecznie z dopiskiem „p. Anna Kargul”

W przypadku dodatkowych pytań prosimy o kontakt z Paniąmi zajmującymi się obsługą ubezpieczenia:

Katarzyna Kowal: 579 826 755 - codziennie od poniedziałku do piątku w godz. 14.00-20.00; e-mail: seirp2019@outlook.com

Starszy Menadżer ds. Sprzedaży Korporacyjnej, Anna Kargul: 662 167 334 - codziennie od poniedziałku do piątku w godz. 10.00 – 16.00

Program "SEiRP 2019"

1. ["SEiRP 2019". Jak przystąpić do ubezpieczenia. Stan na 14.03.2019](#)
2. [Medyczny Ekspert Domowy](#)
3. [Ubezpieczenie Lekowe](#)
4. [Zakres Leków \(plik Excel\)](#)
5. [Baza aptek realizujących ubezpieczenia lekowe \(plik Excel\)](#)

Najważniejsze informacje oraz wzory dokumentów:

1. [Deklaracja przystąpienia do ubezpieczenia, formularz \(pdf\)](#)
2. [Porozumienie PZU-SEiRP, projekt \(word\)](#)
3. [Regulamin członkostwa w klubie KPPwŻ dla SEiRP \(word\)](#)
4. [Upoważnienie \(word\)](#)
5. **Ogólne Warunki Ubezpieczenia** (21 dokumentów (pdf))

Program „SEIRP2019” Ubezpieczenie grupowe dla Członków Stowarzyszenia Emerytów i Rencistów Policjantów

W celu przystąpienia do ubezpieczenia należy dopełnić poniższych formalności w terminie do 25 dnia miesiąca poprzedzającego rozpoczęcie ochrony ubezpieczeniowej.

Przykładowo w celu przystąpienia do ubezpieczenia od 1 kwietnia 2019 formalności należy dopełnić w nieprzekraczalnym terminie do dnia 25 marca 2019.

W celu przystąpienia do ubezpieczenia należy:

1. Czytelnie wypełnić i podpisać deklarację przystąpienia.

WYPEŁNIANIE DEKLARACJI – w prawym górnym rogu, obok logo PZU należy wpisać Zarząd Wojewódzki/Okręgowy SEIRP do którego Państwo należycie

PUNKT I, należy wpisać swoje dane osobowe wraz z numerem telefonu oraz adresem e-mail.

PUNKT II – pierwszy prostokąt, składka łączna za ubezpieczenie P Plus, PZU w Razie Wypadku i Lekowe – wpisać Państwo składkę dotyczącą wybranego wariantu ubezpieczenia

PUNKT III i IV – nie wypełniamy

PUNKT V – należy wpisać osobę upoważnioną (uprawnioną do odbioru świadczenia z tytułu śmierci ubezpieczonego)

PUNKT VI – należy zaznaczyć x w oświadczeniach 9-15 na które wyrażacie Państwo zgodę, następnie datę bieżącą i **PODPIS OSOBY PRZYSTĘPUJĄCEJ DO UBEZPIECZENIA**

PUNKT VII – tylko na deklaracji członka rodziny; ten punkt wypełnia i podpisuje główny ubezpieczony na deklaracji członka rodziny

2. Opłacić składkę na nowy numer rachunku bankowego, odpowiedni do wybranego zakresu:

Numer rachunku bankowego wariant I 68 1600 1462 1022 7302 4000 0004 składka 79,33 zł tytuł wpłaty Polisa 713948549

Numer rachunku bankowego wariant II 41 1600 1462 1022 7302 4000 0005, składka 95,33 zł tytuł wpłaty Polisa 713948552

Numer rachunku bankowego wariant III 14 1600 1462 1022 7302 4000 0006, składka 103,33zł tytuł wpłaty Polisa 713948565

Numer rachunku bankowego wariant IV 84 1600 1462 1022 7302 4000 0007, składka 63,88 zł tytuł wpłaty Polisa 713948578

Odbiorcą, właścicielem rachunku bankowego jest Zarząd Główny SEIRP, Warszawa ul. Domaniewska 36/38

3. Składkę należy opłacić najpóźniej do dnia 25 dnia miesiąca poprzedzającego rozpoczęcie ochrony ubezpieczeniowej (jest to składka płacona „z góry” na następny miesiąc).

4. Podpisane i wypełnione deklaracje przystąpienia wraz z kopią legitymacji SEIRP należy odesłać w terminie do 25 dnia miesiąca poprzedzającego rozpoczęcie ochrony ubezpieczeniowej na adres:

**PZU Życie SA Oddział w Krakowie
31-133 Kraków; ul. Dunajewskiego 3
koniecznie z dopiskiem „p. Anna Kargul”**

W przypadku dodatkowych pytań prosimy o kontakt:

Obsługa ubezpieczenia, Katarzyna Kowal: 579 826 755; e-mail: seirp2019@outlook.com

Starszy Menadżer ds. Sprzedaży Korporacyjnej, Anna Kargul: 662 167 334

Niniejsza propozycja nie stanowi oferty w rozumieniu przepisów kodeksu cywilnego i może zawierać uogólnienia. Szczegółowe zasady warunków ubezpieczenia, w szczególności dotyczące definicji zdarzeń objętych ochroną, zakresu odpowiedzialności, wypłaty świadczeń określają ogólne warunki ubezpieczenia. Obowiązujące w umowie ubezpieczenia ogólne warunki ubezpieczenia: PTGP34, NWGP30, SMGP30, ZRGP30, ZDGP30, UDGP30, ODGP30, TUGP30, PKGP30, WKGP32, ZZGP32, ZMGP31, TZGP32, CGGP33, MCGP32, LSGP32, LSGP31, LOGP32, OPGP32, KZGP32, ZDGP40, ULGP40, ZUGP32, PWGP32, dostępne są na stronie www.pzu.pl oraz na każde Państwa życzenie drogą e-mail lub pocztą tradycyjną oraz na stronie internetowej ZG SEIRP.

ZAKRES UBEZPIECZENIA* *Kwota świadczenia jest skumulowaną wysokością świadczeń wynikających z OWU wypłacaną w przypadku zajścia danego zdarzenia	WARIANT I dla głównego ubezpieczonego Polisa 713948549	WARIANT II dla głównego ubezpieczonego Polisa 713948552	WARIANT III dla głównego ubezpieczonego Polisa 713948565	WARIANT IV dla współmałżonków i pełnoletnich dzieci Polisa 713948578
śmierć w wyniku wypadku komunikacyjnego w pracy z udziałem samochodu ciężarowego w porze nocnej	296 100,00	320 100,00	332 100,00	270 100,00
śmierć w wyniku wypadku komunikacyjnego w pracy w porze nocnej	246 100,00	270 100,00	282 100,00	220 100,00
śmierć w wyniku wypadku komunikacyjnego w pracy z udziałem samochodu ciężarowego	246 100,00	270 100,00	282 100,00	220 100,00
śmierć w wyniku wypadku komunikacyjnego z udziałem samochodu ciężarowego w porze nocnej	246 100,00	270 100,00	282 100,00	220 100,00
śmierć w wyniku wypadku komunikacyjnego w porze nocnej	196 100,00	220 100,00	232 100,00	170 100,00
śmierć w wyniku wypadku komunikacyjnego w pracy	196 100,00	220 100,00	232 100,00	170 100,00
śmierć w wyniku wypadku komunikacyjnego z udziałem samochodu ciężarowego	148 100,00	160 100,00	166 100,00	135 100,00
śmierć w wyniku wypadku komunikacyjnego	146 100,00	170 100,00	182 100,00	120 100,00
śmierć w wyniku pożaru albo zatrucia tlenkiem węgla	98 100,00	110 100,00	116 100,00	85 100,00
śmierć w wyniku utonięcia	98 100,00	110 100,00	116 100,00	85 100,00
śmierć w wyniku wybuchu gazu	98 100,00	110 100,00	116 100,00	85 100,00
śmierć w wyniku porażenia prądem albo uderzenia pioruna	98 100,00	110 100,00	116 100,00	85 100,00
śmierć w wyniku uprawiania sportu	98 100,00	110 100,00	116 100,00	85 100,00
śmierć w wyniku uprawiania niebezpiecznego sportu	148 100,00	160 100,00	166 100,00	135 100,00
śmierć w wyniku uprawiania sportu na kółkach	148 100,00	160 100,00	166 100,00	135 100,00
śmierć w wyniku uprawiania narciarstwa albo snowboardingu	198 100,00	210 100,00	216 100,00	185 100,00
śmierć w wyniku nieszczęśliwego wypadku	48 100,00	60 100,00	66 100,00	35 100,00
śmierć w wyniku zawału serca lub krwotoku śródmózgowego	48 100,00	60 100,00	66 100,00	15 100,00
śmierć naturalna	24 100,00	30 100,00	33 100,00	15 100,00
Świadczenie dla dziecka do 25 r.z. – osierocenie	3 200,00	4 000,00	4 400,00	2 500,00
śmierć małżonka spowodowana wypadkiem komunikacyjnym	70 000,00	75 000,00	77 500,00	63 000,00
śmierć małżonka spowodowana nieszczęśliwym wypadkiem	20 000,00	25 000,00	27 500,00	13 000,00
śmierć małżonka naturalna	8 000,00	10 000,00	11 000,00	6 500,00
śmierć dziecka do 25 r. z.	2 400,00	3 000,00	3 300,00	2 000,00
śmierć rodziców	1 600,00	2 000,00	2 200,00	1 200,00
śmierć rodziców małżonka	1 600,00	2 000,00	2 200,00	1 200,00
urodzenie dziecka	800	1 000,00	1 100,00	600
urodzenie martwego dziecka	1 600,00	2 000,00	2 200,00	1 200,00
trwały uszczerbek na zdrowiu spowodowany nieszczęśliwym wypadkiem – 100%	32 000,00	40 000,00	44 000,00	24 000,00
trwały uszczerbek na zdrowiu spowodowany nieszczęśliwym wypadkiem – 1%	320	400	440	240
trwały uszczerbek na zdrowiu spowodowany zawałem serca lub krwotokiem śródmózgowym – 100%	32 000,00	40 000,00	44 000,00	-
trwały uszczerbek na zdrowiu spowodowany zawałem serca lub krwotokiem śródmózgowym – 1%	320	400	440	-
wystąpienie ciężkiej choroby ubezpieczonego zakres rozszerzony	4 000,00	5 000,00	5 500,00	3 300,00
wystąpienie ciężkiej choroby małżonka ubezpieczonego zakres podstawowy	2 000,00	2 500,00	3 000,00	2 000,00
operacja chirurgiczna				
- I klasa	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00
- II klasa	2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00
- III klasa	1 200,00	1 200,00	1 200,00	1 200,00
- IV klasa	400,00	400,00	400,00	400,00
- V klasa	200,00	200,00	200,00	200,00
leczenie szpitalne - minimum 4-dniowy pobyt w szpitalu, świadczenie za 1 dzień pobytu w szpitalu spowodowanego:				
wypadkiem komunikacyjnym od 1 do 14 dnia/powyżej 14 dnia	180,00/40	225/50	247,5/55	90/30
wypadkiem przy pracy od 1 do 14 dnia/powyżej 14 dnia	120,00/40	150/50	165/55	60/30
zawałem serca lub krwotokiem śródmózgowym od 1 do 14 dnia/pow.14 dnia	120,00/40	150/50	165/55	120/30
nieszczęśliwym wypadkiem od 1 do 14 dnia/powyżej 14 dnia	100,00/40	125/50	137,5/55	60/30
choroba	40	50	55	30
jednorazowe świadczenie z tytułu min. 48 godzinnego pobytu na OIT	400	500	550	300
rekonwalescencja – za każdy dzień rekonwalescencji maksymalnie za 30 dni zwolnienia lekarskiego po minimum 14 dniowym pobycie w szpitalu	20	25	27,5	15
leczenie specjalistyczne (chemioterapia lub radioterapia, terapia interferonem, wszczepienie kardowertera/defibrylatora, wszczepienie rozrusznika serca, ablacja)	6 000,00	6 000,00	6 000,00	4 000,00
uszkodzenie ciała ubezpieczonego:				
ciężkie oparzenie	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00
trwale inwalidztwo, spowodowane: wypadkiem komunikacyjnym; pożarem; wybuchem gazu; porażeniem prądem albo uderzeniem pioruna	całkowicie - 10 000; częściowo - odpowiedni procent sumy ubezpieczenia (10.000) w zależności od rodzaju uszkodzenia ciała zgodnie z owu			
złamanie kości, spowodowane: uprawianiem sportu na kółkach; uprawianiem joggingu; grą w piłkę	odpowiedni procent sumy ubezpieczenia (10.000) w zależności od rodzaju uszkodzenia ciała zgodnie z owu			
Ubezpieczenie Lekowe Cztery Pory Roku (ubezpieczenie lekowe zaczyna działać 1 miesiąc później w stosunku do pozostałej części ubezpieczenia).	80% zniżki na zakup leków znajdujących się w zakresie ubezpieczenia			
1) zniżka na zakup ubezpieczeń komunikacyjnych PZU SA; PZU AUTO; PZU Auto AC; PZU Auto NNW Max; – PZU Auto OC	10%	10%	10%	10%
2) zniżka na zakup ubezpieczeń majątkowych PZU SA; PZU Dom; PZU Wojażer; PZU Gospodarstwo Rolne; PZU NNW				
Medyczny Ekspert Domowy	Tak	Tak	Tak	Tak
SKŁADKA MIEŚCIECZNA ZA OSOBĘ	79,33 zł	95,33 zł	103,33 zł	63,88 zł

OLSZTYŃSKI BIULETYN INFORMACYJNY

8 (148)

Zarząd Wojewódzki SEiRP w Olsztynie od 21 maja 2010 r. wydaje
"Olsztyński Biuletyn Informacyjny"

olsztyński Biuletyn Informacyjny

MIESIĘCZNIK ZARZĄDU ODDZIAŁU WOJEWÓDZKIEGO SEiRP W OLSZTYNIE

Cześć Koleżankom i Kolegom, Znajomym i Adwersarzom!
 Mogę mieć do Was serdeczną prośbę? Skoro już nie kupujecie moich książek (poniżej):
 1. Was nie stać,
 2. nie uważacie Wybieralskiej jako pisarki i autorki powieści,
 3. nie czytacie takiej „bądźowej” literatury,
 4. nie lubicie mnie, bo mnie znacie lub nie znacie, etc., etc.), a należycie do biblioteki, gdzie czasami bywacie i coś do czytania wypóczyć, pytajcie o moje książki.
 Niech ksiu ucieczie czytającej gawiedzi „ściągną” ryłogię „Tajne bliźny. O czym milczą od lat” oraz / lub inne moje powieści, niech te książki znajdą się na bibliotecznym półce. Sobie tym nie zaszkodzić, także niczego Wam nie ubędzie, a pomożecie mi wymierze.
 (Chyba, że Wy po prostu nie chcecie pomagać takim jak ja, a to z nieznanym mi powodów).
 Dziękuję i pozdrawiam,
 Aneta Wybieralska (jajakobyły).

SIERPIEŃ 2022

Kostrzewski
- o emeryturach

Matus
- o 14 emeryturze

Malicki
- o naprawie Polski
- o nadawaniu IGI
- o przesłaniu motyla
- o wyprawach

Bodnar
- o zdradzeniu
- „IGI”
- o „nadawaniu”
- o paktach

Makowski
- o Święcie w Orzyszu
- o AirShow 2022

Szymański
- o synagodze

Wybieralska
- o Zakuprze Europy
- „Tajne bliźny”
- do „Bliźni” zachęta

Wyszyński
- o drogach do Elbląga

Olejniak
- o wiedzy naczelnika

Trzeciecki
- o golfie pułkownika

Jastrzębski
- „Demolka”

link do OBI: <https://seirp.olsztyn.pl/images/biuletyn/2022/OBI147.pdf>

Archiwum Olsztyńskiego Biuletynu Informacyjnego ZOW Olsztyn
znajduje się w sieci na stronie www:

<http://seirp.olsztyn.pl/>

w zakładce Home i na FB: [\(20+\) Seirp Olsztyn Prezydium | Facebook](#)